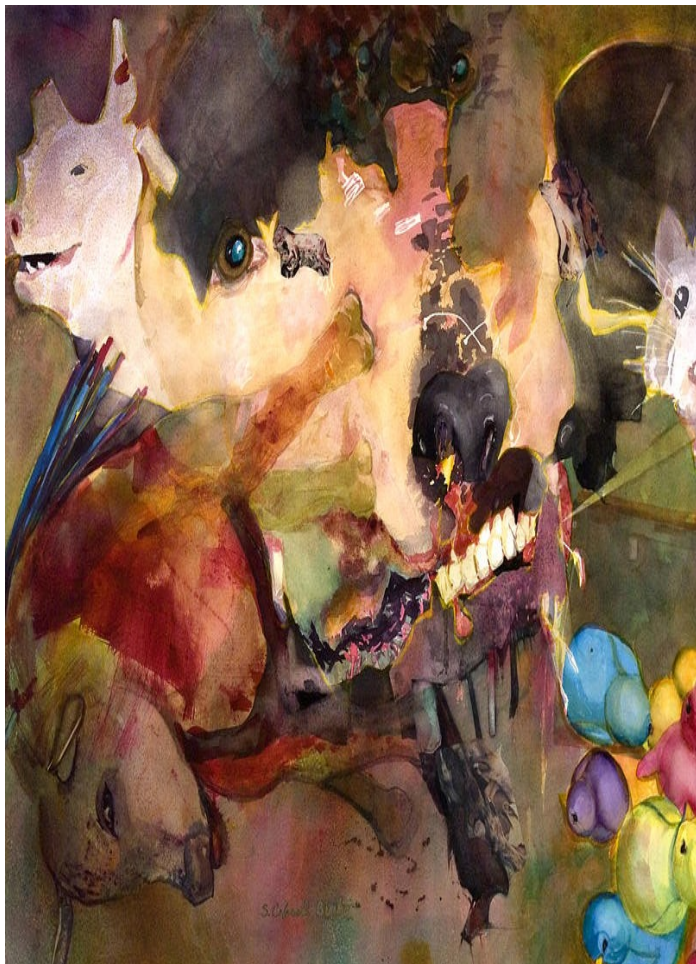

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΖΩΑ

ΔΕΡΒΟΥ ΣΟΦΙΑ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2020

Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή

Αναστασία Ψειρίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου (Επιβλέπουσα)

Θεοδόσιος Παλάσκας, Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου

Χρυσόστομος Στοφόρος, Αναπληρωτής Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου

Copyright © Σοφία Δέρβου, 2020

All rights reserved. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας διπλωματικής εργασίας εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της διπλωματικής εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

Η έγκριση της διπλωματικής εργασίας από το Πάντειον Πανεπιστήμιον Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών δεν δηλώνει αποδοχή των γνώμων του συγγραφέα.

ABSTRACT

Στην παρούσα διατριβή εξετάστηκε ο τρόπος που αντιμετωπίζουν και οι καταναλωτικές στάσεις των ατόμων ως προς τα μη ανθρώπινα ζώα. Για τους σκοπούς της έρευνας έγινε η χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου. Σε ένα δείγμα 819 παρατηρήσεων διαπιστώθηκε πως δεν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ της ηθικής ταυτότητας και της πίστης σε έναν δίκαιο κόσμο με την καταναλωτική στάση ως προς την χρήση των μη ανθρώπινων ζώων. Αποδείχθηκε ότι υπάρχει διαφοροποίηση των vegan και non vegan καταναλωτών σε μια σειρά παραμέτρων.

Λέξεις κλειδιά:

Μη ανθρώπινα Ζώα, Ζώα Συντροφιάς, Ζώα Φαγητού, Vegans, Non Vegans, Θεωρία της πίστης σε έναν δίκαιο κόσμο, ηθική ταυτότητα, Theory of Planned Behaviour

Πίνακας περιεχομένων

Ευχαριστίες.....	18
1. Εισαγωγή.....	20
1.1 Ειδισμός.....	21
1.2 Ωφελισμός (Peter Singer).....	22
1.3 Η θεωρία του painism.....	24
1.4 Η θεωρία των Δικαιωμάτων.....	25
2.Επισκόπηση της βιβλιογραφίας συμπεριφοράς.....	27
2.1 Η θεωρία της ηθικής ταυτότητας (Theory of moral identity).....	27
2.2 Η θεωρία της πίστης σε έναν δίκαιο κόσμο (Theory of believe in a just world)	30
2.3 Η θεωρία της προγραμματισμένης συμπεριφοράς (The theory of planned Belaviour) (TPB).....	32
2.4 Στάσεις του ατόμου ως προς την συμπεριφορά (Attitude).....	33
2.5 Αντιληπτή κοινωνική πίεση εκτέλεσης ή μη μιας συμπεριφοράς (υποκειμενικό πρότυπο-subjective norms).....	34
2.6 Ο Αντιληπτός Έλεγχος της Συμπεριφοράς (Perceived behavioural control).....	35
3. Μέθοδος έρευνας και συλλογής δεδομένων.....	39
3.1 Ερωτηματολόγιο.....	40
3.2 Δείγμα.....	40
3.3 Περιγραφικά Ευρήματα.....	41
3.4 Crosstabulation and Frequency Findings.....	45
4. Ανάλυση δεδομένων και αποτελέσματα.....	75
4.1Μεταβλητές ελέγχου.....	78
4.2 Γραμμικές Παλινδρομήσεις.....	78
4.3 Γραμμική Παλινδρόμηση για το συνολικό δείγμα.....	79
4.4 Γραμμική Παλινδρόμηση για το δείγμα των Non-Vegan.....	95
4.5 Γραμμική Παλινδρόμηση για το δείγμα των Vegan.....	110
4.6 T-Test έλεγχος υποθέσεων.....	121
5. Συμπεράσματα.....	140
Βιβλιογραφία.....	144
Παράρτημα Α. Ερωτηματολόγιο στα ελληνικά.....	157

Γραφήματα και Σχήματα

Σχήμα 1 : Ερευνητικό πλαίσιο και υποθέσεις.....	26
Γράφημα 1 : Φύλο.....	29
Γράφημα 2 : Ηλικία.....	29
Γράφημα 3 : Μηνιαίο Οικογενειακό Εισόδημα.....	29
Γράφημα 4 : Πόσο θετικά βλέπετε την ιδέα του να είναι κανείς vegan.....	32
Γράφημα 5 : Επάγγελμα* Είμαι vegan.....	33
Γράφημα 6 : Αισθάνομαι ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει τα ζώα φαγητού με δίκαιο τρόπο* Είμαι vegan.....	35
Γράφημα 7 : Αισθάνομαι ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει τα ζώα συντροφιάς με δίκαιο τρόπο* Είμαι vegan.....	37
Γράφημα 8 : Το να έχω αυτά τα χαρακτηριστικά δεν είναι σημαντικό μέρος του ποιος είμαι εγώ * Είμαι vegan.....	40
Γράφημα 9 : Συμβίωση/Συνύπαρξη με τα ζώα.....	40
Γράφημα 10 : Η χρήση ζώων για φαγητό, ένδυση, κ.λπ. επιτείνει/Vegan.....	43
Γράφημα 11 : Η χρήση ζώων για φαγητό, ένδυση, κ.λπ. επιτείνει/ Non Vegan.....	45
Γράφημα 12 : Histogram -Regression Standardised Residuals.....	50
Γράφημα 13 : Normal P-P Plot – Observed Cum Prob	50
Γράφημα 14 : Scatterplot – Regression Standardised Predicted Value.....	51
Γράφημα 15 : Histogram -Regression Standardised Residuals.....	53
Γράφημα 16 : Normal P-P Plot – Observed Cum Prob.....	53
Γράφημα 17 : Scatterplot – Regression Standardised Predicted Value.....	54
Γράφημα 18 : Histogram -Regression Standardised Residuals.....	56
Γράφημα 19 : Normal P-P Plot – Observed Cum Prob.....	56
Γράφημα 20 : Scatterplot – Regression Standardised Predicted Value.....	57
Γράφημα 21 : Histogram -Regression Standardised Residuals.....	59
Γράφημα 22 : Normal P-P Plot – Observed Cum Prob.....	59
Γράφημα 23 : Scatterplot – Regression Standardised Predicted Value.....	60
Γράφημα 24 : Histogram -Regression Standardised Residuals.....	62
Γράφημα 25 : Normal P-P Plot – Observed Cum Prob.....	62
Γράφημα 26 : Scatterplot – Regression Standardised Predicted Value.....	63
Γράφημα 27: Normal P-P Plot – Observed Cum Prob.....	65
Γράφημα 28 : Histogram -Regression Standardised Residuals.....	65
Γράφημα 29: Scatterplot – Regression Standardised Predicted Value.....	66
Γράφημα 30 : Histogram -Regression Standardised Residuals.....	67
Γράφημα 31: Normal P-P Plot – Observed Cum Prob.....	68

Γράφημα 32: Scatterplot – Regression Standardised Predicted Value.....	68
Γράφημα 33 : Histogram -Regression Standardised Residuals.....	70
Γράφημα 34: Normal P-P Plot – Observed Cum Prob.....	70
Γράφημα 35: Scatterplot – Regression Standardised Predicted Value.....	70
Γράφημα 36 : Histogram -Regression Standardised Residuals.....	72
Γράφημα 37 : Normal P-P Plot – Observed Cum Prob.....	72
Γράφημα 38 : Scatterplot – Regression Standardised Predicted Value.....	73

Πίνακες

Πίνακας 1 : Προφίλ Υποκειμένων (Subject's Profile).....	30
Πίνακας 2 : Πόσο θετικά βλέπετε την ιδέα του να είναι κανείς vegan.....	31
Πίνακας 3 : Επάγγελμα* Είμαι vegan.....	33
Πίνακας 4 : Αισθάνομαι ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει τα ζώα φαγητού με δίκαιο τρόπο* Είμαι vegan.....	35
Πίνακας 5 : Αισθάνομαι ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει τα ζώα συντροφιάς με δίκαιο τρόπο* Είμαι vegan.....	37
Πίνακας 6 : Το να έχω αυτά τα χαρακτηριστικά δεν είναι σημαντικό μέρος του ποιος είμαι εγώ * Είμαι vegan.....	39
Πίνακας 7 : Συμβίωση/Συνύπαρξη με τα ζώα.....	41
Πίνακας 8 : Η χρήση ζώων για φαγητό, ένδυση, κ.λπ. επιτείνει/Vegan.....	41
Πίνακας 9 : Η χρήση ζώων για φαγητό, ένδυση, κ.λπ. επιτείνει/ Non Vegan	43
Πίνακας 10 :Τεστ Αξιοπιστίας (Reliability Tests).....	44
Πίνακας 11: Τεστ Αξιοπιστίας (Reliability Tests).....	47
Πίνακας 12 : Model 1 Summary – ANOVA – Resid. Stat.....	47
Πίνακας 13 : Coefficients.....	49
Πίνακας 14: Model 1 Summary – ANOVA – Resid. Stat	51
Πίνακας 15 : Coefficients.....	52
Πίνακας 16: Model 1 Summary – ANOVA – Resid. Stat.....	54
Πίνακας 17 : Coefficients.....	55
Πίνακας 18 :Model 1 Summary – ANOVA – Resid. Stat.....	57
Πίνακας 19 : Coefficients.....	58
Πίνακας 20 : Model 1 Summary – ANOVA – Resid. Stat.....	60
Πίνακας 21 : Coefficients.....	61
Πίνακας 22 : Model 1 Summary – ANOVA – Resid. Stat.....	63
Πίνακας 23 : Coefficients.....	64
Πίνακας 24 : Model 1 Summary – ANOVA – Resid. Stat.....	66
Πίνακας 25 : Coefficients.....	66
Πίνακας 26: Model 1 Summary – ANOVA – Resid. Stat.....	68
Πίνακας 27 : Coefficients.....	69
Πίνακας 28 : Model 1 Summary – ANOVA – Resid. Stat.....	71
Πίνακας 29 : Coefficients.....	72
Πίνακας 30 : Group Statistics.....	74
Πίνακας 31 : Independent Sample Test.....	75
Πίνακας 32 : Group Statistics.....	75

Πίνακας 33 : Independent Sample Test.....	75
Πίνακας 34 : Group Statistics.....	76
Πίνακας 35 : Independent Sample Test.....	76
Πίνακας 36 : Group Statistics.....	76
Πίνακας 37 : Independent Sample Test.....	77
Πίνακας 38 : Group Statistics.....	77
Πίνακας 39 : Independent Sample Test.....	78
Πίνακας 40 : Group Statistics.....	78
Πίνακας 41 : Independent Sample Test.....	79
Πίνακας 42 : Group Statistics.....	79
Πίνακας 43 : Independent Sample Test.....	79
Πίνακας 44 : Group Statistics.....	80
Πίνακας 45 : Independent Sample Test.....	80
Πίνακας 46 : Group Statistics.....	81
Πίνακας 47 : Independent Sample Test.....	81
Πίνακας 48 : Group Statistics.....	82
Πίνακας 49 : Independent Sample Test.....	82
Πίνακας 50 : ANOVA.....	83
Πίνακας 51: Intention.....	84

Ευχαριστίες

Η παρούσα εργασία αποτελεί διπλωματική εργασία στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού Προγράμματος «Εφηρμοσμένα Οικονομικά και Διοίκηση». Πριν την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της διπλωματικής εργασίας, διακατέχομαι από την υποχρέωση να ευχαριστήσω κάποιους από τους ανθρώπους που είχα την χαρά να γνωρίσω και να συνεργαστώ μαζί τους, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην διαμόρφωση του αποτελέσματος.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την επιβλέπουσα της διπλωματικής εργασίας, Επίκουρη Καθηγήτρια Αναστασία Ψειρίδου, για την πολύτιμη καθοδήγησή της και την εμπιστοσύνη και εκτίμηση που μου έδειξε.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου για την στήριξή της και τον πολυαγαπημένο μου σκυλάκο, Ερνέστο, για την πολύτιμη παρέα που μου κρατούσε τις ώρες συγγραφής της εργασίας.

1. Εισαγωγή

Σήμερα, η εκμετάλλευση των μη ανθρώπινων ζώων μέσω της χρήσης τους από τον άνθρωπο ολοένα και αυξάνεται, έχοντας αγγίξει διαστάσεις καθημερινής και αυξανόμενης χρήσης. Μέσω των μη ανθρώπινων ζώων, και της χρήσης τόσο των ιδίων όσο και των παραγώγων τους, ο άνθρωπος εξυπηρετεί και καλύπτει ένα ευρύ φάσμα των δραστηριοτήτων και των συνηθειών του. Η διατροφή (που καλύπτεται τόσο από την βιομηχανική εκτροφή, όσο και από την ατομική εκμετάλλευση των ζώων), η διασκέδαση και το θέαμα (τσίρκο, ζωολογικοί κήποι), η ένδυση και η υπόδηση, η συντροφιά (ζώα συντροφιάς και κατοικίδια), και τα πειράματα (τόσο για ιατρικούς ή ερευνητικούς λόγους όσο και για την παραγωγή καλλυντικών, απορρυπαντικών κ.ά.) είναι κάποιες από τις πτυχές χρήσης που υφίστανται τα μη ανθρώπινα ζώα. Η βάση αυτής της χρήσης έχει ως θεμέλιο λίθο την επικρατούσα αντίληψη κατά την οποία η ζωή των μη ανθρώπινων ζώων δεν έχει καμία σημασία ή τουλάχιστον δεν έχει ισάξια σημασία με την ζωή του ανθρώπου. Ως μη ανθρώπινα ζώα ορίζονται όλα τα μέλη του ζωικού βασιλείου περιλαμβάνοντας οργανισμούς πολύ διαφορετικούς μεταξύ τους όπως είναι οι σπόγγοι, οι μέδουσες και τα έντομα.

Πριν τον 19ο αιώνα, ο δυτικός κόσμος δεν αναγνώριζε ότι οι άνθρωποι έχουν ηθικές υποχρεώσεις απέναντι στα ζώα, επειδή τα ζώα δεν είχαν καμία ηθική σημασία. Κατά τον Rene Decartes, ο οποίος θεωρείται ιδρυτής της σύγχρονης φιλοσοφίας, τα ζώα δεν είναι τίποτα περισσότερο από μηχανές, λόγω της απουσίας συνείδησης και συναίσθησης καθώς και της μη χρήσης λεκτικής ή νοηματικής γλώσσας.

Ο φιλόσοφος Immanuel Kant (1724-1804) αναγνώρισε ότι τα ζώα αισθάνονται και μπορούν να υποφέρουν, αλλά αρνήθηκε ότι ο άνθρωπος έχει ηθικές υποχρεώσεις απέναντι στα ζώα, καθώς τα ζώα δεν διαθέτουν συνείδηση και λογική. Ο Jeremy Bentham (1748-1832) υποστήριξε ότι τα μη ανθρώπινα ζώα έχουν κοινά στοιχεία με τους ανθρώπους καθώς υποφέρουν, παρότι δεν διαθέτουν την ικανότητα της ομιλίας. Η μεταχείριση των ζώων για τον Bentham έχει σημασία λόγω της ικανότητάς τους να υποφέρουν και πρότεινε την θέσπιση νόμων για την προστασία των ζώων.

Ο δαρβινισμός υποστηρίζει ότι υπάρχουν πολλές ομοιότητες μεταξύ των ανθρώπινων και των μη ανθρώπινων ζώων. Μέσα από το έργο “Καταγωγή του Ανθρώπου” (αγγλικός τίτλος) (1871) ο Δαρβίνος έδειξε ότι οι διανοητικές διαφορές ανάμεσα στους ανθρώπους και τα μη ανθρώπινα ζώα υφίστανται μόνο ως προς τον βαθμό και όχι ως προς το είδος ή την ποιότητα. Στο βιβλίο του “Η Έκφραση των Συγκινήσεων στον Άνθρωπο και τα Ζώα” (The expression of the emotions in man and animals, 1872) υποστηρίζει ότι αποτελεί αποτέλεσμα εξέλιξης, η οικουμενικότητα στις εκφράσεις των συγκινήσεων, προσπαθώντας να καταρρίψει κάθε αμφιβολία για την ικανότητα μόνο του ανθρώπου να βιώνει τέτοια συναισθήματα.

Ο Τζον Γκρέι (1800-1875) υποστήριξε ότι οι άνθρωποι διακατέχονται από την πεποίθηση ότι η συνείδηση (conscience), η εαυτότητα (selfhood) και η ελεύθερη βούληση (free will) είναι τα χαρακτηριστικά που προσδίδουν στον άνθρωπο την ταυτότητα του, εξυψώνοντας τον πάνω από τα υπόλοιπα είδη, ενώ ο Καστοριάδης (1922-1997) πίστευε ότι η ορθολογικότητα που αναζητούμε στα ζώα αποτιμάται σύμφωνα με ανθρώπινα μέτρα.

Όλες αυτές οι θεωρίες και οι απόψεις υπέρ της αισθαντικότητας (sentience) των μη ανθρώπινων ζώων οδήγησαν στην επέκτασή τους και διατύπωση των παρακάτω θεωριών.¹

¹ Ο όρος sentience συνήθως μεταφράζεται ως αισθαντικότητα ή ικανότητα του αισθάνεσθαι.

1.1 Ειδισμός

Ο όρος Ειδισμός (Specisism) περιγράφει (κατ' αναλογία με τον ρατσισμό και τον σεξισμό) την διάκριση (discrimination) που κάνει ο άνθρωπος σε μέλη άλλων ειδών, ως προς την αξία της ζωής, την αξιοπρέπεια, τα δικαιώματα, και τις ανάγκες των μελών των άλλων ειδών (Blackburn, 1996).

Ο όρος επινοήθηκε από τον ψυχολόγο Richard Ryder το 1907, προκειμένου να εξηγήσει τον ηθικό διαχωρισμό μεταξύ των ανθρώπων και των άλλων ζώων (όπως αναφέρεται στο Singer, 2002). Έχει ως επιδίωξη να εκφράσει την προκατάληψη και την υποτίμηση που υφίστανται τα άλλα ζώα από τον άνθρωπο, τονίζοντας πως μέσα από αυτήν την αντίληψη, δημιουργείται εκμετάλλευση, καταπίεση, και σκληρή αδικία.

Κατά τον Peter Singer, μέσω του βιβλίου του οποίου, *Η απελευθέρωση των Ζώων*, έγινε ευρύτερα γνωστός ο όρος, ως ειδισμός ορίζεται μια μορφή προκατάληψης υπέρ των συμφερόντων των μελών του ίδιου είδους και εναντίον των μελών των άλλων ειδών. Ο Singer τον χρησιμοποιεί για να δείξει ότι αυτή η στάση είναι αντίστοιχη με τον ρατσισμό και τον σεξισμό. Όπως δηλαδή ο ρατσιστής είναι προκατειλημμένος υπέρ των μελών της φυλής του, έτσι και ο ειδικτής είναι προκατειλημμένος υπέρ των ανθρώπων (Singer, 2002).

Ένας όρος που συχνά συγχέεται με αυτόν του Ειδισμού, είναι ο ανθρωποκεντισμός. Ο Eckersley (1992: 51) όρισε τον ανθρωποκεντισμό ως «την πεποίθηση ότι υπάρχει μια σαφής και ηθικά σχετική διαχωριστική γραμμή μεταξύ της ανθρωπότητας και της υπόλοιπης φύσης, όπου η ανθρωπότητα είναι η μόνη βασική πηγή αξίας ή σημασίας στον κόσμο». Από την άλλη, ο ανθρωποκεντισμός αξιώνει ότι ο σκοπός της Φύσης είναι να υπηρετεί τις ανθρώπινες ανάγκες και επιθυμίες, βάζοντας ως αφετηρία την αντίληψη ότι ο άνθρωπος έχει την μεγαλύτερη αξία μέσα στον κόσμο (βλ. π.χ. Fox, 2010).²

Μια πτυχή του ειδισμού που αναπτύχθηκε ιδιαίτερος είναι ο ωφελιμισμός που εξετάζουμε στην επόμενη ενότητα.

1.2 Ωφελιμισμός (Peter Singer)

Ο ωφελιμισμός αναπτύχθηκε ιδιαίτερος από τον Singer. Αφετηρία για την ωφελιμιστική θεωρία ήταν η έννοια της ισότητας (equality?) και ειδικότερα η αρχή της ίσης εκτίμησης των συμφερόντων, (equal consideration of interests) έννοιες που είχαν αναλυθεί από τον Τζέρεμι Μπένθαμ. Εφαλτήριο αποτέλεσε η ρήση του Τζέρεμι Μπένθαμ (Jeremy Bentham) “Ο καθένας μετράει για έναν και κανένας για περισσότερο από έναν”. Το συμφέρον του καθενός είναι εξίσου σημαντικό, χωρίς να δημιουργείται κάποιο πεδίο σύγκρισης των συμφερόντων βάσει εξωτερικών ή εσωτερικών χαρακτηριστικών του ατόμου. Χαρακτηριστικά όπως το φύλο, οι σεξουαλικές προτιμήσεις, το χρώμα του δέρματος, η διανοητική κατάσταση κ.ά. δεν προσδίδουν κάποιον δείκτη προτεραιότητας ή σημαντικότητας των συμφερόντων ενός ατόμου. Το χαρακτηριστικό που πραγματικά μετράει είναι ότι το άτομο έχει συμφέροντα (Singer, 1993).

Υπό αυτό το πρίσμα, τα ζώα συμπεριλαμβάνονται στην ηθική κοινότητα (moral community), ως άτομα των οποίων τα συμφέροντα έχουν σημασία και πρέπει να εκτιμώνται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο όπως κάθε άλλου ατόμου (Singer, 2002) και

² Γενικά, η ανθρωποκεντρική προσέγγιση σχετίζεται με την προσπάθεια να εξηγήσει ο άνθρωπος με τους όρους της ανθρώπινης κοινωνίας την κοινωνία των ζώων. Για μία επισκόπηση βλ. πρωτοπαπαδάκης 2009.

(Singer, 1993). Στην ηθική κοινότητα όλα τα μέλη θέτουν και υπακούουν τον ηθικό νόμο και δημιουργείται έτσι ένα κράτος των σκοπών, μια συστηματική ένωση δηλαδή όλων των σκοπών σε ένα σύνολο, το οποίο αποτελείται από τα έλλογα όντα ως αυτοσκοπούς και από τους υποκειμενικούς σκοπούς του κάθε έλλογου όντος (Kant, 1785).

Ο Τζέρεμι Μπένθαμ θεωρούσε ότι η θεωρία του ωφελιμισμού επεκτείνεται στην αλληλεπίδραση μεταξύ ανθρώπων και ζώων, και συνεπώς δεν πρέπει να επιτρέπεται στους ανθρώπους να βασανίζουν τα ζώα ή να είναι βίαιοι προς αυτά, θέτοντας έτσι τα θεμέλια για την ανάπτυξη της έννοιας της ευζωίας (Beirne, 2007).

Κατά τον Μπένθαμ το αναγνωριστικό στοιχείο για την αξίωση της ένταξης κάποιου ατόμου στην ηθική κοινότητα είναι η ικανότητα του να υποφέρει και συνεπακόλουθα η ικανότητα του να αισθάνεται ευχαρίστηση. Η ικανότητα του “αισθάνεσθαι” (sentience) δίνει το αναφαίρετο δικαίωμα τα συμφέροντα κάποιου να λαμβάνονται υπόψη εξίσου, όπως ακριβώς λαμβάνονται τα συμφέροντα οποιουδήποτε άλλου ατόμου (Singer, 1993). Κατ’ επέκταση σύμφωνα με την ωφελιμιστική προσέγγιση, για τον υπολογισμό της μέγιστης ευτυχίας, δεν θα πρέπει να υπολογίζεται μόνο ο πόνος των ανθρώπων, αλλά και των άλλων ζώων (Singer, 2002).

Όταν ο Μπένθαμ ισχυρίζεται ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα συμφέροντα όλων των όντων που έχουν τη δυνατότητα να υποφέρουν ή να ευχαριστιούνται, δεν αποκλείει με αυθαίρετο τρόπο απολύτως κανένα συμφέρον από την εκτίμηση, όπως συμβαίνει στην περίπτωση χάραξης διαχωριστικής γραμμής με γνώμονα την ύπαρξη λόγου (reason) ή της χρήσης γλώσσας. (Singer, 2002). Όπως σημείωσε η Τζέιν Γκούντολ (Jane Goodall) στη μελέτη της για τους χιμπατζήδες με τίτλο Στη Σκιά του Ανθρώπου (ημερομηνία), στο πλαίσιο της έκφρασης των αισθημάτων και των συναισθημάτων, η γλώσσα είναι λιγότερη σημαντική από άλλες μορφές επικοινωνίας, όπως το ενθαρρυντικό χτύπημα στη πλάτη, η διαχυτική αγκαλιά, το πιάσιμο των χεριών, και άλλα.

Ένα επιχείρημα που συχνά αντιπροβάλλεται είναι ότι τα άλλα ζώα δεν ανήκουν στο ανθρώπινο είδος. Κατά τον Singer η συγκεκριμένη άποψη αποτελεί τον πιο ξεκάθαρο ειδικισμό (Singer, 2002). Σύμφωνα με την Alison Hills ή θα πρέπει να αποδείξουμε τη διαφορά ανάμεσα στα άλλα ζώα και στον άνθρωπο ή θα πρέπει να αποδεχθούμε ότι πρέπει να μεταχειριζόμαστε με τον ίδιο τρόπο τα άλλα ζώα και τους ανθρώπους. (Hills, 2005).

1.3 Η θεωρία του painism

Η συγκεκριμένη θεωρία προέκυψε κατά την προσπάθεια να συμφιλιωθεί ο ωφελιμισμός με την θεωρία των δικαιωμάτων (Ryder, 2002). Η ικανότητα του ατόμου να αισθάνεται πόνο τίθεται ως θεμελιώδης βάση της συγκεκριμένης θεωρίας. Κατά τον Ryder, ο πόνος περιλαμβάνει κάθε είδους ψυχολογική ή σωματική ταλαιπωρία και δυσφορία καθώς και τον φυσικό πόνο. (Ryder, 1998).

Η ορθότητα των πράξεων δεν είναι απλά ένα θέμα συνεπειών. Κάποιες πράξεις είναι εκ φύσεως λάθος, ακόμα κι αν μπορεί να αποδειχτεί από μια στάθμιση συμφερόντων ότι μια κατηγορία από αυτές θα αυξανόταν, δεν δικαιολογείται, δηλαδή, το ‘καλό αποτέλεσμα’ με τη χρήση ‘κακών μέσων’ γιατί η αξία ενός ατόμου είναι ανεξάρτητη από τη χρησιμότητά του για τους άλλους (Regan, 1985), (Benton, 1998).

Πριν την διατύπωση της θεωρίας του painism ο Ryder υπήρξε υποστηρικτής της θεωρίας του sentientism, βάσει της οποίας ορίζεται η ύπαρξη αισθαντικότητας ως κριτήριο για την ηθική αντιμετώπιση (Linzey, 1998). Η μεταστροφή του αυτή έγινε

στην προσπάθειά του να ορίσει ως κριτήριο για την ηθική αντιμετώπιση μόνο τα αρνητικά συναισθήματα, ενώ στον όρο sentientism μπορεί να συμπεριλαμβάνεται κάθε είδους συναίσθημα ή αίσθηση. Επίσης, δεν ήταν ένας εύληπτος όρος ώστε να μπορεί να γίνει άμεσα χρησιμοποιήσιμος, εν αντιθέσει με τον όρο “painism” (Ryder, 1998).

Συνεπώς ένα κοινό στοιχείο της θεωρίας του painism και του ωφελισμού είναι ότι δεν υπάρχει καμία ηθική αιτιολόγηση στο να θεωρούμε τον πόνο (ή την ευχαρίστηση) που νοιώθουν τα ζώα λιγότερο σημαντικό από τον πόνο (ή ευχαρίστηση) που νοιώθουν οι άνθρωποι. (Singer, 2002).

Ο Tom Regan με το έργο του επιδιώκει να χορηγήσει ηθικά δικαιώματα σε κάποια ζώα και ειδικότερα το δικαίωμα στη ζωή, στη σωματική ακεραιότητα, στην ελευθερία και στην αξιοπρεπή μεταχείριση, επειδή, όπως και ο άνθρωπος, είναι υποκείμενα μιας ζωής, η ζωή τους έχει εγγενή αξία (Cazaux, 1999)

1.4 Η θεωρία των Δικαιωμάτων

Ένα παρόμοιο ερώτημα σχετικά με την αντιμετώπιση των μη ανθρώπινων ζώων σε σχέση με τον άνθρωπο προσπαθεί να απαντήσει η θεωρία των δικαιωμάτων. Μόνο που εδώ η έμφαση είναι στο ποια είναι η βάση, δηλαδή το κριτήριο για να θεωρούνται τα μη ανθρώπινα ζώα φορείς δικαιωμάτων. Αναφέροντας τα δικαιώματα, τα ορίζουμε ως τα φυσικά δικαιώματα και όχι τα νομικά. Εξίσου σημαντικό, είναι να απαντηθεί το ερώτημα πως γίνεται τα μη ανθρώπινα ζώα να έχουν δικαιώματα, χωρίς να έχουν υποχρεώσεις. (Regan, 1998)

Ο Regan στο βιβλίο του “Case for Animal Rights” προβαίνει σε έναν διαχωρισμό αποσκοπώντας στην επίλυση της αμοιβαιότητας των υποχρεώσεων. Ο διαχωρισμός αφορά τον ηθικό πράττοντα (moral agent) έναντι του ηθικού αποδέκτη (moral patient)(Regan, 1998).

Στους ηθικούς πάσχοντες (αγγλικός όρος) περιλαμβάνονται τα ανθρώπινα βρέφη, οι ψυχικά διαταραγμένοι άνθρωποι και άλλες αντίστοιχες κατηγοριοποιήσεις, μεταξύ των οποίων και τα μη ανθρώπινα ζώα. Εν συνεχεία, προβαίνει στον διαχωρισμό των ηθικών πασχόντων σε δύο κατηγορίες. Στην πρώτη κατηγορία ανήκουν τα άτομα που έχουν συνείδηση και αισθήσεις, αλλά δεν έχουν διανοητικές ικανότητες, ενώ στην δεύτερη κατηγορία ανήκουν τα άτομα που έχουν συνείδηση, αισθήσεις και διανοητικές ικανότητες. Κατά τον Regan, τα μη ανθρώπινα ζώα δεν κατατάσσονται ενιαία σε μια από τις δύο παραπάνω κατηγοριοποιήσεις αλλά αναλόγως το είδος τους ανήκουν στην αντίστοιχη κατηγορία. (Regan, 1998)

Σύμφωνα με τον Regan η ειδοποιός διαφορά μεταξύ ηθικού πράττοντα και ηθικού αποδέκτη είναι ότι ο πρώτος δεν είναι υπεύθυνος για τις πράξεις του, σε αντίθεση με τον δεύτερο, ο οποίος χαρακτηρίζεται από υπευθυνότητα για τις πράξεις του. Αυτός ο διαχωρισμός οδηγεί τον Regan στο συμπέρασμα ότι ο ηθικός πράττοντας έχει υποχρεώσεις και δικαιώματα, ενώ ο ηθικός αποδέκτης έχει μόνο δικαιώματα. (Regan, 1998)

Κατά τον Francione, η θεωρία των δικαιωμάτων απαιτεί την κατάργηση της θεσμοθετημένης χρήσης των ζώων και, στην πράξη, αυτό θα σήμαινε ότι δεν θα τρώγαμε πλέον ζώα, ούτε θα τα χρησιμοποιούσαμε σε πειράματα, για ρούχα ή για διασκέδαση.

Επιπλέον, η θεωρία των δικαιωμάτων σχετικά με την κατάργηση της θεσμοποιημένης χρήσης παρέχει συγκεκριμένες κανονιστικές οδηγίες για το επίπεδο της ατομικής ηθικής επιλογής. Η θεωρία των δικαιωμάτων επιτρέπει σταδιακή αλλαγή. Μια τέτοια

αλλαγή, ωστόσο, δεν θα πρέπει να θεωρείται ως η σταδιακή επίτευξη των δικαιωμάτων. Μέρος της σύγχυσης που ταλαιπωρεί το σύγχρονο κίνημα προστασίας των ζώων, κατά τον Francione, συνδέεται με την αποτυχία να συνειδητοποιήσουμε ότι η θεωρία των δικαιωμάτων έχει τον πυρήνα της την απόρριψη της ιδιοκτησιακής κατάστασης του ζώου. Υπό το πρίσμα αυτό, το ζήτημα της σταδιακής αλλαγής νοείται ως η σταδιακή εξάλειψη αυτής της κατάστασης ιδιοκτησίας. (Francione, *Animal Rights Theory and Utilitarianism: Relative Normative Guidance*).

2. Επισκόπηση της βιβλιογραφίας συμπεριφοράς

Σε αυτήν την ενότητα πραγματοποιείται ανασκόπηση της θεωρίας της προγραμματισμένης συμπεριφοράς, της θεωρίας της ηθικής ταυτότητας, και της θεωρίας της πίστης σε έναν δίκαιο κόσμο. Ο συνδυασμός αυτών των θεωριών οδηγεί στην ανάπτυξη υποθέσεων. Στο συγκεκριμένο τύπο έρευνας ένα δημοφιλές μοντέλο είναι αυτό της θεωρίας της σχεδιασμένης συμπεριφοράς του Ajzen (1985).

Παρακάτω ακολουθεί η επιμέρους ανάλυση των θεωριών.

2.1 Η θεωρία της ηθικής ταυτότητας (Theory of moral identity)

Η ηθική ταυτότητα έχει περιγραφεί ως ένα είδος μηχανισμού αυτορρύθμισης που παρακινεί την ηθική δράση (Blasi, 1984; Damon & Hart, 1992; Erikson, 1964; Hart, Atkins, & Ford, 1998). Σύμφωνα με αυτήν, τα άτομα έχουν ηθικές πεποιθήσεις που διαμορφώνουν μια συγκεκριμένη πτυχή της προσωπικότητάς τους (Blasi 1983; Reynolds and Ceranic 2007). Η ηθική ταυτότητα των ατόμων αποτελεί το κεντρικό χαρακτηριστικό του ηθικού εαυτού τους και αντικατοπτρίζει μια διαδικασία αυτορρύθμισης που οδηγεί σε ηθικές στάσεις και συμπεριφορές (Aquino and Reed 2002). Ο ορισμός της ηθικής ταυτότητας συγκεντρώνει πολλά θετικά χαρακτηριστικά συγκριτικά με άλλους τρόπους περιγραφής μιας κοινωνικής ταυτότητας. Ένα πλεονέκτημα είναι ότι αξιοποιεί το ψυχολογικό φαινόμενο της ενεργοποίησης της εξάπλωσης (J.R.Anderson,1983), υποθέτοντας ότι τα χαρακτηριστικά αποτελούν μέρος του δικτύου των συνδεδεμένων συνιστωσών (Kihlstrom & Klein, 1994). Άμεση συνέπεια αυτού του χαρακτηριστικού είναι ότι για την μέτρηση της ηθικής ταυτότητας δεν απαιτείται η ανακάλυψη του συνόλου των χαρακτηριστικών που μπορεί να συνθέτουν την μοναδική ηθική ταυτότητα ενός ατόμου. Αντιθέτως, το μόνο που χρειάζεται ώστε να μετρηθεί η σπουδαιότητα της ηθικής ταυτότητας είναι να ενεργοποιηθεί ένα σύνολο χαρακτηριστικών που συνδέονται με άλλα ηθικά χαρακτηριστικά που μπορεί να είναι πιο κεντρικά στην αυτό-έννοια του συγκεκριμένου ατόμου (Kihlstrom & Klein, 1994).

Η θεωρία της ηθικής ταυτότητας αντιμετωπίζει το πρόβλημα που δημιουργείται από την συχνή αφαίρεση χαρακτηριστικών (π.χ. εθνικότητα, φύλο, πολιτικές πεποιθήσεις) που συχνά οδηγεί στην κατάρρευση πολλών ταυτοτήτων. Οι άνθρωποι διαθέτουν πολλαπλές κοινωνικές ταυτότητες που εμφανίζονται περισσότερο ή λιγότερο συχνά σε διαφορετικά περιβάλλοντα(e.g. Abrams,1994; Giles & Johnson, 1987; Hinkle & Brown, 1990; Hogg, 1992; Turner,Hogg, Oakes, Reicher,&Wetherell,1987). Με την επίκληση μιας αφηρημένης κοινωνικής ταυτότητας, όπως για παράδειγμα είναι η ταυτότητα της εθνικότητας, μπορεί κάποιος να επικαλεστεί μια άλλη κοινωνική ταυτότητα, όπως είναι η ταυτότητα των πολιτικών πεποιθήσεων, που έχουν κοινά χαρακτηριστικά αλλά η μια δεν συνεπάγεται την ύπαρξη της άλλης. Ο ορισμός της ηθικής ταυτότητας περιορίζεται στην μέτρηση που γίνεται γύρω από συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που έχουν αποδειχθεί εμπειρικά ότι σηματοδοτούν την ηθικότητα ενός ατόμου.

Κατά τον Erikson (1964) τα άτομα που διακατέχονται από ισχυρή ηθική ταυτότητα πρέπει να προσπαθούν να την αντικατοπτρίζουν μεταξύ των αντιλήψεών τους για τον ηθικό εαυτό τους και των ενεργειών τους ως προς τον κόσμο Blasi, 1984; Hart et al., 1998; Younis & Yates, 1999). Η ηθική ταυτότητα καθορίζει ποιες συμπεριφορές μπορούν να κριθούν ως ηθικές και κινητοποιεί τα άτομα να υιοθετήσουν κοινωνικές

συμπεριφορές που είναι συνεπείς με τις ηθικές τους πεποιθήσεις και την ταυτότητά τους, συνδέοντας την ηθική λογική με την συμπεριφορά (Blasi 1983; Hardy 2006). Σύμφωνα με τον Forehand όταν η ταυτότητα συνδέεται βαθιά με την προσωπική αντίληψη ενός ατόμου, τότε χαρακτηρίζεται από σταθερότητα στον χρόνο. Ωστόσο, αυτό δεν συνεπάγεται ότι είναι απαραίτητα σταθερή καθώς οι κοινωνικές ταυτότητες που αποτελούν τον κοινωνικό εαυτό του ατόμου, ενδέχεται να μεταβληθούν είτε μέσω της ενεργοποίησής τους ή της καταστολής τους μέσα από καταστάσεις. Η ηθική ταυτότητα μπορεί να θεωρηθεί λιγότερο ή περισσότερο σημαντική κατά την πάροδο του χρόνου ως συνάρτηση της κοινωνικό-συναισθηματικής ωριμότητας και της εμπειρίας της ζωής (Hart et al., 1998). Τα ηθικά άτομα αισθάνονται υποχρεωμένα να συμμετάσχουν και να αποτελούν μέρος κοινωνικών δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην αποτροπή όσων αντιλαμβάνονται τα ίδια ως κοινωνική αδικία καθώς ανησυχούν για τις ανθρώπινες καταστάσεις που δεν συνάδουν με τον ηθικό κώδικα και τις πεποιθήσεις τους (Detert et al. 2008). Σύμφωνα με τα παραπάνω μπορούμε να προτείνουμε τον έλεγχο της παρακάτω υπόθεσης:

H1: Η ηθική ταυτότητα του ατόμου θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την στάση του ως προς τα ζώα.

2.2 Η θεωρία της πίστης σε έναν δίκαιο κόσμο (Theory of belief in a just world)

Κατά τον Lerner η θεωρία του δίκαιου κόσμου βασίζεται στην ανάγκη να πιστεύουμε σε έναν απλό κόσμο όπου θα υπάρχει ανάπτυξη μιας πιο γενικής δικαιοσύνης, που προέρχεται από την ανάγκη να πιστεύουμε ότι ο κόσμος μας είναι ένα δίκαιο μέρος (Lerner, 1977; Lerner, Miller, & Holmes, 1976). Αποτελείται από ένα σύνολο αλληλένδετων πεποιθήσεων, αξιών, και ιδεών για την φύση του κόσμου που βοηθάει τους ανθρώπους να κατανοήσουν την πραγματικότητα, αντανakλώντας το αν τα άτομα αντιλαμβάνονται τον κόσμο ως ένα δίκαιο μέρος (Lerner and Miller 1978; White et al. 2012). Η θεωρία προτείνει ότι οι άνθρωποι αναπτύσσουν ένα κίνητρο δικαιοσύνης για διάφορους λόγους, από τους οποίους ο πιο καθορισμένος είναι ότι οι άνθρωποι πρέπει να πιστέψουν σε έναν δίκαιο κόσμο για να διατηρήσουν την προσωπική τους σύμβαση (Lerner, 1977; Lerner et al., 1976). Τα άτομα έχουν την ανάγκη να πιστέψουν ότι ο κόσμος είναι ένα δίκαιο μέρος όπου παίρνουν ότι τους αξίζει και ότι αξίζουν αυτό που παίρνουν (Lerner and Miller 1978).

Σύμφωνα με τη θεωρία σε έναν δίκαιο κόσμο (Lerner, 1977; Lerner et al., 1976), σχεδόν όλοι οι άνθρωποι, ως αποτέλεσμα των ενδογενών αναπτυξιακών δυνάμεων που συνδυάζονται με ένα σχετικά σταθερό περιβάλλον, αναπτύσσουν μια δέσμευση ώστε να αξίζουν τα αποτελέσματά τους και να οργανώνουν την ζωή τους με βάση αυτές τις αρχές της αξίας. Για να διατηρηθεί αυτή η δέσμευση οι άνθρωποι πρέπει να πιστέψουν σε έναν δίκαιο κόσμο. Το να πιστεύεις σε έναν δίκαιο κόσμο θα οδηγήσει σχεδόν αναπόφευκτα σε μια πεποίθηση σε έναν δίκαιο κόσμο, ο βαθμός και η μορφή του οποίου πιθανώς διαφέρει μεταξύ των ατόμων (Lerner, 1980). Παρά αυτές τις πιθανές διαφορές, ωστόσο, η ουσία της δίκαιης θεωρίας του κόσμου είναι ότι οι περισσότεροι άνθρωποι έχουν «πίστη σε έναν δίκαιο κόσμο» με την έννοια ότι η υποκείμενη τους ανάγκη να πιστέψουν σε έναν δίκαιο κόσμο τους παρακινεί να πιστεύουν ότι ο κόσμος είναι δίκαιος και να θέλουν να διατηρήσουν αυτήν την πεποίθηση, ακόμα κι αν δεν υποστηρίζουν ρητά την πίστη σε έναν δίκαιο κόσμο υπό τυπικές κλίμακες ατομικών διαφορών. Η σχετική βιβλιογραφία σχετικά με την πίστη σε έναν απλό κόσμο τείνει να αντανakλά ένα ενδιαφέρον για ατομικές διαφορές σε

μια πίστη σε έναν δίκαιο καθαυτό κόσμο (Dalbert, 2001; Maes, 1998c), ενώ οι πειραματικές έρευνες στοχεύουν στη δοκιμή των κινητήριων επιπτώσεων μιας υποκείμενης ανάγκης για πίστη σε έναν δίκαιο κόσμο (Furnham, 2003), χρησιμοποιώντας μέτρα ατομικής διαφοράς κατά καιρούς ως μέθοδο για τη συγκέντρωση περαιτέρω υποστήριξης για την υποτιθέμενη διαδικασία που βασίζεται σε επιπτώσεις χειρισμών κατάστασης. Κατά τον Lerner (1980, 2003) τα προσεκτικά ελεγχόμενα πειράματα είναι η καλύτερη μεθοδολογία για τη δοκιμή των βασικών προτρεπτικών προτάσεων της θεωρίας του δίκαιου κόσμου.

Όπως υποδηλώνεται και από την θεωρία του δίκαιου κόσμου, η ανάγκη να πιστεύουμε σε έναν δίκαιο κόσμο πιθανότατα θα οδηγήσει σε διαφορετικές μορφές πίστης σε έναν δίκαιο κόσμο μεταξύ των διαφορετικών ατόμων. Συχνά η πεποίθηση σε έναν δίκαιο κόσμο είναι μια μάλλον σιωπηρή υπόθεση (Lerner, 1980, 1998, Lerner & Goldberg, 1999) που είναι δύσκολο να εκτιμηθεί με τα τυπικά μέσα αυτοαναφοράς. Επιπλέον, οι άνθρωποι μπορεί να μην έχουν τέλεια εικόνα για τις διαδικασίες που προτείνονται στη δίκαιη θεωρία και, ως εκ τούτου, σαν μια υπόθεση ότι ο κόσμος είναι δίκαιος, μπορεί να δυσκολευτούν να αρθρώσουν αυτές τις διαδικασίες προφορικά σε τυποποιημένα ερωτηματολόγια (βλέπε Lerner, 1980, 1998, και, γενικότερα, Epstein, Lipson, Holstei & Huh, 1992; Haidt, 2001; Nisbett & Wilson, 1977). Επιπλέον, η θεωρία της πίστης σε έναν δίκαιο κόσμο περιλαμβάνει αμυντικές αντιδράσεις που προκαλούνται από συναισθηματικά γεγονότα. Κατά τον Lipkus η έννοια της πίστης σε έναν δίκαιο κόσμο μπορεί να χωριστεί σε δύο διαστάσεις: τον εαυτό μας και τους άλλους. Η πίστη σε έναν δίκαιο κόσμο για τον εαυτό μας αντιπροσωπεύει την αυτοαντίληψη που αναπτύσσουμε και τις στρατηγικές αντιμετώπισης που υιοθετούμε. Η πίστη σε έναν δίκαιο κόσμο για τους άλλους αναφέρεται στην εφαρμογή του κινήτρου της δικαιοσύνης ως κομμάτι της ερμηνείας του κοινωνικού περιβάλλοντος (Bègue and Bastounis 2003). Με βάση τα εμπειρικά στοιχεία προκύπτει ότι η θεωρία της πίστης σε έναν δίκαιο κόσμο σχετίζεται σημαντικά με διακρίσεις που γίνονται εις βάρος των ηλικιωμένων, στιγματισμού της φτώχειας και μεγαλύτερων ποινών φυλάκισης, ενώ παρουσιάζει αδυναμία με αυτές τις συμπεριφορές (Bègue and Bastounis 2003). Από την έρευνα προκύπτει η παρακάτω υπόθεση:

H2: Η πίστη του ατόμου σε ένα δίκαιο κόσμο θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την στάση του ως προς τα ζώα.

2.3 Η θεωρία της προγραμματισμένης συμπεριφοράς (The theory of planned Behaviour) (TPB)

Η θεωρία αναπτύχθηκε από τον Ajzen το 1980 και αποτελεί προέκταση της θεωρίας της αιτιολογημένης δράσης (Fishbein & Ajzen, 1975), εξηγώντας τις προθέσεις των ατόμων να εμπλακούν σε διάφορες κοινωνικές συμπεριφορές και δραστηριότητες (π.χ. De Leeuw et al. 2015; Οι Fielding κ.ά. 2008). Η θεωρία της προγραμματισμένης συμπεριφοράς (Ajzen, 1988, 1991) έχει αναδειχθεί ως ένα από τα πιο σημαντικά και δημοφιλή εννοιολογικά πλαίσια για τη μελέτη της ανθρώπινης δράσης (Ajzen, 2001). Σύμφωνα με την θεωρία της προγραμματισμένης συμπεριφοράς, η πρόθεση προηγείται μιας προγραμματισμένης συμπεριφοράς και καταγράφει τους παρακινητικούς παράγοντες που επηρεάζουν μια συμπεριφορά (Ajzen 1991, Ajzen

2015). Όσο πιο δυνατή είναι η πρόθεση, τόσο μεγαλύτερες πιθανότητες υπάρχουν το άτομο να καταβάλλει μεγαλύτερη προσπάθεια ώστε να πραγματοποιήσει την συμπεριφορά.

Αυτή η πρόθεση ή το κίνητρο των ατόμων να ασχοληθούν με μια δραστηριότητα εξαρτώνται από:

α) τις στάσεις του ατόμου απέναντι στην συμπεριφορά

β) την αντιληπτή κοινωνική πίεση της εκτέλεσης ή μη της συμπεριφοράς (υποκειμενικό πρότυπο)

γ) την αυτοαποτελεσματικότητα (αγγλικός όρος) σε σχέση με την συμπεριφορά, που προσδιορίζεται με την ορολογία “αντιληπτός έλεγχος της συμπεριφοράς”. Ο συνδυασμός των τριών παραγόντων, της στάσης του ατόμου απέναντι στη συμπεριφορά, της κοινωνικής πίεσης (υποκειμενικό πρότυπο) και του αντιληπτού ελέγχου της συμπεριφοράς οδηγούν στην διαμόρφωση της συμπεριφοράς της πρόθεσης. (Ajzen, 2008; Armitage & Conner, 2001). Όσο πιο ευνοϊκή είναι η στάση και ο υποκειμενικός παράγοντας του ατόμου ως προς την συμπεριφορά, από τόσο μεγαλύτερη πρόθεση θα χαρακτηρίζεται το άτομο να εκτελέσει την συγκεκριμένη συμπεριφορά. Αντίστοιχα για τον παράγοντα του “αντιληπτού ελέγχου της συμπεριφοράς”, όσο εντονότερη είναι η αυτοαποτελεσματικότητα σε σχέση με την συμπεριφορά του ατόμου, τόσο ισχυρότερη θα είναι η πρόθεση του ατόμου να εκτελέσει την συγκεκριμένη συμπεριφορά. (Ajzen 2008, 1991). Συμπερασματικά, οι προθέσεις ασκούν άμεση επιρροή και καθορίζουν το αποτέλεσμα της σχεδιασμένης συμπεριφοράς.

Τα μοντέλα προσδοκώμενης αξίας είναι δημοφιλή εξαιτίας της ικανότητας τους να προβλέπουν και να ερμηνεύουν την συμπεριφορά των ατόμων. (Eagly, Chaiken, 1993). Το TPB είναι το πιο δημοφιλές θεωρητικό πλαίσιο ανάλυσης των καθοριστικών παραγόντων για την σχεδιασμένη συμπεριφορά. Είναι αρκετά δημοφιλές και αξιόπιστο επειδή εξηγεί και αναλύει ένα ευρύ φάσμα προθέσεων και συμπεριφορών (Armitage & Conner, 2001). Το συγκεκριμένο μοντέλο δέχεται συχνά επικριτική κριτική για την μη ικανοποιητική εξέταση των συναισθηματικών παραγόντων της στάσης του ατόμου και την στήριξη του σε γνωστικές πεποιθήσεις Bagozzi, 1988; Zanna, Rempel, 1988) και για την ανεπαρκή καταγραφή των κανονιστικών ή ηθικών επιδράσεων στη συμπεριφορά (Armitage, Conner, 2001; Gorsuch, Ortberg, 1983; Sparks, Shepherd, 2002).

2.4 Στάσεις του ατόμου ως προς την συμπεριφορά (Attitude)

Οι προσωπικές ατομικές πεποιθήσεις ενός ατόμου διαμορφώνουν την στάση που θα ακολουθήσει ως προς μια συμπεριφορά. Κατά τον Ajzen (1991), οι στάσεις ως προς την συμπεριφορά αναφέρονται στην ευνοϊκή ή μη ευνοϊκή αξιολόγηση των αναμενόμενων συνεπειών της υιοθέτησης της συμπεριφοράς. Κατά τον Bagozzi αυτές οι στάσεις μεταφράζονται σε επιθυμίες, οι οποίες σταδιακά μετατρέπονται σε πρόθεση για δράση. Δημιουργούν ανάλογη προδιάθεση με αρνητική ή θετική ροπή ως προς την συμπεριφορά που θα ακολουθήσει. Όσο πιο ευνοϊκή είναι η στάση απέναντι στη συμπεριφορά, τόσο πιο ισχυρή είναι η πρόθεση του ατόμου να την εκτελέσει (Armitage, Conner, 2001). Η αναφορά στις στάσεις ενός ατόμου συγκεκριμένα περιλαμβάνει την ατομική στάση και τις συνέπειες της εμπλοκής με την συμπεριφορά, καθώς επίσης και τις προσωπικές εκτιμήσεις που είναι απόρροια τους. Η διαφορετική συμπεριφορά των ανθρώπων οφείλεται σε αυτές ακριβώς τις στάσεις που διαμορφώνουν προς την συμπεριφορά.

Η στάση απέναντι στη συμπεριφορά αντικατοπτρίζει τη σφαιρική (θετική ή αρνητική) εκτίμηση του ατόμου προκειμένου να εκτελέσει την επιθυμητή συμπεριφορά.. Βάσει των παραπάνω, προτείνουμε τον έλεγχο της ακόλουθη υπόθεση:

H3: Η θετική στάση του ατόμου προς τα ζώα θα επηρεάσει θετικά και σημαντικά την πρόθεση του ατόμου ως προς την χρήση των ζώων.

2.5 Αντιληπτή κοινωνική πίεση εκτέλεσης ή μη μιας συμπεριφοράς (υποκειμενικό πρότυπο-subjective norms)

Η τελική διαμόρφωση μιας συμπεριφοράς δύναται να επηρεαστεί και εν τέλει να καθοριστεί από τον ρόλο που διαδραματίζουν ορισμένα άτομα του κοινωνικού περίγυρου, η σχέση με τα οποία χαρακτηρίζεται έντονα από το στοιχείο της αλληλεπίδρασης. Η επιρροή που ασκείται από αυτά τα άτομα στην διαμόρφωση μιας απόφασης είναι τόσο δυνατή που μπορεί να επηρεάσει και να τροποποιήσει την αρχική θέση του ατόμου σχετικά με την λήψη μιας συγκεκριμένης συμπεριφοράς (Dzewaltowski, Moble & Shaw, 1990). Οι σκέψεις που απορρέουν από αυτές τις προσδοκίες και τις συμπεριφορές ορίζονται ως κανονιστικές πεποιθήσεις και δημιουργούν μια αντιληπτή κοινωνική πίεση ή έναν υποκειμενικό κανόνα αναφορικά με την συμπεριφορά. (Ajzen 2001) Το “υποκειμενικό πρότυπο” αποτυπώνει τις προσδοκίες του ατόμου για το αν τα άτομα που το ίδιο θεωρεί και αντιλαμβάνεται ως σημαντικά, θα εγκρίνουν τον ίδιο μέσα από την συμπεριφορά του. Μέσα από αυτήν την διαδικασία αντικατοπτρίζεται η κοινωνική πίεση που ασκείται σε ένα άτομο ως προς την διαμόρφωση ή μη μιας συμπεριφοράς αναφορικά με τις προσδοκίες των άλλων (Ajzen 1991). Σύμφωνα με πληθώρα μελετών χαρακτηρίζεται ως ο πιο ισχυρός παράγοντας ως προς την πρόθεση. (Armitage & Conner, 2001). Η έρευνα του Hyman (1942) για τις ομάδες πίεσης έδειξε ότι η ιδιότητα μέλους επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό την συμπεριφορά του ατόμου. Κατά τους Rogeo (1962) και Roberb (1967) ότι ασκούν σημαντική επιρροή στην διαμόρφωση και την υιοθέτηση μιας συμπεριφοράς καταναλωτή η διάδοση των πληροφοριών και η διαπροσωπική επικοινωνία.

Σε ορισμένες έρευνες δεν επιλέγεται το υποκειμενικό πρότυπο σαν παράμετρος μελέτης καθώς δεν θεωρείται αξιόπιστο. Κατά τους Shepperd και Hartwick το υποκειμενικό πρότυπο δεν είναι αρκετά ισχυρό για να προβλέψει την πρόθεση. Οι Armitage και Corner (2001) υποστήριξαν ότι η κακή απόδοση του υποκειμενικού παράγοντα οφείλεται στον τρόπο μέτρησης του. Από την θεωρία αυτή προκύπτει η υπόθεση:

H4: Το υποκειμενικό πρότυπο θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την πρόθεση του ατόμου ως προς την χρήση των ζώων.

2.6 Ο Αντιληπτός Έλεγχος της Συμπεριφοράς (Perceived behavioural control)

Οι αντιλήψεις συμπεριφοράς βασίζονται σε πεποιθήσεις που προϋπάρχουν στο άτομο και εξαρτώνται σημαντικά από το βαθμό που είναι επιθυμητή στο άτομο μια συγκεκριμένη συμπεριφορά.

Η παράμετρος του αντιληπτού ελέγχου συμπεριφοράς προστέθηκε σε μια προσπάθεια αντιμετώπισης καταστάσεων κατά τις οποίες οι άνθρωποι δεν διαθέτουν πλήρη έλεγχο της συμπεριφοράς του ενδιαφέροντος. Η έννοια του αντιληπτού ελέγχου της συμπεριφοράς εισήχθη στην θεωρία της προγραμματισμένης συμπεριφοράς για να προβλέψει τα ακούσια εγγενή στοιχεία, τουλάχιστον δυνητικά, σε όλες τις συμπεριφορές. Ακόμα και στις περιπτώσεις που ο αντιληπτός έλεγχος συμπεριφοράς

δεν θεωρείται ως ιδιαίτερα ρεαλιστικός, είναι πιθανόν να επηρεάσει την πρόθεση. Ένα υψηλό επίπεδο αντιληπτού ελέγχου της συμπεριφοράς θα επηρεάσει θετικά και σημαντικά την πρόθεση του ατόμου να εκτελέσει την συμπεριφορά, καταβάλλοντας μεγαλύτερη και εντονότερη προσπάθεια. Μέσω του σημαντικού αντίκτυπου που ασκεί στην πρόθεση, ο αντιληπτός έλεγχος της συμπεριφοράς μπορεί να επηρεάσει έμμεσα την συμπεριφορά. Όταν οι πληροφορίες που δίνει ο αντιληπτός έλεγχος συμπεριφοράς είναι αξιόπιστες, παρέχονται σημαντικά στοιχεία για την κατάσταση στην οποία βρίσκεται ένα άτομο και επιπροσθέτως μπορεί να χρησιμοποιηθούν για μελλοντικές προβλέψεις συμπεριφοράς.

Ο αντιληπτός έλεγχος της συμπεριφοράς οφείλει το μεγαλύτερο χρέος του στην θεωρία της Bandura για την αυτό-αποτελεσματικότητα (Bandura, 1977, 1989, 1997). Η αντιληπτή αυτο-αποτελεσματικότητα αναφέρεται στις «πεποιθήσεις των ανθρώπων για τις ικανότητές τους να ασκούν έλεγχο στο δικό τους επίπεδο λειτουργίας και σε γεγονότα που επηρεάζουν τη ζωή τους» (Bandura, 1991, σελ. 257). Ωστόσο, η αντιληπτή αυτο-αποτελεσματικότητα διαφέρει πολύ από τον αντιληπτό έλεγχο συμπεριφοράς, ο οποίος εστιάζει στην ικανότητα εκτέλεσης μιας συγκεκριμένης συμπεριφοράς. Η προσδοκία αποτελεσματικότητας ορίζεται επίσης ως «η πεποίθηση ότι κάποιος μπορεί να εκτελέσει επιτυχώς τη συμπεριφορά που απαιτείται για την παραγωγή (ορισμένα αποτελέσματα)» και, σύμφωνα με αυτόν τον ορισμό, η αντιληπτή αυτο-αποτελεσματικότητα αναφέρεται σε «πεποιθήσεις στις ικανότητες κάποιου να οργανώσει και να εκτελέσει την απαιτούμενη πορεία δράσης για την παραγωγή συγκεκριμένων επιπέδων επιτευγμάτων» (Bandura, 1998, σελ. 624).

Ένας αριθμός εμποδίων (χρόνος, πίεση, κόστος) μπορεί να εμποδίσει τους ανθρώπους να δράσουν βάσει των προθέσεων τους. Η θεωρία της σχεδιασμένης συμπεριφοράς βρίσκει εφαρμογή σε πληθώρα συμπεριφορών και το στοιχείο του αντιληπτού ελέγχου είναι το πιο ισχυρό στην πρόβλεψη της πρόθεσης και της συμπεριφοράς (Armitage & Conner, 1999, 2001).

Από εδώ προκύπτει η υπόθεση:

H5: Ο αντιληπτός έλεγχος συμπεριφοράς θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την πρόθεση του ατόμου ως προς τα ζώα.

3. Μέθοδος έρευνας και συλλογής δεδομένων

Σε αυτήν την ενότητα αναλύεται η δομή του ερευνητικού μοντέλου και περιγράφονται οι διαδικασίες συλλογής δεδομένων και η μέθοδος ανάλυσης. Έχοντας λάβει ως βάση το θεωρητικό υπόβαθρο και την βιβλιογραφική επισκόπηση στην ενότητα 2, στο Σχήμα 1, απεικονίζονται το ερευνητικό πλαίσιο και οι υποθέσεις.

Στο σχήμα 1 αποτυπώνεται η σχηματική αναπαράσταση του συνδυαστικού μοντέλου

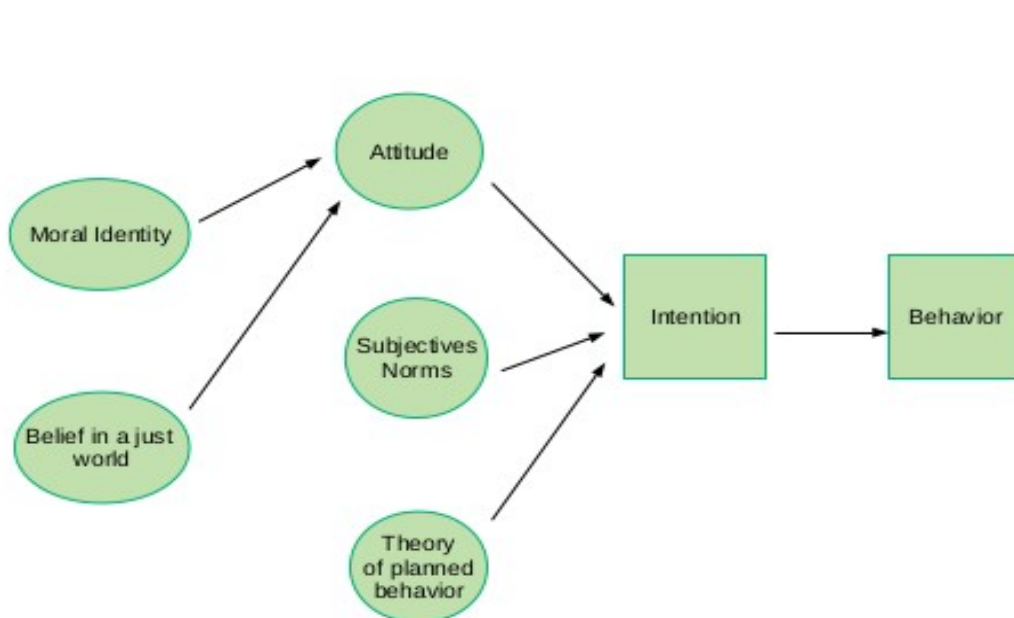

Figure1 1

3.1 Ερωτηματολόγιο

Η δομή του ερωτηματολογίου, έχοντας εξαιρέσει τα δημογραφικά στοιχεία τα οποία αποτελούν προσωπικές πληροφορίες, αποτελείται από 57 δηλώσεις (που αντιστοιχούν στις υποθέσεις?), στις οποίες οι ερωτηθέντες πρέπει να δηλώσουν το επίπεδο συμφωνίας τους, από μια ερώτηση σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της εκμετάλλευσης και της χρήσης των μη ανθρώπινων ζώων, και από μια ερώτηση προσδιορισμού και οριοθέτησης των καταναλωτικών συνηθειών ως προς την διατροφή. Κάθε απόκριση δήλωσης μετράται από την κλίμακα Likert επτά σημείων (1=διαφωνώ απόλυτα, 7= συμφωνώ απόλυτα). Τα ως προς μελέτη θέματα μέσα από την εργασία, περιλαμβάνουν τόσο τους ανθρώπους που έχουν αποκλείσει από την διατροφή τους τα μη ανθρώπινα ζώα και τα παράγωγα τους, όσο και τους ανθρώπους που τα περιλαμβάνουν.

Οι περισσότερες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου γράφτηκαν στα αγγλικά και εν συνεχεία μεταφράστηκαν στα ελληνικά. Κάποιες από τις ερωτήσεις σχηματίστηκαν εξ αρχής στα ελληνικά. Πριν την διεξαγωγή της έρευνας πραγματοποιήθηκε πιλοτική δοκιμή του ερωτηματολογίου σε 39 άτομα ως προς την εξασφάλιση της

λειτουργικότητας και αποτελεσματικότητας του. Μέσω αυτής της διαδικασίας επισημάνθηκε ένας μικρός αριθμός διφορούμενων ερωτήσεων, κυρίως ως προς την διατύπωση, στις οποίες πραγματοποιήθηκαν οι απαραίτητες τροποποιήσεις. Το τελικό ερωτηματολόγιο δοκιμάστηκε σε 30 ερωτηθέντες προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνάφεια, η εγκυρότητα και η αξιοπιστία. Το ερωτηματολόγιο της έρευνας παρέχεται στο Παράρτημα στα ελληνικά .

3.2 Δείγμα

Ο πληθυσμός που εξετάστηκε ήταν καταναλωτές που ζουν στην Ελλάδα , τόσο που καταναλώναν ζωικά παράγωγα και μη ανθρώπινα ζώα ως τροφή όσο και που ακολουθούσαν μη διατροφή μη βασιζόμενη σε αυτά. Η διαδικασία συλλογής των δεδομένων διήρκεσε τρεις μήνες (Μάιος, Ιούνιος και Ιούλιος 2020) και πραγματοποιήθηκε με χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου στο google forms.

Από το δείγμα 819 ερωτηματολογίων, όλα ήταν έγκυρα, αποδίδοντας ποσοστό απόκρισης 100%.

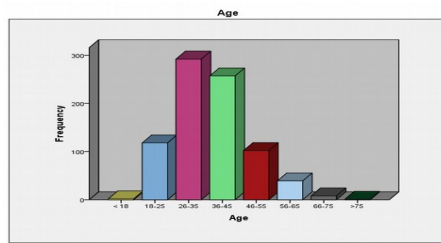
Στο παράρτημα υπάρχει αναλυτικός πίνακας με τις υποθέσεις και τις αντίστοιχες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου.

3.3 Περιγραφικά Ευρήματα

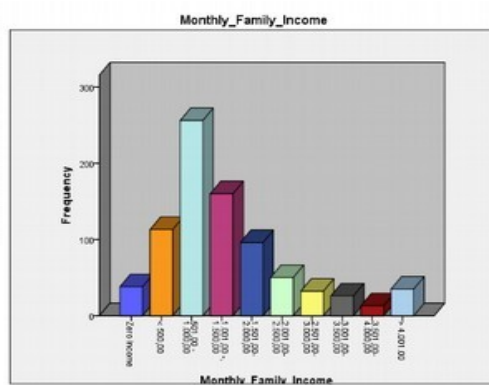
Για τη στατιστική ανάλυση του ερωτηματολογίου που ακολουθεί, χρησιμοποιήσαμε το πρόγραμμα IBM SPSS 24.

Ως προς τους ερωτηθέντες, δεν υπήρχε κάποιο απαιτούμενο ηλικιακό όριο για την συμμετοχή τους στην έρευνα. Ήταν τυχαίο δείγμα? Το δείγμα αποτελούνταν από 819 ερωτηθέντες, εκ των οποίων το 70,2% ήταν γυναίκες, το 28,1% ήταν άντρες και το υπόλοιπο 1,1% προσδιοριζόταν ως άλλο φύλο. Μεταξύ των 819 συμμετεχόντων, όλα τα ηλικιακά επίπεδα είχαν εκπροσώπηση. Αναφορικά με την εκπαίδευση, το 0,4% των ερωτηθέντων ήταν απόφοιτοι δημοτικού, το 1,3% ήταν απόφοιτοι γυμνασίου και το 15,8% ήταν απόφοιτοι λυκείου. Το 8,3% είχαν αποφοιτήσει από Ίδρυμα Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK), το 12,2% από Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (IEK) και το 31,5% από Ανώτερο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΑΕΙ). Το 27,5% των ερωτηθέντων ήταν κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος ενώ το 3,1% ήταν κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

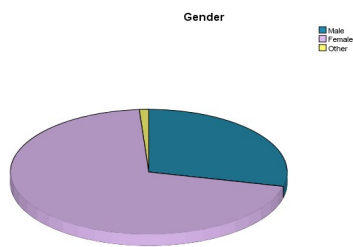
Το 65,9% των ερωτηθέντων είχαν καταναλώσει έστω και μία φορά τον τελευταίο χρόνο κρέας, σε αντίθεση με το 16,1% των ερωτηθέντων που δεν είχαν καταναλώσει τον τελευταίο χρόνο κανένα ζωικό παράγωγο ή σάρκα (από ζώα ξηράς η θαλάσσης). Το 72,6% των ερωτηθέντων είχαν καταναλώσει έστω και μια φορά τον τελευταίο χρόνο αυγά, το 78% γαλακτοκομικά παράγωγα, το 71,8% προϊόντα μέλισσας, το 64,2% ψάρια, το 52,6% μαλάκια, το 39,8% οστρακοειδή και το 26,5% οστρακόδερμα.

Graph 2

Graph 3

Graph 1

Subject's Profile			
		Sample	Frequency Distribution
Φύλο	Άνδρας	235	28,7
	Γυναίκα	575	70,2
	Άλλο	9	1,1
Ηλικία	Μέχρι 18	2	0,2
	18-25	118	14,4
	26-35	292	35,7
	36-45	257	31,4
	46-55	102	12,5
	56-65	39	4,8
	66-75	8	1
	75 και άνω	1	0,1
Εκπαίδευση	Δημοτικό	3	0,4
	Γυμνάσιο	11	1,3
	Λύκειο	129	15,8
	ΙΕΚ	68	8,3
	ΤΕΙ	100	12,2
	ΑΕΙ	258	31,5
	Μεταπτυχιακό	225	27,5
	Διδακτορικό	25	3,1
Εισόδημα	<500	113	13,8
	501-1.000	256	31,3
	1.001-1.500	160	19,5
	1.501-2.000	96	11,7
	2.001-2.500	50	6,1
	2.501-3.000	32	3,9
	3.001-3.500	26	3,2
	3.501-4.000	13	1,6
	>4.001	35	4,3
Κατανάλωση Κρέατος	Ναι	540	65,9
	Όχι	279	34,1
Κατανάλωση Γαλακτομικών	Ναι	639	78
	Όχι	180	22
Κατανάλωση Αυγών	Ναι	595	72,6
	Όχι	224	27,4
Κατανάλωση Μελιού	Ναι	588	71,8
	Όχι	231	28,2
Κατανάλωση Ψαριών	Ναι	526	64,2
	Όχι	293	35,8
Κατανάλωση Μαλάκιων	Ναι	431	52,6
	Όχι	388	47,4
Κατανάλωση Οστρακοειδή	Ναι	326	39,8
	Όχι	439	60,2
Κατανάλωση Οστρακόδερμων	Ναι	217	26,5
	Όχι	602	73,5

Table 1

3.4 Crosstabulation and Frequency Findings

Όπως περιγράφεται παρακάτω, παρουσιάζονται αρκετές διασταυρώσεις, οι οποίες βασίζονται σε διάφορα στατιστικά στοιχεία των καταναλωτών σε συνδυασμό με ορισμένες σημαντικές δηλώσεις που περιλαμβάνονται στο ερωτηματολόγιο της έρευνας.

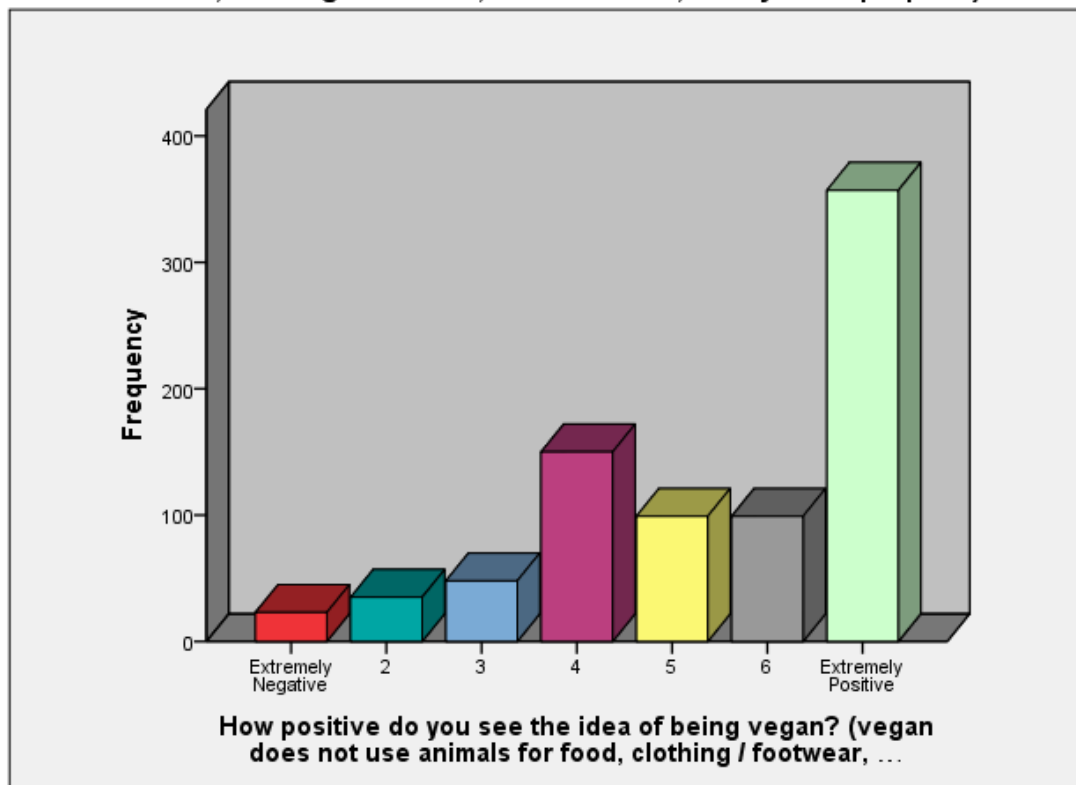
Δήλωση: Πόσο θετικά βλέπετε την ιδέα του να είναι κανείς vegan; (ο/η vegan δεν χρησιμοποιεί ζώα για τροφή, ένδυση/υπόδηση, ψυχαγωγία, ή οποιονδήποτε άλλον σκοπό).

Από το δείγμα 819 ατόμων, παρατηρούμε ότι δείγμα μεγαλύτερο του 50% και συγκεκριμένα το 67,7% (555 άτομα) απάντησαν ότι βλέπουν θετικά την ερώτηση αυτή. Οι 357 ερωτηθέντες απάντησαν ότι βλέπουν πολύ θετικά το ενδεχόμενο μιας διατροφής στηριζόμενης σε φυτικά προϊόντα (χωρίς καθόλου ζωικά) μη ζωικά παράγωγα, κρέας και ψάρια.

		Frequency	Percent
Έγκυρα	Πολύ αρνητικά	23	2.8
	2	35	4.3
	3	48	5.9
	4	150	18.3
	5	99	12.1
	6	99	12.1
	Πολύ θετικά	357	43.6
Σύνολο		811	99
Άκυρα		8	1
Σύνολο δείγματος		819	100

Table 2

How positive do you see the idea of being vegan? (vegan does not use animals for food, clothing / footwear, entertainment, or any other purpose).

Graph 4

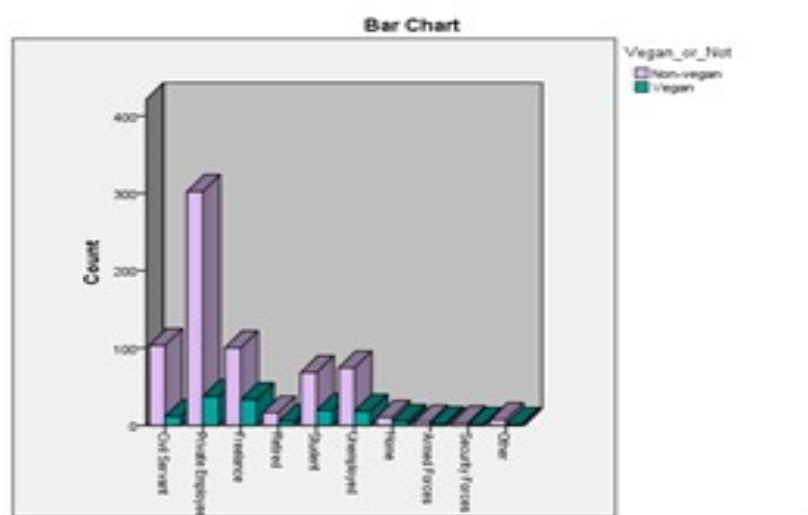
Ο έλεγχος chi-square χρησιμοποιείται προκειμένου να πραγματοποιηθεί ο έλεγχος των υποθέσεων για το αν τα εξεταζόμενα στοιχεία είναι εξαρτημένα ή ανεξάρτητα. Κατά την υπόθεση H_0 τα εξεταζόμενα στοιχεία είναι ανεξάρτητα ενώ κατά την υπόθεση H_1 είναι εξαρτημένα. Αν $p > 0,05$ δεν μπορούμε να απορρίψουμε την υπόθεση H_0 ενώ αν $p < 0,05$ απορρίπτουμε την υπόθεση H_0 και δεχόμαστε την υπόθεση H_1 . Στην περίπτωση μας $p=0,000$ δηλαδή $p < 0,05$ και επομένως απορρίπτουμε την H_0 και δεχόμαστε την H_1 .

Δήλωση: Είμαι vegan (ο/η vegan δεν χρησιμοποιεί ζώα για τροφή, ένδυση/υπόδηση, ψυχαγωγία, ή οποιονδήποτε άλλον σκοπό)

Αναφορικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των μη ανθρώπινων ζώων και το επάγγελμα παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των vegan συγκεντρώνεται στους ιδιωτικούς υπαλλήλους 4.2% (37 άτομα) και εν συνεχεία στους ελεύθερους επαγγελματίες 4% (33 άτομα). Στους non vegan το μεγαλύτερο ποσοστό συγκεντρώνεται και πάλι στους ιδιωτικούς υπαλλήλους 36.9% (302 άτομα) και στην δεύτερη θέση έρχονται οι δημόσιοι υπάλληλοι με 12.6% (103 άτομα).

The results of crosstabulation				
Επάγγελμα* Είμαι vegan				
Επάγγελμα		Non Vegan	Vegan	Σύνολο
Δημόσιος Υπάλληλος	Count	103	11	114
	Percent	12.60%	1.30%	13.9%
Ιδιωτικός Υπάλληλος	Count	302	37	339
	Percent	36.90%	4.50%	41.40%
Ελεύθερος Επαγγελματίας / (Αυτοαπασχολούμενος)	Count	100	33	133
	Percent	12.20%	4.00%	16.20%
Συνταξιούχος	Count	16	5	21
	Percent	2.00%	0.60%	2.60%
Φοιτητής-τρια	Count	68	19	87
	Percent	8.30%	2.30%	10.60%
Άνεργος	Count	74	18	92
	Percent	9.00%	2.20%	11.20%
Οικιακά	Count	10	5	15
	Percent	1.20%	0.60%	1.80%
Ένοπλες Δυνάμεις / (Μόνιμο προσωπικό)	Count	4	2	6
	Percent	0.50%	0.20%	0.70%
Σώματα Ασφαλείας	Count	3	1	4
	Percent	0.40%	0.10%	0.50%
Άλλο	Count	7	1	8
	Percent	0.90%	0.10%	1.00%
Σύνολο	Count	687	132	819
	Percent	83.90%	16.10%	100.00%

Table 3

Graph 5

Ο έλεγχος chi-square χρησιμοποιείται προκειμένου να πραγματοποιηθεί ο έλεγχος των υποθέσεων για το αν τα εξεταζόμενα στοιχεία είναι εξαρτημένα ή ανεξάρτητα. Κατά την υπόθεση H_0 τα εξεταζόμενα στοιχεία είναι ανεξάρτητα ενώ κατά την υπόθεση H_1 είναι εξαρτημένα. Αν $p > 0,05$ δεν μπορούμε να απορρίψουμε την υπόθεση H_0 ενώ αν $p < 0,05$ απορρίπτουμε την υπόθεση H_0 και δεχόμαστε την υπόθεση H_1 . Στην περίπτωση μας $p=0,001$ δηλαδή $p < 0,05$ και επομένως απορρίπτουμε την H_0 και δεχόμαστε την H_1 , δηλαδή ότι το επάγγελμα και οι διατροφικές συνήθειες είναι εξαρτημένα.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	26.502 ^a	9	.002
Likelihood Ratio	25.664	9	.002
Linear-by-Linear Association	12.107	1	.001
N of Valid Cases	819		

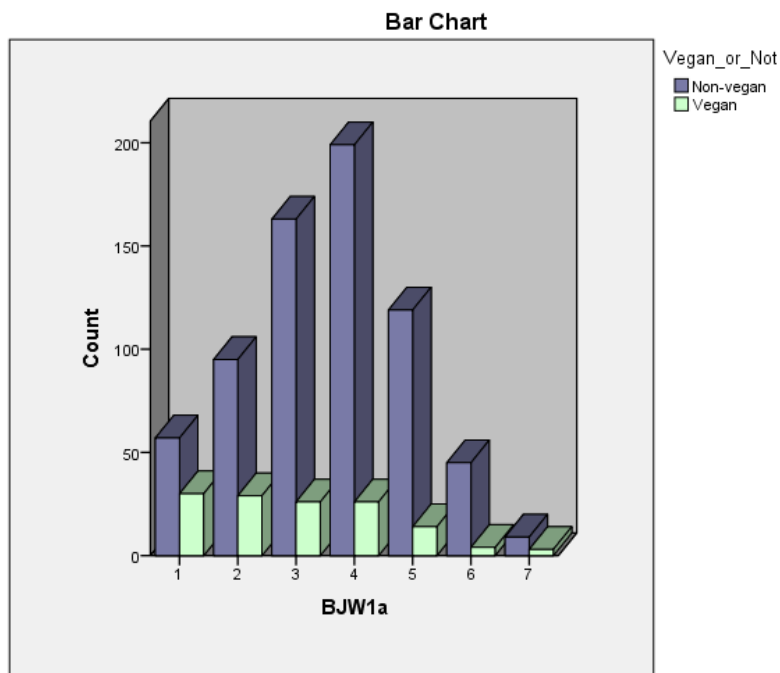
a. 6 cells (30.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .64.

Δήλωση : Αισθάνομαι ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει τα ζώα φαγητού με δίκαιο τρόπο.

Στη δήλωση “Αισθάνομαι ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει τα ζώα φαγητού με δίκαιο τρόπο” παρατηρούμε ότι οι non vegans ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν στο μεγαλύτερο ποσοστό τους με αυτή την δήλωση. Σε αυτόν τον βαθμό συγκεντρώνεται το 24.3% (199 άτομα) των non vegan, και ακολουθεί με μικρή διαφορά η απάντηση ότι διαφωνούν λίγο, ο οποίος συγκεντρώνει το 19.9% (163 άτομα). Το μεγαλύτερο ποσοστό των vegan ερωτωμένων διαφωνεί απόλυτα με την δήλωση “αισθάνομαι ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει τα ζώα φαγητού με δίκαιο τρόπο”. Σε αυτή την απάντηση συγκεντρώνεται το 3.70% (30 άτομα), ενώ το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό των απαντήσεων απαντάει ότι διαφωνούν με ποσοστό 3.5% (29 άτομα). Παρατηρώντας τα ποσοστά των vegans παρατηρούμε ότι όσο αυξάνεται ο βαθμός συμφωνίας ως προς την δήλωση, ότι αυτά μειώνονται. Διαπιστώνουμε ότι 85 από τους 132 vegan εκφράζουν διαφωνία με αυτή την δήλωση, και αντίστοιχη θέση διαφωνίας εκφράζουν 135 non vegan από τους συνολικά 687.

The results of crosstabulation				
Αισθάνομαι ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει τα ζώα φαγητού με δίκαιο τρόπο* Είμαι vegan				
Αισθάνομαι ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει τα ζώα φαγητού με δίκαιο τρόπο.		Non Vegan	Vegan	Σύνολο
1 = Διαφωνώ απολύτως	Count	57	30	87
	Percent	7.00%	3.70%	10.6
2 = Διαφωνώ	Count	95	29	124
	Percent	11.60%	3.50%	15.10%
3 = Διαφωνώ λίγο	Count	163	26	189
	Percent	19.90%	3.20%	23.10%
4 = Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Count	199	26	225
	Percent	24.30%	3.20%	27.50%
5 = Συμφωνώ λίγο	Count	119	14	133
	Percent	14.50%	1.70%	16.20%
6 = Συμφωνώ	Count	45	4	49
	Percent	5.50%	0.50%	6.00%
7 = Συμφωνώ απολύτως	Count	9	3	12
	Percent	1.10%	0.40%	1.50%
Σύνολο	Count	687	132	819
	Percent	83.90%	16.10%	100.00%

Table 4

Graph 6

Ο έλεγχος chi-square χρησιμοποιείται προκειμένου να πραγματοποιηθεί ο έλεγχος των υποθέσεων για το αν τα εξεταζόμενα στοιχεία είναι εξαρτημένα ή ανεξάρτητα. Κατά την υπόθεση H_0 τα εξεταζόμενα στοιχεία είναι ανεξάρτητα ενώ κατά την υπόθεση H_1 είναι εξαρτημένα. Αν $p > 0,05$ δεν μπορούμε να απορρίψουμε την υπόθεση H_0 ενώ αν $p < 0,05$ απορρίπτουμε την υπόθεση H_0 και δεχόμαστε την υπόθεση H_1 . Στην περίπτωση μας $p=0,000$ δηλαδή $p < 0,05$ και επομένως απορρίπτουμε την H_0 και δεχόμαστε την H_1 , δηλαδή ότι ο βαθμός που αντιλαμβανόμαστε ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει τα ζώα φαγητού με δίκαιο τρόπο και οι διατροφικές συνήθειες είναι εξαρτημένα.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	36.863 ^a	6	.000
Likelihood Ratio	33.178	6	.000
Linear-by-Linear Association	23.804	1	.000
N of Valid Cases	819		

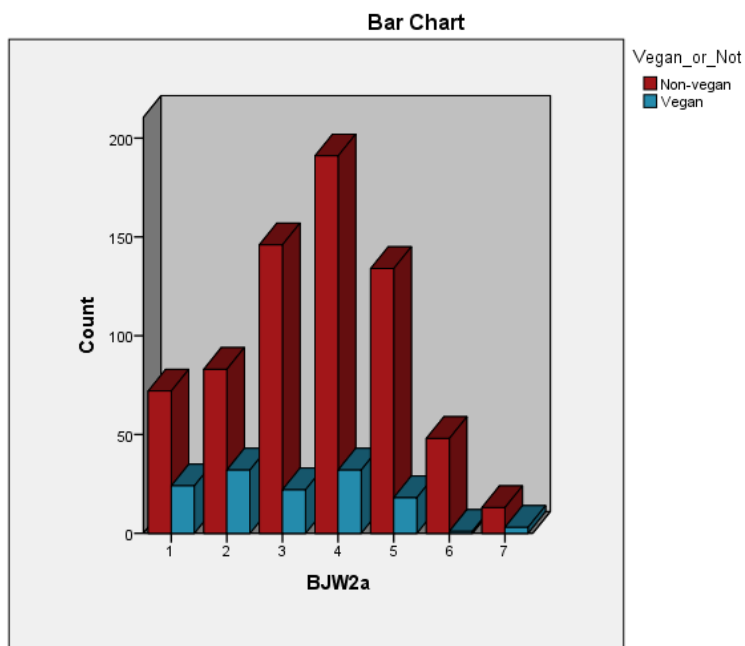
a. 1 cells (7.1%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.93.

Δήλωση : Αισθάνομαι ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει τα ζώα συντροφιάς με δίκαιο τρόπο.

Με την δήλωση ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει τα ζώα συντροφιάς με δίκαιο τρόπο και η αίσθηση που απορρέει από αυτήν, παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των non vegan, 23.3% (191 άτομα) ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και ότι το επόμενο μεγαλύτερο ποσοστό τους 17.8 % (146 άτομα) ότι διαφωνεί λίγο. Οι vegan στην αντίστοιχη δήλωση παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό τους είτε ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί είτε ότι διαφωνεί, με ποσοστό 3,90% δηλαδή 32 άτομα. Διαπιστώνουμε ότι 78 από τους 132 vegan εκφράζουν διαφωνία με αυτή την δήλωση, και αντίστοιχη θέση διαφωνίας εκφράζουν 301 non vegan από τους συνολικά 687.

The results of crosstabulation				
Αίσθηση δίκαιης αντιμετώπισης ζώων συντροφιάς* Είμαι vegan				
Αισθάνομαι ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει τα ζώα συντροφιάς με δίκαιο τρόπο.		Non Vegan	Vegan	Σύνολο
1 = Διαφωνώ απολύτως	Count	72	24	96
	Percent	8.80%	2.90%	11.7
2 = Διαφωνώ	Count	83	32	115
	Percent	10.10%	3.90%	14.00%
3 = Διαφωνώ λίγο	Count	146	22	168
	Percent	17.80%	2.70%	20.50%
4 = Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Count	191	32	223
	Percent	23.30%	3.90%	27.20%
5 = Συμφωνώ λίγο	Count	134	18	152
	Percent	16.40%	2.20%	18.60%
6 = Συμφωνώ	Count	48	1	49
	Percent	5.90%	0.10%	6.00%
7 = Συμφωνώ απολύτως	Count	13	3	16
	Percent	1.60%	0.40%	2.00%
Σύνολο	Count	687	132	819

Table 5

Graph 7

Ο έλεγχος chi-square χρησιμοποιείται προκειμένου να πραγματοποιηθεί ο έλεγχος των υποθέσεων για το αν τα εξεταζόμενα στοιχεία είναι εξαρτημένα ή ανεξάρτητα. Κατά την υπόθεση H_0 τα εξεταζόμενα στοιχεία είναι ανεξάρτητα ενώ κατά την υπόθεση H_1 είναι εξαρτημένα. Αν $p > 0,05$ δεν μπορούμε να απορρίψουμε την υπόθεση H_0 ενώ αν $p < 0,05$ απορρίπτουμε την υπόθεση H_0 και δεχόμαστε την υπόθεση H_1 . Στην περίπτωση μας $p=0,000$ δηλαδή $p < 0,05$ και επομένως απορρίπτουμε την H_0 και δεχόμαστε την H_1 , δηλαδή ότι η αίσθηση περί δίκαιης αντιμετώπισης των ζώων συντροφιάς και οι διατροφικές συνήθειες είναι εξαρτημένα.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	28.233 ^a	6	.000
Likelihood Ratio	29.740	6	.000
Linear-by-Linear Association	18.129	1	.000
N of Valid Cases	819		

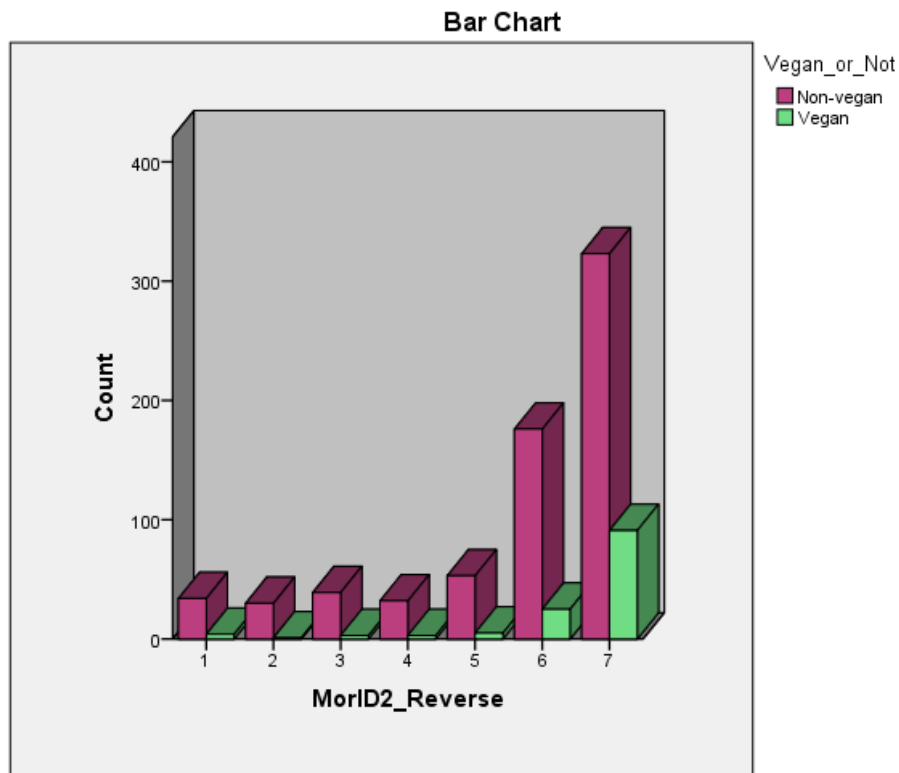
a. 1 cells (7.1%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2.58.

Δήλωση : Το να έχω αυτά τα χαρακτηριστικά δεν είναι ένα σημαντικό μέρος του ποιος είμαι εγώ (reverse).

Στη δήλωση “Το να έχω αυτά τα χαρακτηριστικά δεν είναι ένα σημαντικό μέρος του ποιος είμαι εγώ”, στην οποία έχει γίνει αναστροφή, παρατηρούμε ότι οι non vegans συμφωνούν απόλυτα στο μεγαλύτερο ποσοστό τους με αυτή την δήλωση. Σε αυτόν τον βαθμό συγκεντρώνεται το 39,4% (323 άτομα) των non vegan, και ακολουθεί η απάντηση ότι συμφωνούν, η οποία συγκεντρώνει το 21.5% (176 άτομα). Οι vegan στο μεγαλύτερο ποσοστό συγκέντρωσης των απαντήσεων τους, συμφωνούν απόλυτα με την δήλωση “Το να έχω αυτά τα χαρακτηριστικά δεν είναι ένα σημαντικό μέρος του ποιος είμαι εγώ ”. Σε αυτή την απάντηση συγκεντρώνεται το 11.10% (91 άτομα), ενώ το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό των απαντήσεων απαντάει ότι συμφωνούν με ποσοστό 3,1% (25 άτομα). Διαπιστώνουμε ότι 85 από τους 132 vegan εκφράζουν διαφωνία με αυτή την δήλωση, και αντίστοιχη θέση διαφωνίας εκφράζουν 135 non vegan από τους συνολικά 687.

The results of crosstabulation				
Το να έχω αυτά τα χαρακτηριστικά δεν είναι ένα σημαντικό μέρος του ποιος είμαι εγώ.* Είμαι vegan				
Το να έχω αυτά τα χαρακτηριστικά δεν είναι ένα σημαντικό μέρος του ποιος είμαι εγώ (reverse)		Non Vegan	Vegan	Σύνολο
1 = Διαφωνώ απολύτως	Count	34	4	38
	Percent	4.20%	0.50%	4.60%
2 = Διαφωνώ	Count	30	1	31
	Percent	3.70%	0.10%	3.80%
3 = Διαφωνώ λίγο	Count	39	3	42
	Percent	4.80%	0.40%	5.10%
4 = Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Count	32	3	35
	Percent	3.90%	0.40%	4.30%
5 = Συμφωνώ λίγο	Count	53	5	58
	Percent	6.50%	0.60%	7.10%
6 = Συμφωνώ	Count	176	25	201
	Percent	21.50%	3.10%	24.50%
7 = Συμφωνώ απολύτως	Count	323	91	414
	Percent	39.40%	11.10%	50.50%
Σύνολο	Count	687	132	819
	Percent	83.90%	16.10%	100.00%

Table 6

Graph 8

Ο έλεγχος chi-square χρησιμοποιείται προκειμένου να πραγματοποιηθεί ο έλεγχος των υποθέσεων για το αν τα εξεταζόμενα στοιχεία είναι εξαρτημένα ή ανεξάρτητα. Κατά την υπόθεση H_0 τα εξεταζόμενα στοιχεία είναι ανεξάρτητα ενώ κατά την υπόθεση H_1 είναι εξαρτημένα. Αν $p > 0,05$ δεν μπορούμε να απορρίψουμε την υπόθεση H_0 ενώ αν $p < 0,05$ απορρίπτουμε την υπόθεση H_0 και δεχόμαστε την υπόθεση H_1 . Στην περίπτωση μας $p=0,000$ δηλαδή $p < 0,05$ και επομένως απορρίπτουμε την H_0 και δεχόμαστε την H_1 , δηλαδή ότι τα παραπάνω χαρακτηριστικά και οι διατροφικές επιλογές είναι εξαρτημένα.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	23.617 ^a	6	.001
Likelihood Ratio	25.738	6	.000
Linear-by-Linear Association	15.831	1	.000
N of Valid Cases	819		

a. 1 cells (7.1%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 5.00.

Δήλωση: Συμβίωση/Συνύπαρξη με τα ζώα

Συμβίωση/Συνύπαρξη με τα ζώα * Είμαι vegan					
Συμβίωση/Συνύπαρξη με τα ζώα		Όχι	Ναι		Σύνολο
Ζω με ένα (ή και παραπάνω) ζώο συντροφιάς, από το οποίο δεν αντλώ κάποια χρησιμότητα (π.χ. για αυγά, γάλα, κρέας, χρήματα, κ.λπ.)	Count	142	25		167
	Percent	17.34%	3.05%		20.39%
Εγώ ή η οικογένειά μου εκτρέφω ζώα (συντροφιάς ή φαγητού) από τα οποία αντλώ κάποια χρησιμότητα (π.χ. αυγά, γάλα, κρέας, χρήματα, κ.λπ.)	Count	20	0		20
	Percent	2.44%	0.00%		2.44%
Φροντίζω/Περιθάλπω αδέσποτα ζώα συστηματικά	Count	43	15		58
	Percent	5.25%	1.83%		7.08%
Έχει τύχει περιστασιακά να φροντίσω αδέσποτα ζώα	Count	163	19		182
	Percent	19.90%	2.32%		22.22%
Σύνολο	Count	368	59		427
	Percent	44.93%	7.20%		52.14%

Table 7

Σχετικά με την συμβίωση / συνύπαρξη με ζώα των ερωτηθέντων παρατηρούμε ότι έχουν ως κατοικίδια ζώα (χωρίς να αντλούν κάποια χρησιμότητα από αυτά τα ζώα) 142 non vegan και 25 vegan, με το συνολικό αριθμό να φτάνει τα 167 άτομα, δηλαδή το 20,39% των ερωτηθέντων. Αναφορικά με την εκτροφή κάποιου ζώου από το οποίο αντλείται κάποιου είδους χρησιμότητα από τον ίδιο ερωτηθέντα ή το οικογενειακό του περιβάλλον, παρατηρούμε ότι 20 άτομα διακατέχονται από αυτού του είδους σχέση. Το ποσοστό φτάνει μόλις το 2,44%, το οποίο αποτελείται εξ ολοκλήρου από non vegan, καθώς κανένας vegan δεν δήλωσε ότι υφίσταται κάποιου είδους σχέση μεταξύ αυτού, του οικογενειακού του περιβάλλοντος και κάποιου ζώου. Από τους ερωτηθέντες 58 άτομα δήλωσαν ότι φροντίζουν/περιθάλπουν συστηματικά αδέσποτα ζώα, εκ των οποίων οι 43 non vegan (ποσοστό 5,25 %) και 15 vegan (ποσοστό 1,83%). Στην τελευταία δήλωση “έχει τύχει περιστασιακά να φροντίσω αδέσποτα ζώα” 182 άτομα δήλωσαν ότι το έχουν κάνει. Από τα 182 άτομα, οι 163 είναι μη vegan (ποσοστό 19,9%) και οι 19 vegan (ποσοστό 2,32%). Από τα συνολικά αποτελέσματα προκύπτει ότι το 52,14% των ερωτηθέντων έχουν αναπτύξει κάποια από τις παραπάνω σχέσεις με τα ζώα, ενώ το 47,86% των ερωτηθέντων δεν έχουν αναπτύξει καμία από τις προαναφερθείσες σχέσεις με τα ζώα. Ο έλεγχος chi-square χρησιμοποιείται προκειμένου να πραγματοποιηθεί ο έλεγχος των υποθέσεων για το

αν τα εξεταζόμενα στοιχεία είναι εξαρτημένα ή ανεξάρτητα. Κατά την υπόθεση H0 τα εξεταζόμενα στοιχεία είναι ανεξάρτητα ενώ κατά την υπόθεση H1 είναι εξαρτημένα. Αν $p > 0,05$ δεν μπορούμε να απορρίψουμε την υπόθεση H0 ενώ αν $p < 0,05$ απορρίπτουμε την υπόθεση H0 και δεχόμαστε την υπόθεση H1. Στην περίπτωση μας $p = 0,000$ δηλαδή $p < 0,05$ και επομένως απορρίπτουμε την H0 και δεχόμαστε την H1, δηλαδή ότι η συμβίωση/συνύπαρξη με τα μη ανθρώπινα ζώα και οι διατροφικές επιλογές είναι εξαρτημένα.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	23.617 ^a	6	.001
Likelihood Ratio	25.738	6	.000
Linear-by-Linear Association	15.831	1	.000
N of Valid Cases	819		

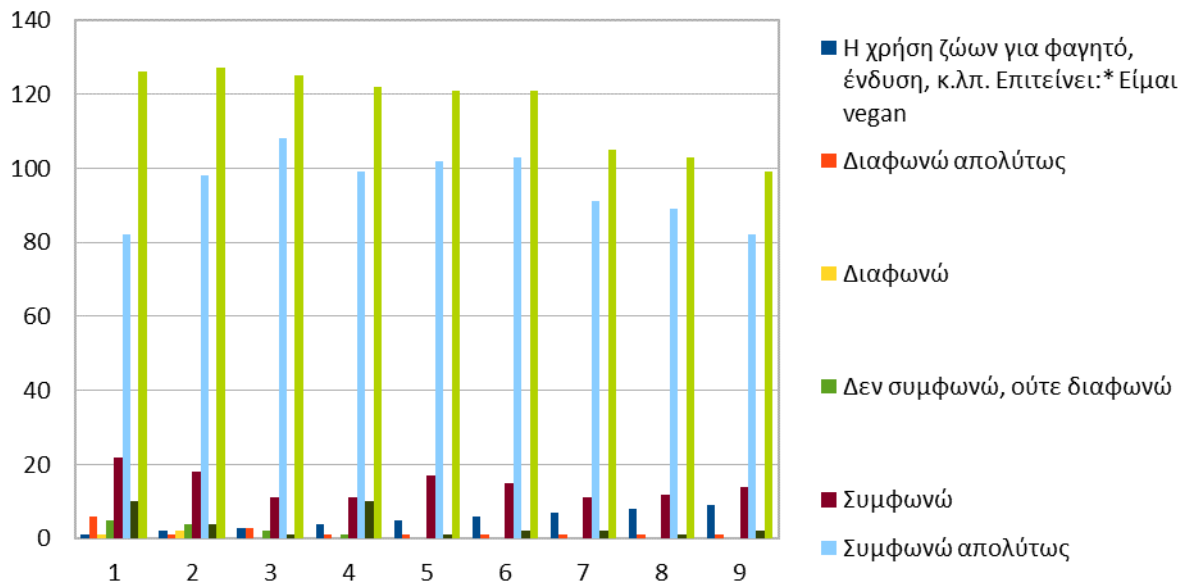
a. 1 cells (7.1%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 5.00.

Δήλωση: Η χρήση ζώων για φαγητό, ένδυση, κ.λπ. επιτρέπει:

Η χρήση ζώων για φαγητό, ένδυση, κ.λπ. Επιτρέπει: * Είμαι vegan								
Η χρήση ζώων για φαγητό, ένδυση, κ.λπ. Επιτρέπει: * Είμαι vegan		Διαφωνώ απολύτως	Διαφωνώ	Δεν συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ απολύτως	Δεν γνωρίζω	Σύνολο
Την καταστροφή του όζοντος	Vegan	6	1	5	22	82	10	126
	Percent	0.73	0.12	0.61	2.69	10.01	1.22	15.38
Την λειψυδρία	Vegan	1	2	4	18	98	4	127
	Percent	0.12	0.24	0.49	2.2	11.97	0.49	15.51
Την εξάντληση των πληθυσμών θαλασσιών ζώων	Vegan	3	0	2	11	108	1	125
	Percent	0.37	0	0.24	1.34	13.19	0.12	15.26
Τις νεκρές ζώνες στις θάλασσες	Vegan	1	0	1	11	99	10	122
	Percent	0.12	0	0.12	1.34	12.09	1.22	14.9
Την αποψίλωση τροπικών δασών	Vegan	1	0	0	17	102	1	121
	Percent	0.12	0	0	2.08	12.45	0.12	14.77
Την αποδάσωση του πλανήτη	Vegan	1	0	0	15	103	2	121
	Percent	0.12	0	0	1.83	12.58	0.24	14.77
Την ερημοποίηση των εδαφών	Vegan	1	0	0	11	91	2	105
	Percent	0.12	0	0	1.34	11.11	0.24	12.82
Την εξάντληση της βιοποικιλότητας	Vegan	1	0	0	12	89	1	103
	Percent	0.12	0	0	1.47	10.87	0.12	12.58
Την κλιματική αλλαγή	Vegan	1	0	0	14	82	2	99
	Percent	0.12	0	0	1.71	10.01	0.24	12

Table 8

Η χρήση ζώων για φαγητό, ένδυση κτλ επιτείνει:

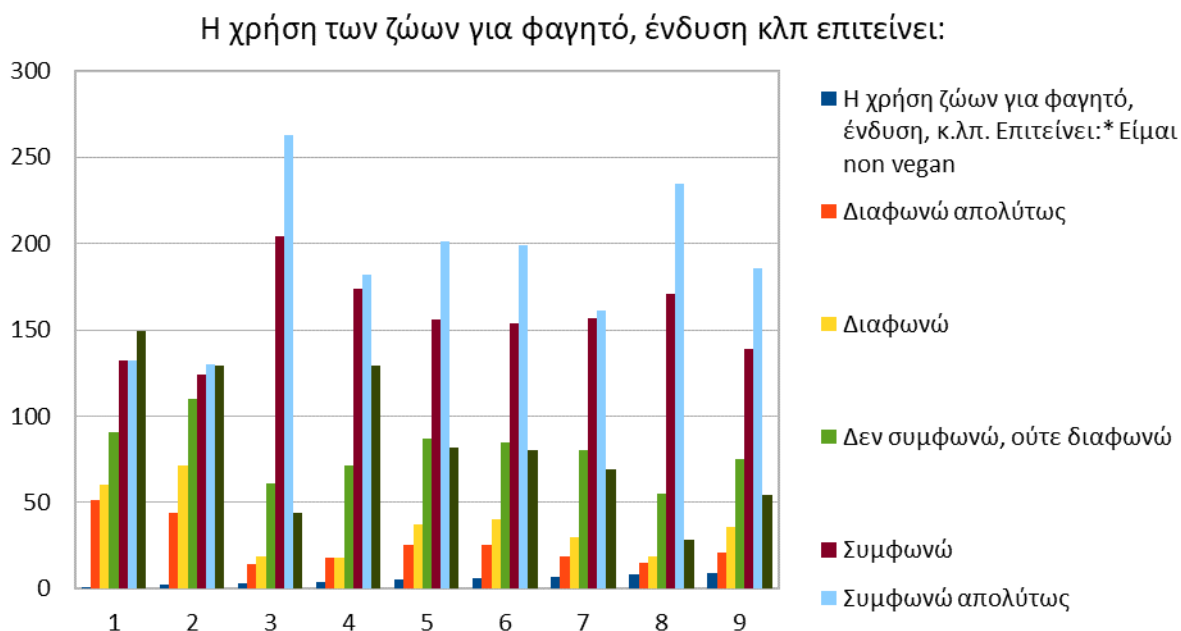

Graph 10

Στην δήλωση σχετικά με το ότι η χρήση των ζώων για φαγητό, ένδυση κτλ επιτείνει την καταστροφή του όζοντος, την λειψυδρία, την εξάντληση των πληθυσμών θαλάσσιων ζώων, τις νεκρές ζώνες στις θάλασσες, την αποψίλωση τροπικών δασών, την ερημοποίηση των εδαφών, την εξάντληση της βιοποικιλότητας και την κλιματική αλλαγή οι ερωτηθέντες κλίθηκαν να δηλώσουν το πόσο συμφωνίας/διαφωνίας τους ή μη γνώσης τους. Στο δείγμα των vegan ερωτηθέντων, όπως παρατηρούμε και από την ανάλυση του πίνακα, οι περισσότεροι vegan δήλωσαν ότι συμφωνούν απόλυτα με αυτή την δήλωση. Αναλυτικότερα, παρατηρούμε ότι 82 άτομα δήλωσαν ότι συμφωνούν απόλυτα πως η χρήση ζώων σε διάφορες μορφές εκμετάλλευσης εντείνει την καταστροφή του όζοντος και 98 άτομα ότι εντείνει την λειψυδρία. 108 vegan άτομα δήλωσαν ότι εντείνει την εξάντληση πληθυσμών θαλάσσιων ζώων, 99 άτομα ότι εντείνει τις νεκρές ζώνες στις θάλασσες και 102 άτομα ότι εντείνει την αποψίλωση τροπικών δασών. 103 vegan άτομα συμφώνησαν απόλυτα ότι η χρήση των ζώων σε διάφορες μορφές εκμετάλλευσης εντείνει την αποδάσωση του πλανήτη, 91 άτομα ότι εντείνει την ερημοποίηση των εδαφών, 89 άτομα την εξάντληση της βιοποικιλότητας και 82 άτομα ότι εντείνει την κλιματική αλλαγή.

Η χρήση ζώων για φαγητό, ένδυση, κ.λπ. Επιτείνει:* Είμαι non vegan								
Η χρήση ζώων για φαγητό, ένδυση, κ.λπ. Επιτείνει:* Είμαι non vegan		Διαφωνώ απολύτως	Διαφωνώ	Δεν συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ απολύτως	Δεν γνωρίζω	Σύνολο
Την καταστροφή του όζοντος	Non Vegan	51	60	91	132	132	149	615
	Percent	6.23	7.33	11.11	16.12	16.12	18.19	75.09
Την λειψυδρία	Non Vegan	44	71	110	124	130	129	608
	Percent	5.37	8.67	13.43	15.14	15.87	15.75	74.24
Την εξάντληση των πληθυσμών θαλασσιών ζώων	Non Vegan	14	19	61	204	263	44	605
	Percent	1.71	2.32	7.45	24.91	32.11	5.37	73.87
Τις νεκρές ζώνες στις θάλασσες	Non Vegan	18	18	71	174	182	129	592
	Percent	2.2	2.2	8.67	21.25	22.22	15.75	72.28
Την αποψίλωση τροπικών δασών	Non Vegan	25	37	87	156	201	82	588
	Percent	0.03	0.05	0.11	0.19	0.25	0.1	0.72
Την αποδάσωση του πλανήτη	Non Vegan	25	40	85	154	199	80	583
	Percent	3.05	4.88	10.38	18.8	24.3	9.77	71.18
Την ερημοποίηση των εδαφών	Non Vegan	19	30	80	157	161	69	516
	Percent	2.32	3.66	9.77	19.17	19.66	8.42	63
Την εξάντληση της βιοποικιλότητας	Non Vegan	15	19	55	171	235	28	523
	Percent	1.83	2.32	6.72	20.88	28.69	3.42	63.86
Την κλιματική αλλαγή	Non Vegan	21	36	75	139	186	54	511
	Percent	2.56	4.4	9.16	16.97	22.71	6.59	62.39

Table 9

Tab 9

Graph 11

Στην δήλωση σχετικά με το ότι η χρήση των ζώων για φαγητό, ένδυση κτλ επιτείνει την καταστροφή του όζοντος, την λειψυδρία, την εξάντληση των πληθυσμών θαλάσσιων ζώων, τις νεκρές ζώνες στις θάλασσες, την αποψίλωση τροπικών δασών, την αποδάσωση του πλανήτη, την ερημοποίηση των εδαφών, την εξάντληση της βιοποικιλότητας και την κλιματική αλλαγή οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να δηλώσουν το πόσο συμφωνίας/διαφωνίας τους ή μη γνώσης τους. Στο δείγμα των non vegan ερωτηθέντων, όπως παρατηρούμε και από την ανάλυση του πίνακα, το μεγαλύτερο

ποσοστό non vegan στη δήλωση ότι η χρήση των ζώων για φαγητό, τροφή κτλ επιτείνει την καταστροφή του όζοντος δήλωσε ότι δεν γνωρίζει (149 άτομα). Για το αν επιτείνεται η λειψυδρία από την χρήση των ζώων σε εκμεταλλευτικές δραστηριότητες, το μεγαλύτερο ποσοστό non vegan δήλωσε πως συμφωνεί απόλυτα (130 άτομα). Αναφορικά με τις επιπτώσεις της χρήσης των ζώων ως τροφή και ένδυση και την πρόκληση της εξάντλησης των πληθυσμών θαλάσσιων ζώων το μεγαλύτερο ποσοστό non vegan απάντησε ότι συμφωνεί απόλυτα (263 άτομα), όπως και για τις νεκρές ζώνες στις θάλασσες (182 άτομα), την αποψίλωση τροπικών δασών (201 άτομα), την αποδάσωση του πλανήτη (199 άτομα), την ερημοποίηση των εδαφών (161 άτομα) , την εξάντληση της βιοποικιλότητας (235 άτομα) και την κλιματική αλλαγή (186 άτομα).

Ο έλεγχος chi-square χρησιμοποιείται προκειμένου να πραγματοποιηθεί ο έλεγχος των υποθέσεων για το αν τα εξεταζόμενα στοιχεία είναι εξαρτημένα ή ανεξάρτητα. Κατά την υπόθεση H_0 τα εξεταζόμενα στοιχεία είναι ανεξάρτητα ενώ κατά την υπόθεση H_1 είναι εξαρτημένα. Αν $p > 0,05$ δεν μπορούμε να απορρίψουμε την υπόθεση H_0 ενώ αν $p < 0,05$ απορρίπτουμε την υπόθεση H_0 και δεχόμαστε την υπόθεση H_1 . Στην περίπτωση μας $p=0,001$ δηλαδή $p < 0,05$ και επομένως απορρίπτουμε την H_0 και δεχόμαστε την H_1 , ότι η γνώση της συσχέτισης των παραπάνω οικολογικών καταστροφών και οι διατροφικές συνήθειες είναι εξαρτημένα.

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	26.502 ^a	9	.002
Likelihood Ratio	25.664	9	.002
Linear-by-Linear Association	12.107	1	.001
N of Valid Cases	819		

a. 6 cells (30.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .64.

4. Ανάλυση δεδομένων και αποτελέσματα

Πριν από τον έλεγχο των υποθέσεων της παρούσας μελέτης, έχει πραγματοποιηθεί αντιστροφή των αρνητικά δηλωμένων μεταβλητών. Διεξήχθη μια διερευνητική ανάλυση βασικών συνιστωσών με τις δηλώσεις και την περιστροφή του varimax προκειμένου να μειωθεί ο αριθμός των στοιχείων και να εξετασθεί το μοτίβο των σχέσεων μεταξύ τους με σκοπό την παραγωγή ενός σημαντικού συνόλου υποκείμενων παραγόντων. Το factoring του κύριου άξονα χρησιμοποιήθηκε για την εκτίμηση των φορτίων και των παραλλαγών του μοντέλου. Η τιμή του 0,893 του μέτρου ΚΜΟ της επάρκειας δειγματοληψίας δείχνει ότι τα συσχετισιακά πρότυπα είναι σχετικά συμπαγή και έτσι η ανάλυση παραγόντων αποδίδει διακριτούς και αξιόπιστους παράγοντες. Το τεστ μέτρησης του Bartlett είναι στατιστικά σημαντικό ($p < 0,001$), επομένως υπάρχουν κάποιες σχέσεις μεταξύ των μεταβλητών. Ο έλεγχος αυτός εξετάζει την ύπαρξη συσχετίσεων μεταξύ των μεταβλητών και στην ουσία παρέχει τη στατιστική πιθανότητα, ο πίνακας συσχετίσεων να περιέχει σημαντικές συσχετίσεις μεταξύ, τουλάχιστον, κάποιων μεταβλητών. Γίνεται με τη χρήσιμη χ^2 κατανομής, ενώ η p -τιμή ελέγχου εξαρτάται από το επιθυμητό επίπεδο σημαντικότητας, το οποίο συνήθως είναι μικρότερο του 5%

Επιπλέον, διεξήχθησαν δοκιμές αξιοπιστίας σε κάθε παράγοντα. Το Cronbach's Alpha κυμαίνεται από 0,764 έως 0,972 για όλες τις κατασκευές. Επομένως, το ερωτηματολόγιο έχει αποδεκτή αξιοπιστία. Υπολογίστηκε ο μέσος όρος κάθε κατασκευάσματος και το εύρος ήταν μεταξύ 2,7088 και 6,3214.

Reliability Tests

Constructs	Cronbach's alpha
Moral Identity	0,764
Belief in a just world	0,866
Attitude	0,831
Subjective Norms	0,946
Perceived Behavioural Control	0,923
Intention	0,883
Donations	0,972
Purchases	0,924
References	0,933
Influence	0,948

Table 10

Constructs	Mean
Moral Identity	6,3214

Belief in a just world	2,7088
Attitude	5,7662
Subjective Norms	3,4624
Perceived Behavioural Control	5,3382
Intention	5,9495
Donations	2,826
Purchases	5,1404
References	4,9345
Influence	4,7255
Actual Behaviour	4,4066

Table 11

Πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις γραμμικής παλινδρόμησης προκειμένου να εξεταστεί το πόσο μεγάλη διακύμανση σημειώνει η εξαρτημένη μεταβλητή, η οποία εξηγείται από τις ανεξάρτητες μεταβλητές, καθώς και να δοκιμαστεί η στατιστική σημασία των υποθέσεων αναφορικά με το μοντέλο μας σε κάθε περίπτωση. Στην παρούσα μελέτη, το και το χρησιμοποιήθηκαν ως εξαρτημένες μεταβλητές. Επιπλέον, οι δοκιμές ANOVA και T-test έχουν κριθεί απαραίτητες για την ανάλυση και για αυτόν τον λόγο παρουσιάζονται παρακάτω. Ο έλεγχος αξιοπιστίας στον Cronbach alpha γίνεται για να διαπιστώσουμε αν οι δηλώσεις που χρησιμοποιήθηκαν για κάθε κατασκευάσμα construct έχουν εσωτερική συνοχή. Οι τιμές που πρέπει να συναντάμε είναι μεγαλύτερες του 0.7 ώστε να εξασφαλίζεται η εσωτερική συνοχή.

4.1 Μεταβλητές ελέγχου

Για να αποκλείσουμε εναλλακτικές εξηγήσεις, συμπεριλάβαμε ένα σύνολο μεταβλητών ελέγχου. Ελέγξαμε για το φύλο, την ηλικία, την εκπαίδευση, το μηνιαίο εισόδημα, την οικογενειακή κατάσταση, τον τόπο κατοικίας, την εθνικότητα και τον τύπο εργασίας. Όλες οι μεταβλητές είναι μετρικές εκτός από το φύλο, το οποίο είναι μια διχοτομική μεταβλητή.

4.2 Γραμμικές Παλινδρομήσεις

Πραγματοποιήθηκε μια ανάλυση πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης με την συμπεριφορά ως εξαρτώμενη μεταβλητή και με την πίστη σε έναν δίκαιο κόσμο και την ηθική ταυτότητα ως ανεξάρτητες μεταβλητές (Μοντέλο 1). Τα αποτελέσματα της παλινδρόμησης, τα τεστ φυσιολογικότητας και ετεροστεροδικότητας, καθώς και τα σχετικά γραφήματα και σχόλια παρουσιάζονται παρακάτω. Η ανάλυση της παλινδρόμησης έγινε για το συνολικό δείγμα, για το δείγμα των vegan, και για το δείγμα των non-vegan.

4.3 Γραμμική Παλινδρόμηση για το συνολικό δείγμα

The results of multiple linear regression analysis – full sample				
	Model 1 Summary		ANOVA	Resid Stat
R Square	adjusted	durbin watson	f	sig
0.288	0.286	1.885	165.153	0.000

Table 12

Από τον Πίνακα 12, παρατηρούμε ότι το Μοντέλο 1 εξηγεί το 28% της διακύμανσης στη μεταβλητή της στάσης ως προς τα ζώα που είναι ένα σεβαστό αποτέλεσμα. Η γραμμική παλινδρόμηση είναι στατιστικά σημαντική καθώς αφού η τιμή του F στη δοκιμή ANOVA είναι 165. 153 (μεγάλο) και το $p < 0,05$ είναι δηλαδή 0,000. Το γεγονός ότι το $p < 0,05$ σημαίνει ότι το μοντέλο μας έχει καλή προσαρμογή. Η στατιστική Durbin - Watson είναι 1,885 που δεν υποδηλώνει αυτοσυσχέτιση.

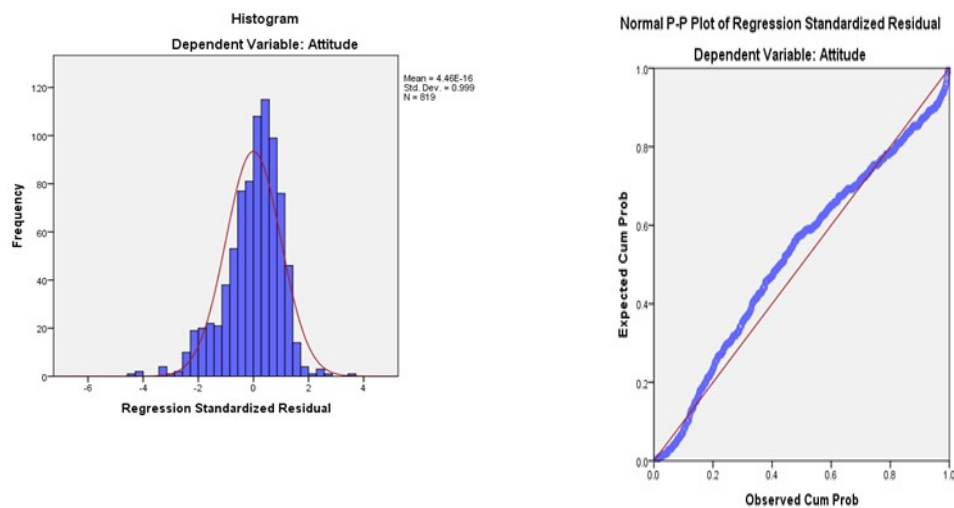
Coefficients		
Dependent variable: Attitude		
	Standardized	
Independent Variable	Coefficient	P-value
Belief in a just world	-0,494	0
Moral Identity	0,126	0

Table 13

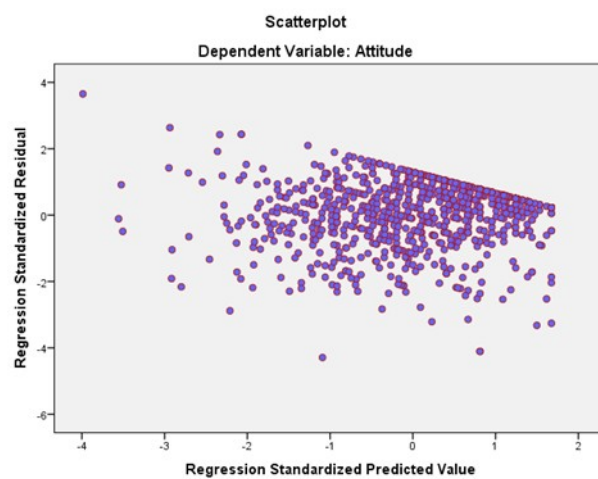
Παρατηρούμε ότι η μεταβλητή της πίστης σε έναν δίκαιο κόσμο παρουσιάζει την πιο ισχυρή συσχέτιση στην επεξήγηση του μοντέλου. Παρόλα **αυτά η κατεύθυνση** της είναι αρνητική. Πιο συγκεκριμένα, οι υπόθεση H1 (H1: Η ηθική ταυτότητα του ατόμου θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την στάση του ως προς τα ζώα.) δεν επιβεβαιώνεται καθώς εμείς είχαμε υποθέσει θετική συσχέτιση της μεταβλητής της πίστης σε έναν δίκαιο κόσμο με την μεταβλητή της στάσης ως προς τα ζώα.

Το ιστόγραμμα των καταλοίπων υποδεικνύει ότι τα κατάλοιπα κατανέμονται κανονικά. Από το Normal P-P Plot παρατηρούμε ότι τα σημεία είναι αρκετά κοντά στην διαγώνια καμπύλη οπότε δεν έχουμε παραβιάσεις κανονικότητας. Τα τυποποιημένα κατάλοιπα δεν είναι τελείως διασκορπισμένα ώστε να σχηματίζουν τυχαίο νέφος, οπότε δεν υπάρχει μια τυχαιοποίηση. Για αυτό τον λόγο, απορρίπτουμε και την υπόθεση H2 (H2: Η πίστη του ατόμου σε ένα δίκαιο κόσμο θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την στάση του ως προς τα ζώα.).

Graph 12

Graph 13

Graph 14

The results of multiple linear regression analysis – full sample				
	Model 2 Summary		ANOVA	Resid Stat
R Square	adjusted	durbin watson	f	sig
0,536	0,534	1,994	313.790	0.000

Table 14

Από τον Πίνακα 14, παρατηρούμε ότι το Μοντέλο 2 εξηγεί το 53.6% της διακύμανσης στη μεταβλητή της πρόθεσης προς τα ζώα που είναι ένα σεβαστό

αποτέλεσμα. Η γραμμική παλινδρόμηση είναι στατιστικά σημαντική καθώς η τιμή του F στη δοκιμή ANOVA είναι 313.790 (μεγάλο) και το $p < 0,05$ είναι δηλαδή 0,000. Το γεγονός ότι το $p < 0,05$ σημαίνει ότι το μοντέλο μας έχει καλή προσαρμογή. Η στατιστική Durbin - Watson είναι 1,9940 που δεν υποδηλώνει αυτοσυσχέτιση.

Coefficients		
Derendent variable: Intention		
	Standardized	
Independent Variable	Coefficient	P-value
Perceived Behaviour	0,204	0
Subjective Norms	0,053	0,033
Attitude	0,624	0

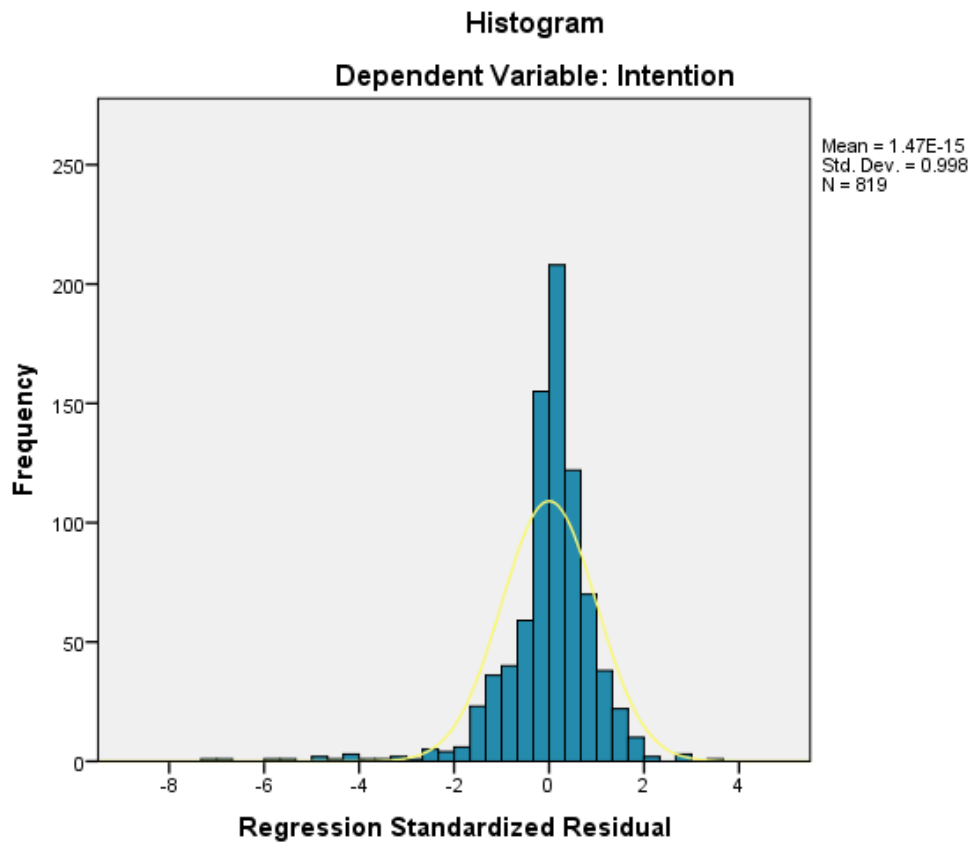
Table 15

Παρατηρούμε ότι η μεταβλητή της στάσης ως προς τα ζώα παρουσιάζει ισχυρή συσχέτιση σχετικά με την πρόθεση ως προς τα ζώα. Επιπλέον, οι μεταβλητές του αντιληπτού ελέγχου συμπεριφοράς και των υποκειμενικών κανόνων επηρεάζουν θετικά την πρόθεση ως προς τα ζώα, που σημαίνει ότι όσο υψηλότερες οι τιμές των καταναλωτών σε αυτές και στη στάση ως προς τα ζώα, η πιθανότητα το δείγμα μας να μην αντιλαμβάνεται τα ζώα ως χρήση είναι μεγαλύτερη.

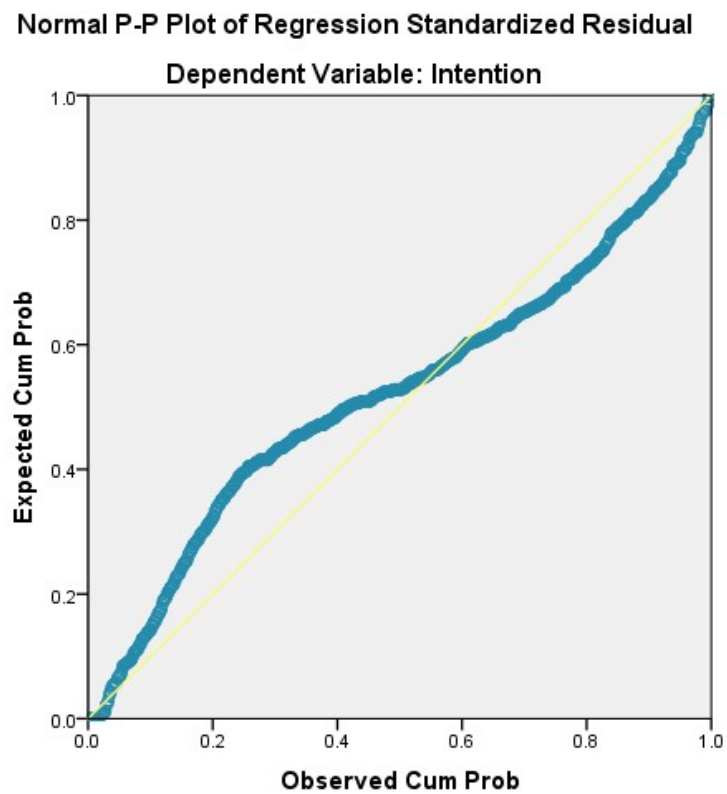
Το ιστόγραμμα των καταλοίπων υποδεικνύει ότι τα κατάλοιπα κατανέμονται κανονικά. Από το Normal P-P Plot παρατηρούμε ότι τα σημεία είναι αρκετά κοντά στην διαγώνια καμπύλη οπότε δεν έχουμε παραβιάσεις κανονικότητας. Τα τυποποιημένα κατάλοιπα δεν είναι τελείως διασκορπισμένα και δεν σχηματίζουν τυχαίο νέφος, οπότε δεν υπάρχει μια ξεκάθαρη τυχαιοποίηση. Για αυτό τον λόγο απορρίπτουμε τις υποθέσεις H3, H4 και H5. (H3: Η στάση του ατόμου ως προς τα ζώα θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την πρόθεση του ως προς αυτά.

H4: Ο υποκειμενικός κανόνας θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την πρόθεση του ατόμου ως προς τα ζώα.

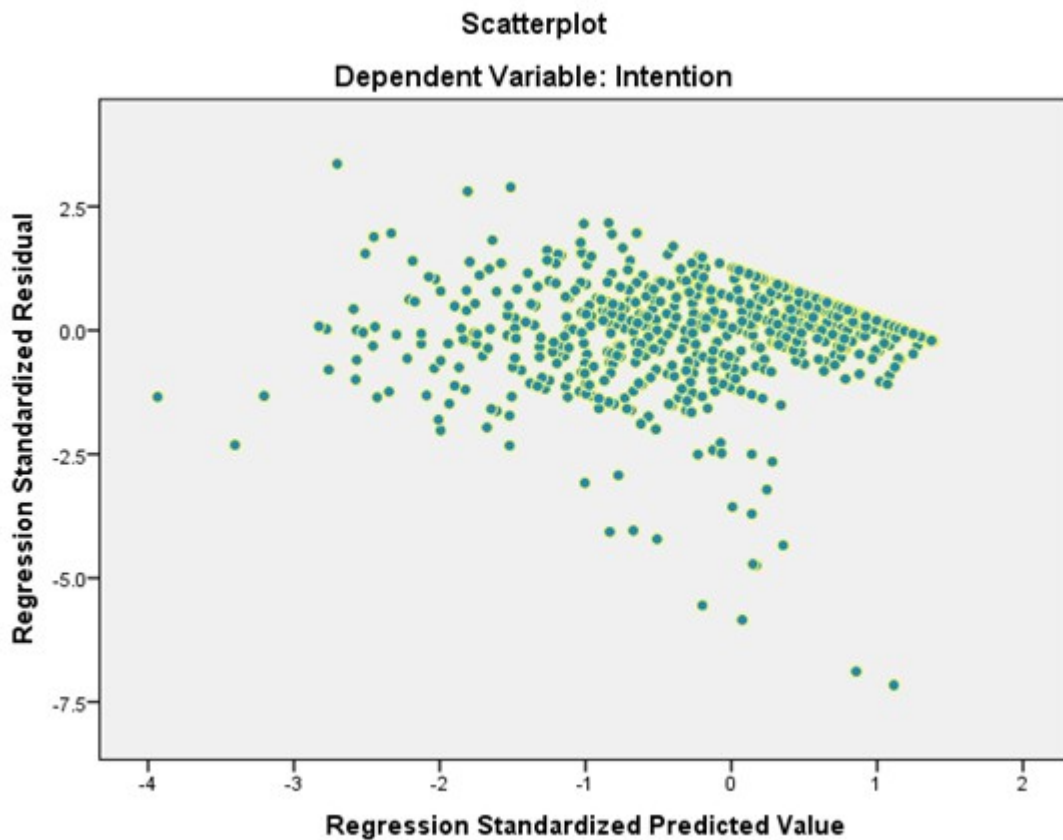
H5: Ο αντιληπτός έλεγχος συμπεριφοράς θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την πρόθεση του ατόμου ως προς τα ζώα.)

Graph 15

Graph 16

Graph 27

The results of multiple linear regression analysis – full sample				
	Model 3 Summary		ANOVA	Resid Stat
R Square	adjusted	durbin watson	f	sig
0,383	0,383	2,073	507.862	0.000

Table 16

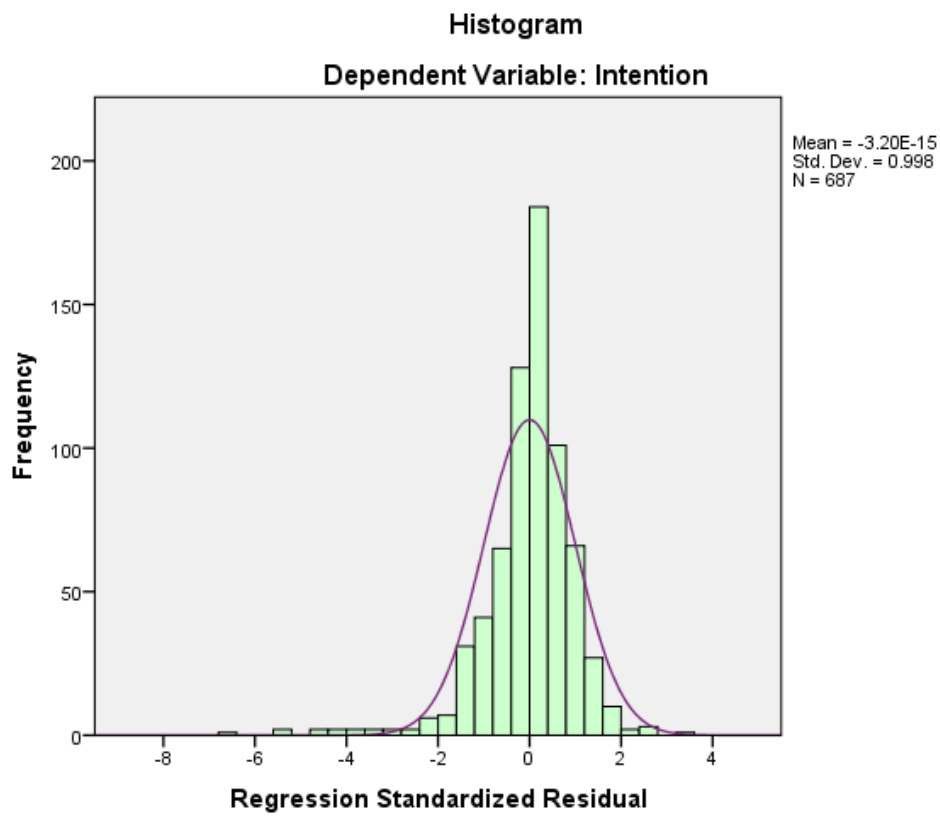
Από τον Πίνακα 16, παρατηρούμε ότι το Μοντέλο 3 εξηγεί το 38,3% της διακύμανσης στη μεταβλητή καταναλωτικής συμπεριφοράς που είναι ένα σεβαστό αποτέλεσμα. Η γραμμική παλινδρόμηση είναι στατιστικά σημαντική καθώς η τιμή του F στη δοκιμή ANOVA είναι 507.862 (μεγάλο) και το $p < 0,05$ είναι δηλαδή 0,000. Το γεγονός ότι το $p < 0,05$ σημαίνει ότι το μοντέλο μας έχει καλή προσαρμογή. Η στατιστική Durbin - Watson είναι 2,073 που δεν υποδηλώνει αυτοσυσχέτιση.

Coefficients		
Derendent variable: Actual Behaviour		
	Standardized	
Independent Variable	Coefficient	P-value
Intention	0,619	0

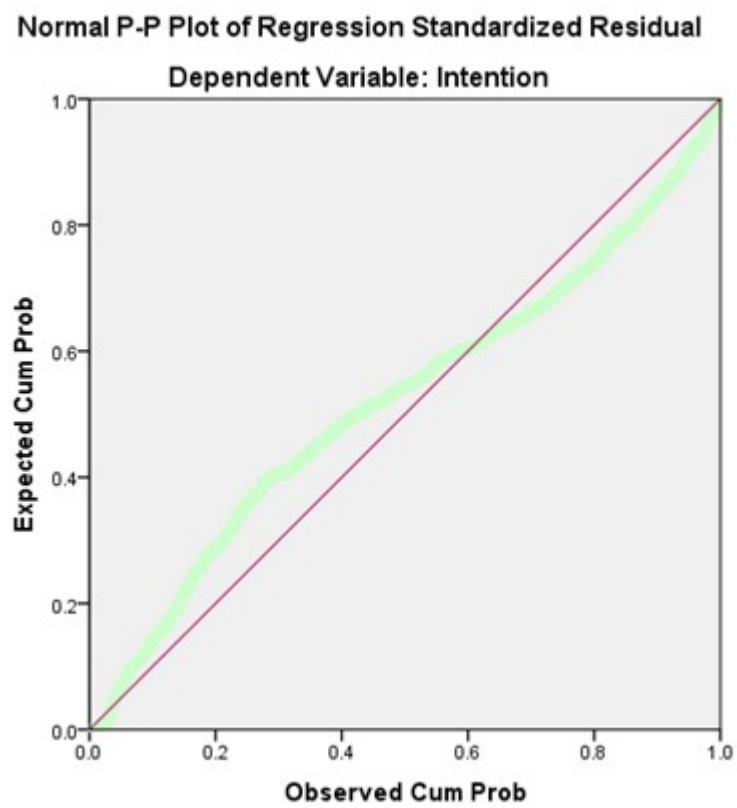
Table 17

Παρατηρούμε ότι η μεταβλητή της πρόθεσης ως προς τα ζώα παρουσιάζει ισχυρή συσχέτιση σχετικά με την αντιμετώπιση και την καταναλωτική συμπεριφορά ως προς αυτά. Επιπλέον, επηρεάζει θετικά την αντιμετώπιση και την καταναλωτική συμπεριφορά ως προς τα ζώα, που σημαίνει ότι όσο υψηλότερες οι τιμές του δείγματος στην πρόθεση ως προς τα ζώα, η πιθανότητα το δείγμα μας να μην αντιλαμβάνεται τα μη ανθρώπινα ζώα ως χρήση είναι μεγαλύτερη.

Τι ιστόγραμμα των καταλοίπων υποδεικνύει ότι τα κατάλοιπα κατανέμονται κανονικά. Από το Normal P-P Plot παρατηρούμε ότι τα σημεία είναι αρκετά κοντά στην διαγώνια καμπύλη οπότε δεν έχουμε παραβιάσεις κανονικότητας. Τα τυποποιημένα κατάλοιπα δεν είναι διασκορπισμένα και δεν σχηματίζουν τυχαίο νέφος, οπότε δεν υπάρχει τυχαιοποίηση. Αυτό συνεπάγεται ότι η υπόθεση H6(H6: Η πρόθεση του ατόμου ως προς τα ζώα θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την καταναλωτική συμπεριφορά του ως προς αυτά.)δεν επιβεβαιώνεται.

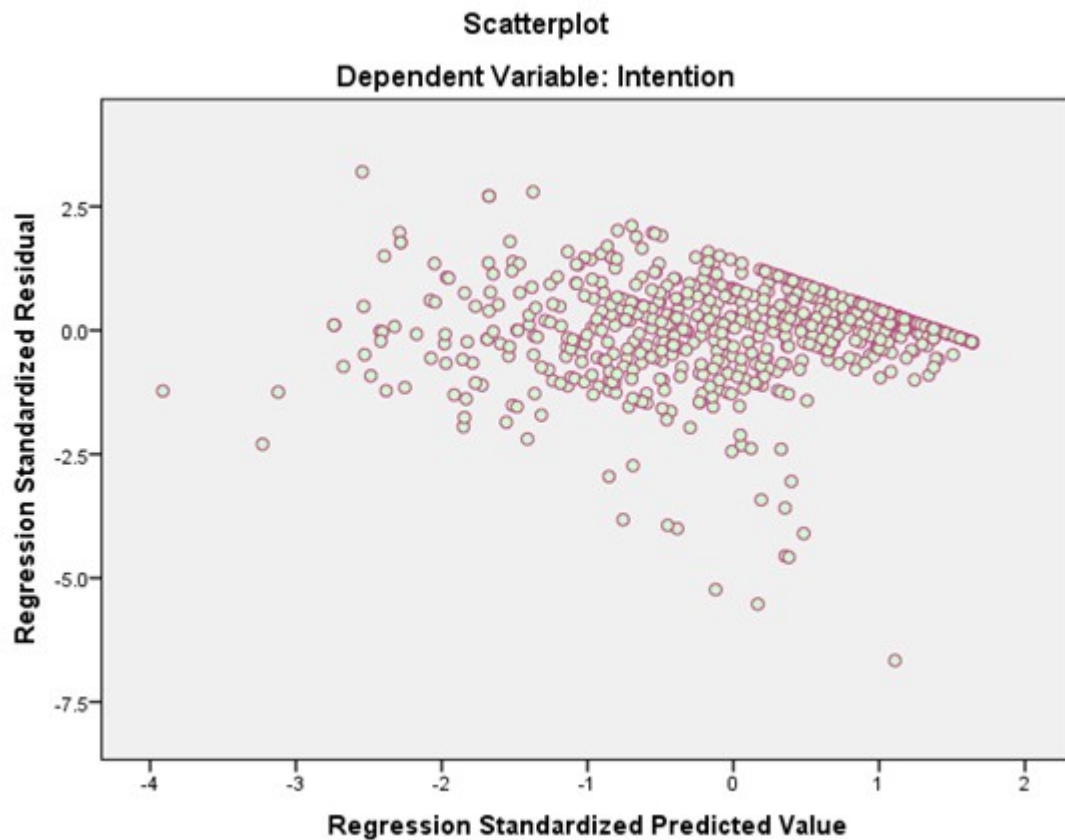

Graph 18

Gra

ph 19

Graph 20

4.4 Γραμμική Παλινδρόμηση για το δείγμα των Non-Vegan

The results of multiple linear regression analysis – Non Vegan				
	Model 1 Summary		ANOVA	Resid Stat
R Square	adjusted	durbin watson	f	sig
0,229	0,227	1,91	101.671	0.000

Table 18

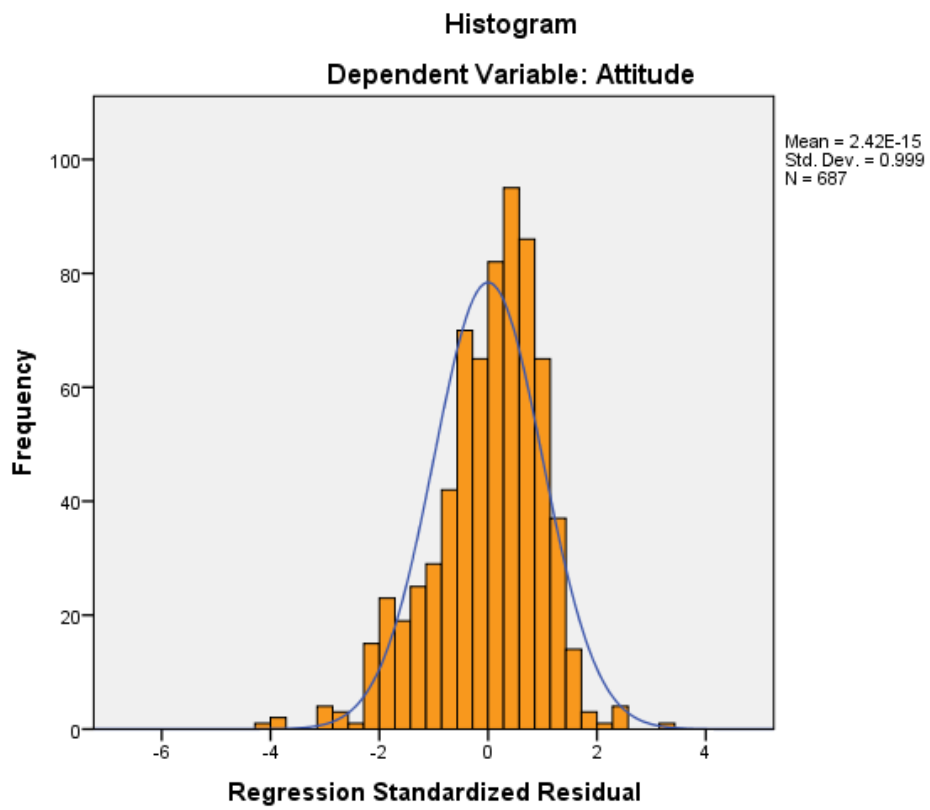
Από τον Πίνακα 18, παρατηρούμε ότι το Μοντέλο 1 εξηγεί το 22.9% της διακύμανσης στη μεταβλητή της στάσης προς τα ζώα που είναι ένα σεβαστό αποτέλεσμα. Η γραμμική παλινδρόμηση είναι στατιστικά σημαντική καθώς η τιμή του F στη δοκιμή ANOVA είναι 101.671 (μεγάλο) και το $p < 0,05$ είναι δηλαδή 0,000. Το γεγονός ότι το $p < 0,05$ σημαίνει ότι το μοντέλο μας έχει καλή προσαρμογή. Η στατιστική Durbin - Watson είναι 1,910 που δεν υποδηλώνει αυτοσυσχέτιση.

Coefficients		
Derendent varriable: Attitude		
	Standardized	
Independent Varriable	Coefficient	P-value
Belief in a just world	-0,494	0
Moral Identity	0,126	0

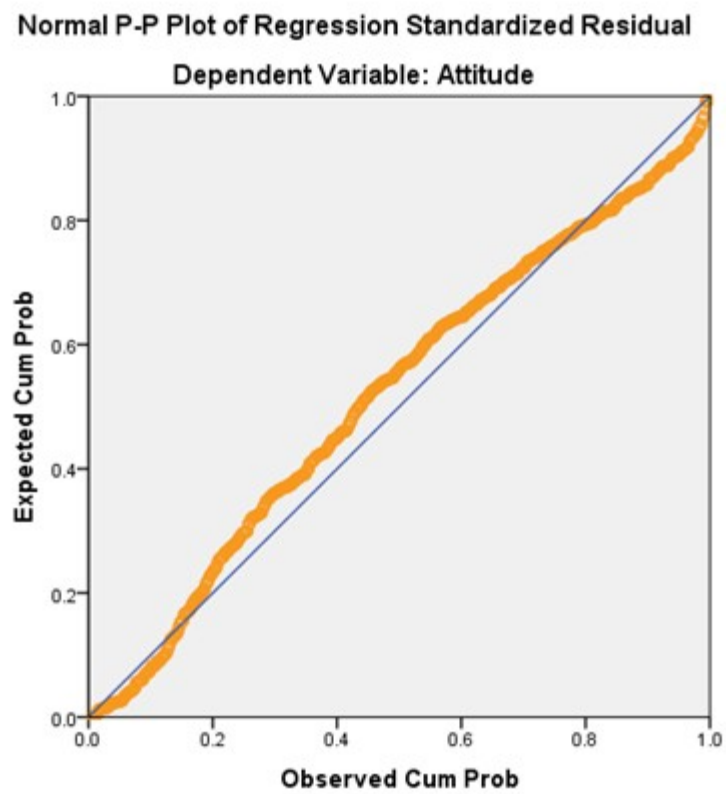
Table 19

Βλέπουμε ότι η μεταβλητή της πίστης σε έναν δίκαιο κόσμο παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση στην επεξήγηση του μοντέλου. Παρόλα αυτά η κατεύθυνση της είναι αρνητική. Πιο συγκεκριμένα, η υπόθεση H2 δεν επιβεβαιώνεται καθώς εμείς είχαμε υποθέσει θετική συσχέτιση της μεταβλητής της πίστης σε έναν δίκαιο κόσμο με την μεταβλητή της στάσης ως προς τα ζώα.

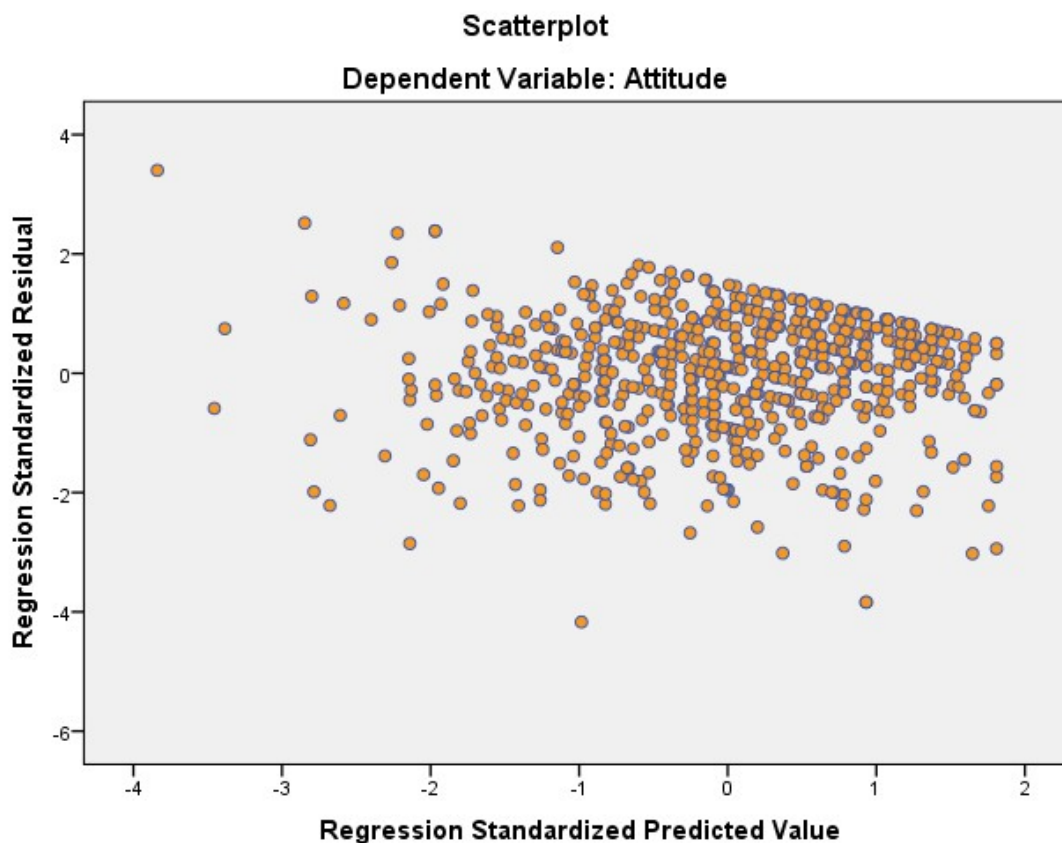
Το ιστόγραμμα των καταλοίπων υποδεικνύει ότι τα κατάλοιπα κατανέμονται κανονικά. Από το Normal P-P Plot παρατηρούμε ότι τα σημεία είναι αρκετά κοντά στην διαγώνια καμπύλη οπότε δεν έχουμε παραβιάσεις κανονικότητας. Τα τυποποιημένα κατάλοιπα δεν είναι τελειώς διασκορπισμένα ώστε να σχηματίζουν ένα τυχαίο νέφος, οπότε δεν υπάρχει μια ξεκάθαρη τυχαιοποίηση. Για αυτό τον λόγο απορρίπτουμε την υπόθεση H1 (H1: Η ηθική ταυτότητα του ατόμου θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την στάση του ως προς τα ζώα.).

Graph 21

Graph 22

Graph 23

The results of multiple linear regression analysis – non vegan sample				
	Model 2 Summary		ANOVA	Resid Stat
R Square	adjusted	durbin watson	f	sig
0,71	0,502	2,006	231.813	0.000

Table 20

Από τον Πίνακα 20, παρατηρούμε ότι το Μοντέλο 2 εξηγεί το 53.6% της διακύμανσης στη μεταβλητή της πρόθεσης ως προς τα ζώα που είναι ένα σεβαστό αποτέλεσμα. Η γραμμική παλινδρόμηση είναι στατιστικά σημαντική καθώς η τιμή του F στη δοκιμή ANOVA είναι 313.790 (μεγάλο) και το $p < 0,05$ είναι δηλαδή 0,000. Το γεγονός ότι το $p < 0,05$ σημαίνει ότι το μοντέλο μας έχει καλή προσαρμογή. Η στατιστική Durbin - Watson είναι 1,9940 που δεν υποδηλώνει αυτοσυσχέτιση.

Coefficients		
Derendent varriable: Intention		
	Standardized	
Independent Varriable	Coefficient	P-value
Perceived Behaviour	0,031	0
Subjective Norms	0,022	0,061
Attitude	0,023	0

Table 21

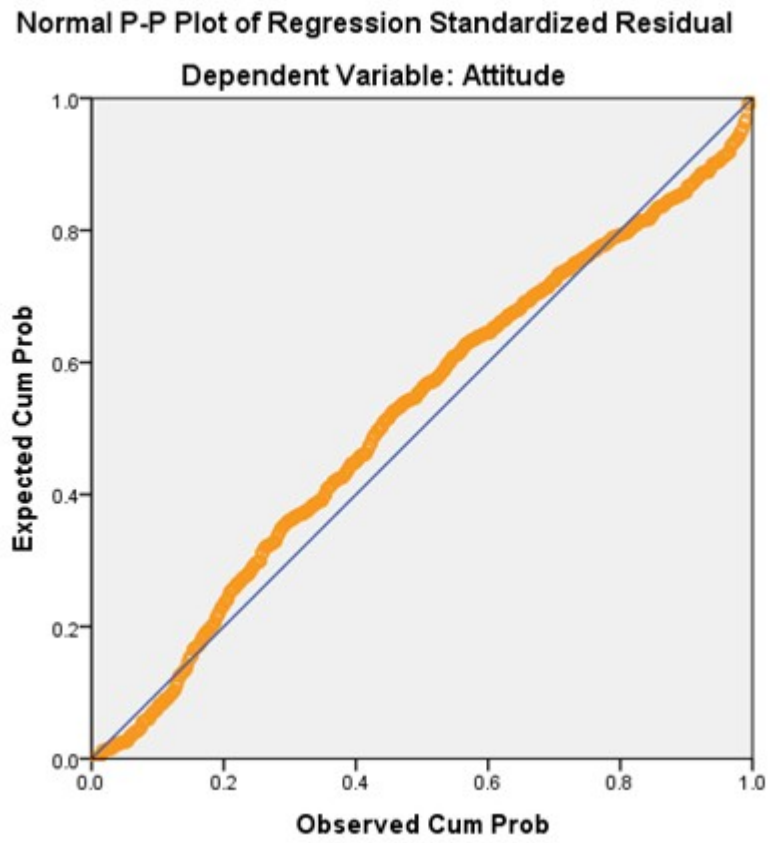
Παρατηρούμε ότι οι μεταβλητές του αντιληπτού ελέγχου συμπεριφοράς, της στάσης προς τα ζώα και του υποκειμενικού κανόνα επηρεάζουν θετικά την πρόθεση ως προς τα ζώα , που σημαίνει ότι όσο υψηλότερες οι τιμές του δείγματος σε αυτές τις μεταβλητές, η πιθανότητα να μην αντιλαμβάνεται τα μη ανθρώπινα ζώα ως χρήση είναι μεγαλύτερη.

Το ιστόγραμμα των καταλοίπων υποδεικνύει ότι τα κατάλοιπα κατανέμονται κανονικά. Από το Normal P-P Plot παρατηρούμε ότι τα σημεία είναι αρκετά κοντά στην διαγώνια καμπύλη οπότε δεν έχουμε παραβιάσεις κανονικότητας. Τα τυποποιημένα κατάλοιπα δεν είναι τελείως διασκορπισμένα ώστε να σχηματίζουν ένα τυχαίο νέφος, οπότε δεν υπάρχει μια ξεκάθαρη τυχαιοποίηση. Για αυτό τον λόγο απορρίπτουμε τις υποθέσεις H3, H4 και H5 ((H3: Η στάση του ατόμου ως προς τα ζώα θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την πρόθεση του ως προς αυτά.

H4: Ο υποκειμενικός κανόνας θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την πρόθεση του ατόμου ως προς τα ζώα.

H5: Ο αντιληπτός έλεγχος συμπεριφοράς θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την πρόθεση του ατόμου ως προς τα ζώα.)).

Graph 24

Graph 25

The results of multiple linear regression analysis – full sample				
	Model 3 Summary		ANOVA	Resid Stat
R Square	adjusted	durbin watson	f	sig
0,592	0,35	2,097	368.891	0.000

Table 22

Από τον Πίνακα 22, παρατηρούμε ότι το Μοντέλο 3 εξηγεί το 59,2% της διακύμανσης στη μεταβλητή της αντιμετώπισης και καταναλωτικής συμπεριφοράς ως προς τα ζώα που είναι ένα σεβαστό αποτέλεσμα. Η γραμμική παλινδρόμηση είναι στατιστικά σημαντική καθώς η τιμή του F στη δοκιμή ANOVA είναι 368.891 (μεγάλο) και το $p < 0,05$ είναι δηλαδή 0,000. Το γεγονός ότι το $p < 0,05$ σημαίνει ότι το μοντέλο μας έχει καλή προσαρμογή. Η στατιστική Durbin - Watson είναι 2,097 που δεν υποδηλώνει αυτοσυσχέτιση.

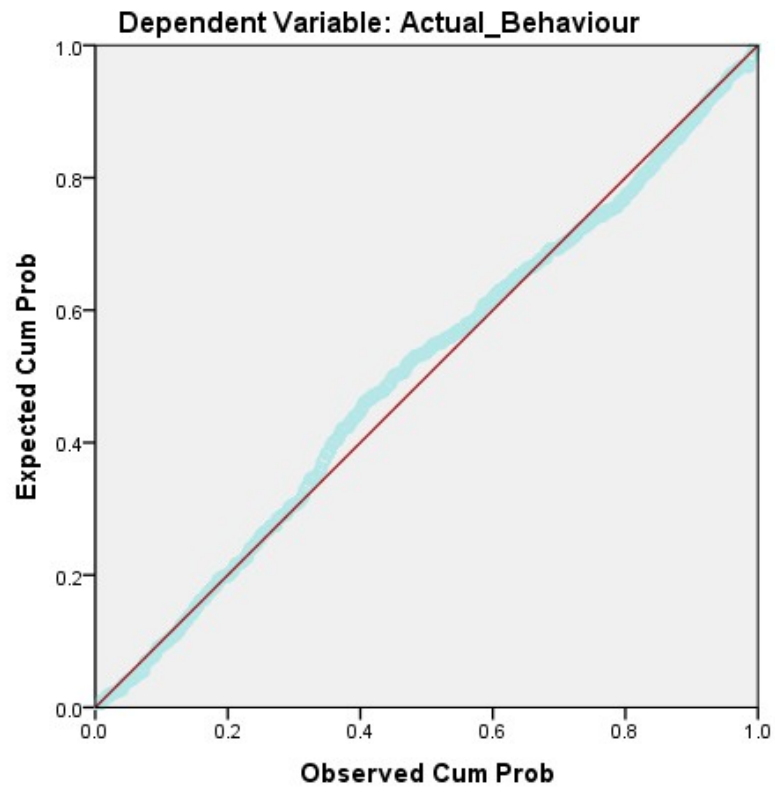
Coefficients		
Derendent variable: Actual Behaviour		
	Standardized	
Independent Variable	Coefficient	P-value
Intention	0,592	0

Table 23

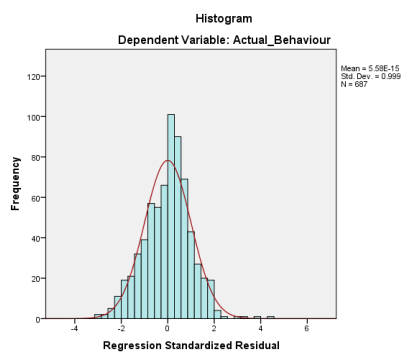
Παρατηρούμε ότι η μεταβλητή της πρόθεσης ως προς τα ζώα παρουσιάζει σημαντική συσχέτιση σχετικά με την μεταβλητή της αντιμετώπισης και καταναλωτικής στάσης ως προς τα ζώα. Επιπλέον, επηρεάζει θετικά την αντιμετώπιση και καταναλωτική στάση ως προς τα ζώα, που σημαίνει ότι όσο υψηλότερες οι τιμές των καταναλωτών στη πρόθεση ως προς τα ζώα, που σημαίνει ότι η πιθανότητα το δείγμα μας να μην αντιλαμβάνεται τα μη ανθρώπινα ζώα ως χρήση είναι μεγαλύτερη.

Το ιστόγραμμα των καταλοίπων υποδεικνύει ότι τα κατάλοιπα κατανέμονται κανονικά. Από το Normal P-P Plot παρατηρούμε ότι τα σημεία είναι αρκετά κοντά στην διαγώνια καμπύλη οπότε δεν έχουμε παραβιάσεις κανονικότητας. Τα τυποποιημένα κατάλοιπα δεν είναι διασκορπισμένα και δεν σχηματίζουν τυχαίο νέφος, οπότε δεν υπάρχει τυχαιοποίηση. Αυτό συνεπάγεται ότι η υπόθεση H6 (H6: Η πρόθεση του ατόμου ως προς τα ζώα θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την καταναλωτική συμπεριφορά του ως προς αυτά.)δεν επιβεβαιώνεται.

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

Graph 27

Graph 28

4.5 Γραμμική Παλινδρόμηση για το δείγμα των Vegan

The results of multiple linear regression				
	Model 1 Summary		ANOVA	Resid Stat
R Square	adjusted	durbin watson	f	sig
0,3	0,289	1,597	27.637	0.000

Table 24

Από τον Πίνακα 23, παρατηρούμε ότι το Μοντέλο 1 εξηγεί το 22.9% της διακύμανσης στη μεταβλητή της πίστης σε έναν δίκαιο κόσμο και της μεταβλητής της ηθικής ταυτότητας που είναι ένα σεβαστό αποτέλεσμα. Η γραμμική παλινδρόμηση είναι στατιστικά σημαντική καθώς η τιμή του F στη δοκιμή ANOVA είναι 101.671 (μεγάλο) και το $p < 0,05$ είναι δηλαδή 0,000. Το γεγονός ότι το $p < 0,05$ σημαίνει ότι το μοντέλο μας έχει καλή προσαρμογή. Η στατιστική Durbin - Watson είναι 1,910 που δεν υποδηλώνει αυτοσυσχέτιση.

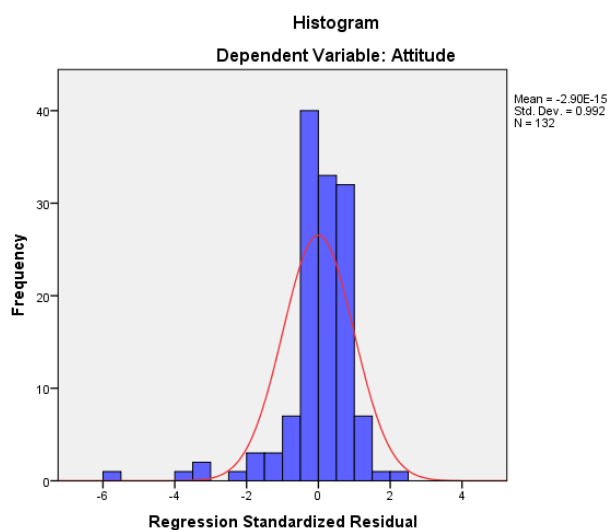
Coefficients		
Derendent variable: Attitude		
	Standardized	
Independent Variable	Coefficient	P-value
Belief in a just world	0,282	0
Moral Identity	-0,424	0

Table 25

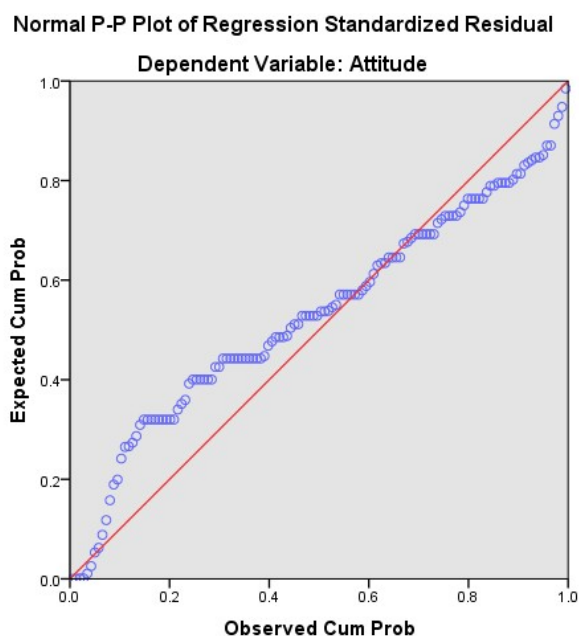
Παρατηρούμε ότι η μεταβλητή της ηθικής ταυτότητας παρουσιάζει ισχυρή συσχέτιση στην επεξήγηση του μοντέλου. Παρόλα αυτά η κατεύθυνση της είναι αρνητική. Πιο συγκεκριμένα, η υπόθεση H1 δεν επιβεβαιώνεται καθώς εμείς είχαμε υποθέσει θετική συσχέτιση της μεταβλητής της ηθικής ταυτότητας με την μεταβλητή

της στάσης ως προς τα ζώα. Θετική συσχέτιση παρουσιάζει η μεταβλητή της πίστης σε έναν δίκαιο κόσμο με την μεταβλητή της στάσης ως προς τα ζώα.

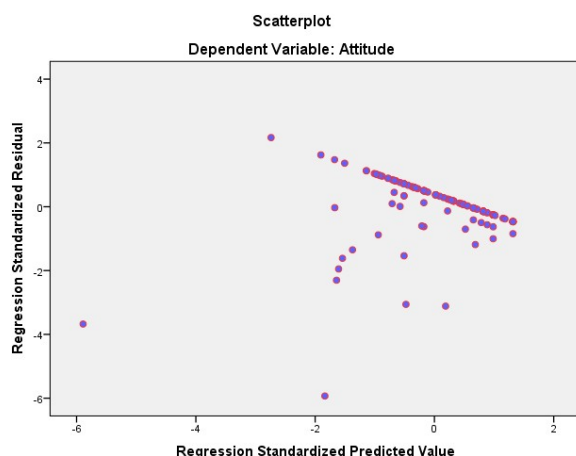
Το ιστόγραμμα των καταλοίπων υποδεικνύει ότι τα κατάλοιπα κατανέμονται κανονικά. Από το Normal P-P Plot παρατηρούμε ότι τα σημεία είναι αρκετά κοντά στην διαγώνια καμπύλη οπότε δεν έχουμε παραβιάσεις κανονικότητας. Τα τυποποιημένα κατάλοιπα δεν είναι εντελώς διασκορπισμένα ώστε να σχηματίζουν ξεκάθαρα ένα τυχαίο νέφος, οπότε δεν υπάρχει μια ξεκάθαρη τυχαιοποίηση. Για αυτό τον λόγο απορρίπτουμε την υπόθεση H2 (H2: Η πίστη του ατόμου σε ένα δίκαιο κόσμο θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την στάση του ως προς τα ζώα.).

Graph 30

Graph 31

Graph 32

The results of multiple linear regression analysis – vegan sample				
	Model 2 Summary		ANOVA	Resid Stat
R Square	adjusted	durbin watson	f	sig
0,269	0,252	1,955	15.715	0.000

Table 26

Από τον Πίνακα 26, παρατηρούμε ότι το Μοντέλο 2 εξηγεί το 26.9 % της διακύμανσης στη μεταβλητή της πρόθεσης ως προς τα ζώα που είναι ένα σεβαστό αποτέλεσμα. Η γραμμική παλινδρόμηση είναι στατιστικά σημαντική καθώς η τιμή του F στη δοκιμή ANOVA είναι 15.715 (μεγάλο) και το $p < 0,05$ είναι δηλαδή 0,000. Το γεγονός ότι το $p < 0,05$ σημαίνει ότι το μοντέλο μας έχει καλή προσαρμογή. Η στατιστική Durbin - Watson είναι 1,955 που δεν υποδηλώνει αυτοσυσχέτιση.

Coefficients		
Derendent variable: Intention		
	Standardized	
Independent Variable	Coefficient	P-value
Perceived Behaviour	0,485	0
Subjective Norms	0,061	0,423
Attitude	0,092	0,23

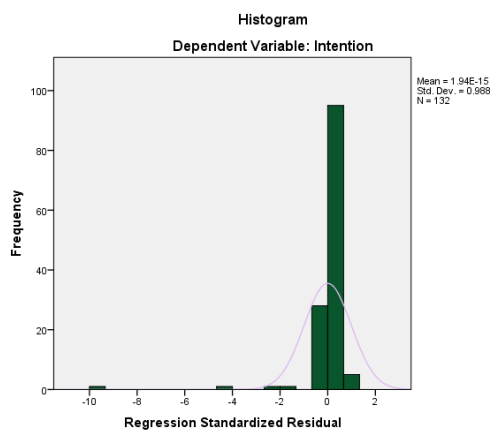
Table 27

Παρατηρούμε ότι οι μεταβλητές του αντιληπτού ελέγχου συμπεριφοράς, του υποκειμενικού κανόνα και της στάσης ως προς τα ζώα επηρεάζουν θετικά την πρόθεση ως προς τα ζώα, που σημαίνει ότι όσο υψηλότερες οι τιμές των καταναλωτών σε αυτές τις μεταβλητές, η πιθανότητα το δείγμα μας να μην αντιλαμβάνεται τα μη ανθρώπινα ζώα ως χρήση είναι μεγαλύτερη.

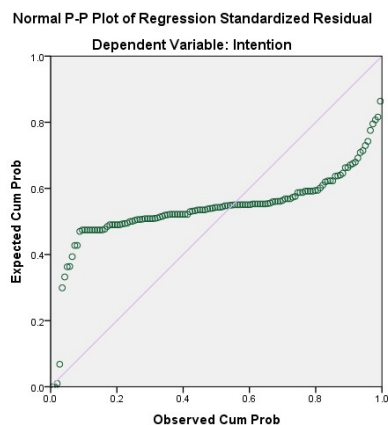
Τι ιστόγραμμα των κατάλοιπων υποδεικνύει ότι τα κατάλοιπα κατανέμονται κανονικά. Από το Normal P-P Plot παρατηρούμε ότι τα σημεία είναι αρκετά κοντά στην διαγώνια καμπύλη οπότε δεν έχουμε παραβιάσεις κανονικότητας. Τα τυποποιημένα κατάλοιπα δεν είναι τελείως διασκορπισμένα και δεν σχηματίζουν ξεκάθαρα ένα τυχαίο νέφος, ώστε να υπάρχει μια τυχαιοποίηση. Για αυτό τον λόγο απορρίπτουμε τις υποθέσεις H3, H4 και H5 (H3: Η στάση του ατόμου ως προς τα ζώα θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την πρόθεση του ως προς αυτά.

H4: Ο υποκειμενικός κανόνας θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την πρόθεση του ατόμου ως προς τα ζώα.

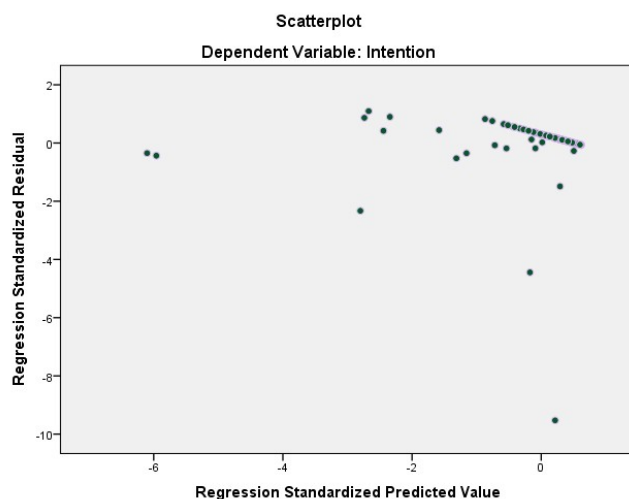
H5: Ο αντιληπτός έλεγχος συμπεριφοράς θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την πρόθεση του ατόμου ως προς τα ζώα.).

Graph 33

Graph 34

Graph 35

The results of multiple linear regression analysis –				
	Model 3		ANOVA	Resid
	Summary			Stat
R Square	adjusted	durbin watson	f	sig
0,243	0,059	1,622	8.151	0.005

Table 28

Από τον Πίνακα 28, παρατηρούμε ότι το Μοντέλο 3 εξηγεί το 24.3% της διακύμανσης στη μεταβλητή της αντιμετώπισης και της καταναλωτικής στάσης που είναι ένα σεβαστό αποτέλεσμα. Η γραμμική παλινδρόμηση είναι στατιστικά σημαντική καθώς η τιμή του F στη δοκιμή ANOVA είναι 8.151 (μεγάλο) και το $p < 0,05$ είναι δηλαδή 0,005. Το γεγονός ότι το $p < 0,05$ σημαίνει ότι το μοντέλο μας έχει καλή προσαρμογή. Η στατιστική Durbin - Watson είναι 1,6220 που δεν υποδηλώνει αυτοσυσχέτιση.

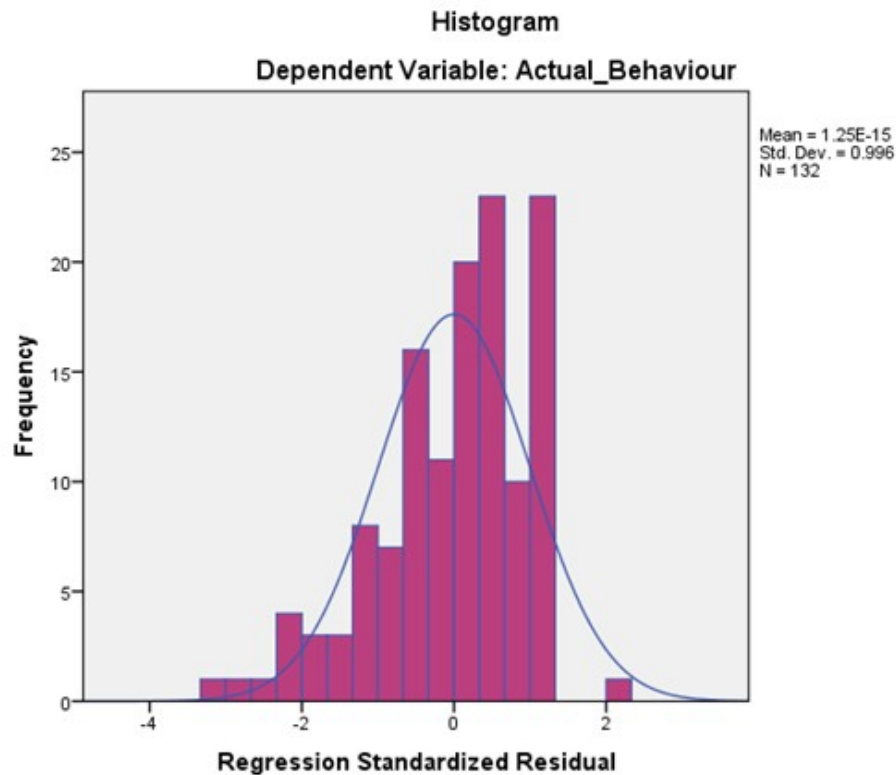
Coefficients		
Derendent variable: Actual Behaviour		
	Standardized	
Independent Varriable	Coefficient	P-value
Intention	0,243	0,005

Table 29

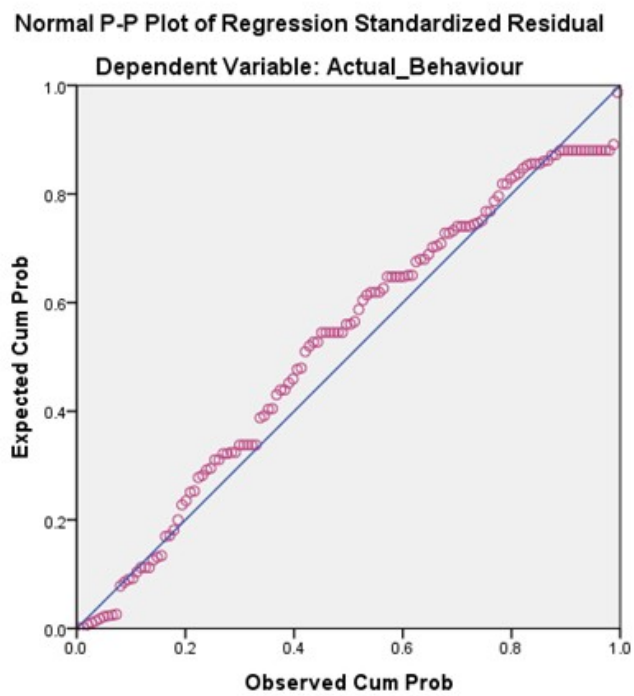
Παρατηρούμε ότι η μεταβλητή της πρόθεσης παρουσιάζει ισχυρή συσχέτιση σχετικά με την μεταβλητή της αντιμετώπισης και της καταναλωτικής στάσης. Επιπλέον, επηρεάζει θετικά την μεταβλητή της αντιμετώπισης και της καταναλωτικής στάσης, , που σημαίνει ότι όσο υψηλότερες οι τιμές των καταναλωτών στην πρόθεση ως προς

τα ζώα, η πιθανότητα να μην αντιλαμβάνεται τα μη ανθρώπινα ζώα ως χρήση είναι μεγαλύτερη.

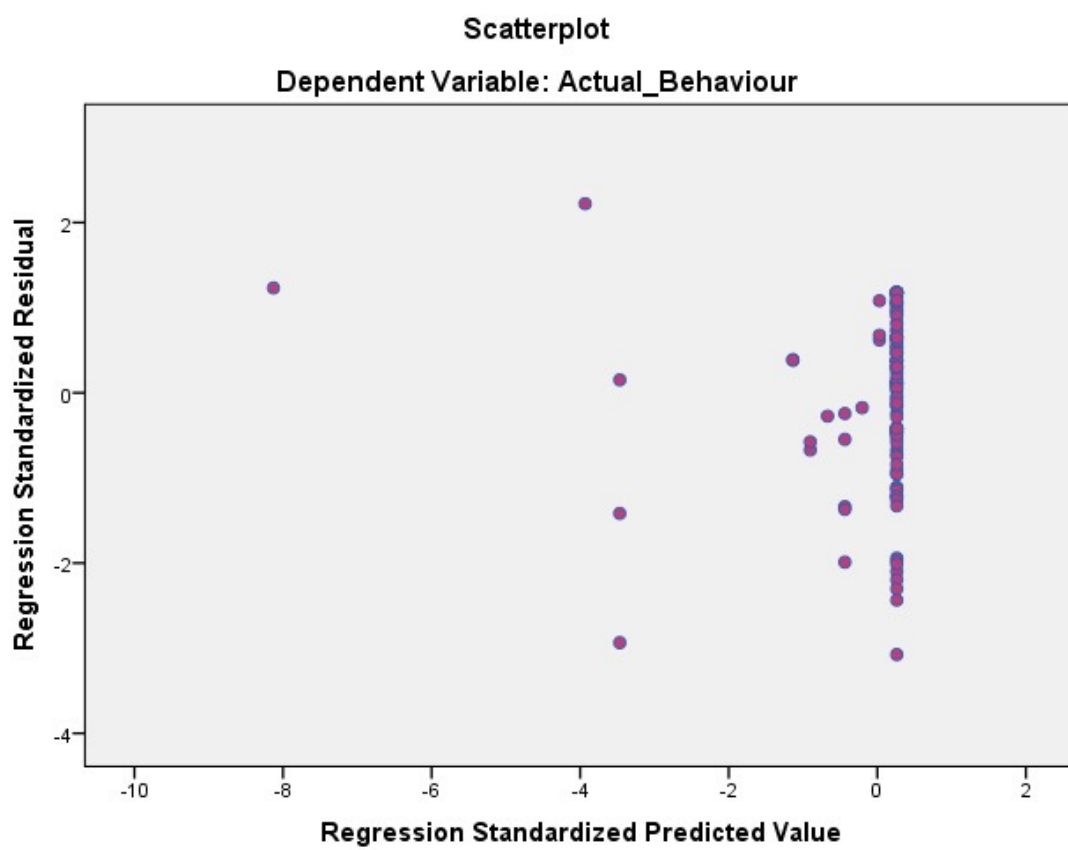
Τι ιστόγραμμα των καταλοίπων υποδεικνύει ότι τα κατάλοιπα κατανέμονται κανονικά. Από το Normal P-P Plot παρατηρούμε ότι τα σημεία είναι αρκετά κοντά στην διαγώνια καμπύλη οπότε δεν έχουμε παραβιάσεις κανονικότητας. Τα τυποποιημένα κατάλοιπα δεν είναι διασκορπισμένα και δεν σχηματίζουν τυχαίο νέφος, οπότε δεν υπάρχει τυχαιοποίηση. Αυτό συνεπάγεται ότι η υπόθεση H6 (H6: Η πρόθεση του ατόμου ως προς τα ζώα θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την καταναλωτική συμπεριφορά του ως προς αυτά.) δεν επιβεβαιώνεται.

Graph 36

Graph 37

Graph 38

4.6 T-Test έλεγχος υποθέσεων

Για να προβούμε στον T-Test έλεγχο των υποθέσεων, ξεκινάμε κάνοντας τις παρακάτω υποθέσεις:

$$H_0: \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1: \mu_1 \neq \mu_2$$

όπου στην περίπτωση μας μ =μέση τιμή πληθυσμού

μ_1 : μέση τιμή που παίρνει η συμπεριφορά για τους non vegan

μ_2 : μέση τιμή που παίρνει η συμπεριφορά για τους vegan

Ο πίνακας «GroupStatistics» μας δίνει το σύνολο των περιπτώσεων (N), το μέσο όρο (mean) και την τυπική απόκλιση (standard deviation) και για τις δύο κατηγορίες της ποιοτικής μεταβλητής.

Group Statistics					
	None of them	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Attitude	Non Vegan	687	5,56	1.1	0.04
	Vegan	132	6,83	5.26	0.05

Table 30

Από τον πίνακα «Independent Samples Test » μας ενδιαφέρουν η τιμή του Levene's Test for Equality of Variances καθώς αποτελεί τεστ για την ισότητα των διασπορών.

αν $p > 0,05$ οι διασπορές είναι ίσες

αν $p < 0,05$ οι διασπορές είναι άνισες

Όταν οι διασπορές είναι ίσες, στην ανάγνωση του υπόλοιπου πίνακα (t-test for equality of means) κοιτάμε την πρώτη γραμμή (equal variances assumed). Όταν είναι άνισες, κοιτάμε τη δεύτερη γραμμή (equal variances not assumed). Στην περίπτωσή μας: $p = 0,000$, δηλαδή $p < 0,05$ άρα οι διασπορές είναι άνισες και επομένως από εδώ και πέρα θα κοιτάμε μόνο τη δεύτερη γραμμή. Το T-Test for Equality of Means δηλώνουμε πόσο είναι το $t(t = -20,364)$ -Significance(2-tailed): δηλώνουμε πόσο είναι το $p(p = 0,000)$ και με βάση αυτό τον αριθμό δεχόμαστε ή απορρίπτουμε την H_0 .

αν $p > 0,05$ δεν μπορούμε να απορρίψουμε την H_0 (δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ ...)

αν $p < 0,05$ απορρίπτουμε την H_0 και δεχόμαστε την H_1

Στην περίπτωσή μας $p < 0,05$ άρα απορρίπτουμε την $H_0(\mu_1 = \mu_2)$ και δεχόμαστε την $H_1(\mu_1 \neq \mu_2)$

Independent Sample Test										
Levene's Test for Equality of Variances							T-test for equality of means			
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error	95% Confidence Interval of the	
									Lower	Upper
Attitude	Equal valances assumed	114.41	0	-12,914	817	0	-1.27	0.1	-1.46	-1.07
	Equal valances not assumed			-20,364	391,770	0	-1.27	0.06	-1.39	-1.14

Table 31

Από τον πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά του attitude των non vegan και των vegan.

Group Statistics					
	None of them	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Belief in a just world	Non Vegan	687	2,8392	1,6539	0.04
	Vegan	132	2,0303	0,7761	0.07

Table 32

Independent Sample Test										
Levene's Test for Equality of Variances							T-test for equality of means			
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Belief in a just world	Equal valances assumed	18705	0	8,306	817	0	0,80885	0,09738	0,61771	1
	Equal valances not assumed			10.245	236.658	0	-0,80885	0,07895	0,65332	0,96439

Table 33

Στην περίπτωση μας: $p = 0,000$, δηλαδή $p < 0,05$ άρα οι διασπορές είναι άνισες και επομένως από εδώ και πέρα θα κοιτάμε μόνο τη δεύτερη γραμμή. Το T-Test for Equality of Means δηλώνουμε πόσο είναι το $t(t = 10,245)$ -Significance(2-tailed): δηλώνουμε πόσο είναι το $p(p = 0,000)$ και με βάση αυτό τον αριθμό δεχόμαστε ή απορρίπτουμε την H_0 .

Στην περίπτωση μας $p < 0,05$ άρα απορρίπτουμε την $H_0(\mu_1 = \mu_2)$ και δεχόμαστε την $H_1(\mu_1 \neq \mu_2)$.

Άρα από τον πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά της πίστης σε έναν δίκαιο κόσμο των non vegan και των vegan.

Group Statistics					
	None of them	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Moral Identity	Non Vegan	687	6,27	0,798	0.03
	Vegan	132	6,56	0,775	0.07

Table 34

Independent Sample Test										
Levene's Test for Equality of Variances							T-test for equality of means			
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Moral Identity	Equal valances assumed	6.58	0.01	-3,826	817	0	-0,289	0,075	-0,437	-0,141
	Equal valances not assumed			-3,902	188,275	0	-0,289	0,074	-0,435	-0,143

Table 35

Στην περίπτωση μας: $p = 0,011$, δηλαδή $p < 0,05$ άρα οι διασπορές είναι άνισες και επομένως από εδώ και πέρα θα κοιτάμε μόνο τη δεύτερη γραμμή. Το T-Test for Equality of Means δηλώνουμε πόσο είναι το $t(t = -3,902)$ -Significance(2-tailed): δηλώνουμε πόσο είναι το $p(p = 0,000)$ και με βάση αυτό τον αριθμό δεχόμαστε ή απορρίπτουμε την H_0 .

Στην περίπτωση μας $p < 0,05$ άρα απορρίπτουμε την $H_0(\mu_1 = \mu_2)$ και δεχόμαστε την $H_1(\mu_1 \neq \mu_2)$.

Άρα από τον πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική ηθικής ταυτότητας των non vegan και των vegan.

4 test

Group Statistics					
	None of them	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Perceived Behavioural Control	Non Vegan	687	5,18	1,542	0.06
	Vegan	132	6,16	1,462	0,127

Table 36

Independent Sample Test										
Levene's Test for Equality of Variances						T-test for equality of means				
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Perceived Behavioral Control	Equal valances assumed	8.18	0	-6,7	817	0	-0,974	0,145	-1,259	-0,689
	Equal valances not assumed			-6,946	191,298	0	-0,974	0,14	-1,251	-0,697

Table 37

Στην περίπτωση μας: $p = 0,004$, δηλαδή $p < 0,05$ άρα οι διασπορές είναι άνισες και επομένως από εδώ και πέρα θα κοιτάμε μόνο τη δεύτερη γραμμή. Το T-Test for Equality of Means δηλώνουμε πόσο είναι το $t(t = -6,946)$ -Significance(2-tailed): δηλώνουμε πόσο είναι το $p(p = 0,000)$ και με βάση αυτό τον αριθμό δεχόμαστε ή απορρίπτουμε την H_0 .

Στην περίπτωση μας $p < 0,05$ άρα απορρίπτουμε την $H_0(\mu_1 = \mu_2)$ και δεχόμαστε την $H_1(\mu_1 \neq \mu_2)$.

Άρα από τον πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά του perceived των non vegan και των vegan.

5 test

Group Statistics					
	None of them	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Intention	Non Vegan	687	5,78	1,222	0.05
	Vegan	132	6,81	0,715	0,062

Table 38

Independent Sample Test										
	Levene's Test for Equality of Variances						T-test for equality of means			
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Intention	Equal valances assumed	95421	0	-9,374	817	0	-1,03	0,11	-1,245	-0,814
	Equal valances not assumed			-13,238	301,065	0	-1,03	0,078	-1,183	-0,876

Table 39

Στην περίπτωση μας: $p = 0,000$, δηλαδή $p < 0,05$ άρα οι διασπορές είναι άνισες και επομένως από εδώ και πέρα θα κοιτάμε μόνο τη δεύτερη γραμμή. Το T-Test for Equality of Means δηλώνουμε πόσο είναι το $t(t = -13,238)$ -Significance(2-tailed): δηλώνουμε πόσο είναι το $p(p = 0,000)$ και με βάση αυτό τον αριθμό δεχόμαστε ή απορρίπτουμε την H_0 .

Στην περίπτωση μας $p < 0,05$ άρα απορρίπτουμε την $H_0(\mu_1 = \mu_2)$ και δεχόμαστε την $H_1(\mu_1 \neq \mu_2)$.

Άρα από τον πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά της πρόθεσης των non vegan και των vegan.

6 test

Group Statistics					
	None of them	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Donatios	Non Vegan	687	2,57	1,723	0.07
	Vegan	132	4,14	2,222	0,193

Table 40

Independent Sample Test										
Levene's Test for Equality of Variances							T-test for equality of means			
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Donations	Equal valances assumed	24749	0	-9,077	817	0	-1,564	0,172	-1,902	-1,226
	Equal valances not assumed			-7,654	162,611	0	-1,564	0,204	-1,967	-1,16

Table 41

Στην περίπτωση μας: $p = 0,000$, δηλαδή $p < 0,05$ άρα οι διασπορές είναι άνισες και επομένως από εδώ και πέρα θα κοιτάμε μόνο τη δεύτερη γραμμή. Το T-Test for Equality of Means δηλώνουμε πόσο είναι το $t(t = -7,654)$ -Significance(2-tailed): δηλώνουμε πόσο είναι το $p(p = 0,000)$ και με βάση αυτό τον αριθμό δεχόμαστε ή απορρίπτουμε την H_0 .

Στην περίπτωση μας $p < 0,05$ άρα απορρίπτουμε την $H_0(\mu_1 = \mu_2)$ και δεχόμαστε την $H_1(\mu_1 \neq \mu_2)$.

Άρα από τον πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά των δωρεών των non vegan και των vegan.

7 test

Group Statistics						
	None of them	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	
Purchases	Non Vegan	687	4,87	1,565	0.06	
	Vegan	132	6,53	0,739	0,064	

Table 42

Independent Sample Test										
Levene's Test for Equality of Variances							T-test for equality of means			
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Purchases	Equal valances assumed	95879	0	-11,879	817	0	-1,653	0,139	-1,926	-1,38
	Equal valances not assumed			-18,831	397,461	0	-1,653	0,088	-1,826	-1,48

Table 43

Στην περίπτωση μας: $p = 0,000$, δηλαδή $p < 0,05$ άρα οι διασπορές είναι άνισες και επομένως από εδώ και πέρα θα κοιτάμε μόνο τη δεύτερη γραμμή. Το T-Test for Equality of Means δηλώνουμε πόσο είναι το $t(t = -18,831)$ -Significance(2-tailed):

δηλώνουμε πόσο είναι το $p(p= 0,000)$ και με βάση αυτό τον αριθμό δεχόμαστε ή απορρίπτουμε την H_0 .

Στην περίπτωση μας $p < 0,05$ άρα απορρίπτουμε την $H_0(\mu_1 = \mu_2)$ και δεχόμαστε την $H_1(\mu_1 \neq \mu_2)$.

Άρα από τον πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά των αγορών των non vegan και των vegan.

8 test

Group Statistics					
	None of them	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
References	Non Vegan	687	4,63	1,729	0.07
	Vegan	132	6,5	0,948	0,083

Table 44

Independent Sample Test										
Levene's Test for Equality of Variances							T-test for equality of means			
		F	Sig. t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Interval of the Difference	Lower	Upper
References	Equal valances assumed	76277	0	-12,065	817	0	-1,868	0,155	-2,172	-1,564
	Equal valances not assumed			-17,678	326,32	0	-1,868	0,106	-2,076	-1,66

Table 45

Στην περίπτωση μας: $p = 0,000$, δηλαδή $p < 0,05$ άρα οι διασπορές είναι άνισες και επομένως από εδώ και πέρα θα κοιτάμε μόνο τη δεύτερη γραμμή. Το T-Test for Equality of Means δηλώνουμε πόσο είναι το $t(t = -17,678)$ -Significance(2-tailed): δηλώνουμε πόσο είναι το $p(p = 0,000)$ και με βάση αυτό τον αριθμό δεχόμαστε ή απορρίπτουμε την H_0 .

Στην περίπτωση μας $p < 0,05$ άρα απορρίπτουμε την $H_0(\mu_1 = \mu_2)$ και δεχόμαστε την $H_1(\mu_1 \neq \mu_2)$.

Άρα από τον πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά της ref των non vegan και των vegan.

9 test

Group Statistics					
	None of them	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Influence	Non Vegan	687	4,45	1,729	0.07
	Vegan	132	6,5	0,948	0,083

Table 46

Independent Sample Test										
Levene's Test for Equality of Variances							T-test for equality of means			
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Influence	Equal valances assumed	76277	0	-12,065	817	0	-1,868	0,155	-2,172	-1,564
	Equal valances not assumed			-17,678	326,32	0	-1,868	0,106	-2,076	-1,66

Table 47

Στην περίπτωση μας: $p = 0,000$, δηλαδή $p < 0,05$ άρα οι διασπορές είναι άνισες και επομένως από εδώ και πέρα θα κοιτάμε μόνο τη δεύτερη γραμμή. Το T-Test for Equality of Means δηλώνουμε πόσο είναι το $t(t = -17,678)$ -Significance(2-tailed): δηλώνουμε πόσο είναι το $p(p = 0,000)$ και με βάση αυτό τον αριθμό δεχόμαστε ή απορρίπτουμε την H_0 .

Στην περίπτωση μας $p < 0,05$ άρα απορρίπτουμε την $H_0(\mu_1 = \mu_2)$ και δεχόμαστε την $H_1(\mu_1 \neq \mu_2)$.

Άρα από τον πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά του influence των non vegan και των vegan.

10 test

Group Statistics					
	None of them	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Actual Behaviour	Non Vegan	687	4,13	1,375	0.05
	Vegan	132	5,83	0,967	0,084

Table 48

Independent Sample Test										
		Levene's Test for Equality of Variances					T-test for equality of means			
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Actual Behaviour	Equal valances assumed	26718	0	-13,564	817	0	-1,7	0,125	-1,945	-1,454
	Equal valances not assumed			-17,141	245,679	0	-1,7	0,099	-1,895	-1,504

Table 49

Στην περίπτωση μας: $p = 0,000$, δηλαδή $p < 0,05$ άρα οι διασπορές είναι άνισες και επομένως από εδώ και πέρα θα κοιτάμε μόνο τη δεύτερη γραμμή. Το T-Test for Equality of Means δηλώνουμε πόσο είναι το $t(t = -17,141)$ -Significance(2-tailed):

δηλώνουμε πόσο είναι το $p(p= 0,000)$ και με βάση αυτό τον αριθμό δεχόμαστε ή απορρίπτουμε την H_0 .

Στην περίπτωση μας $p < 0,05$ άρα απορρίπτουμε την $H_0(\mu_1 = \mu_2)$ και δεχόμαστε την $H_1(\mu_1 \neq \mu_2)$.

Άρα από τον πίνακα προκύπτει ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά του actual behaviour των non vegan και των vegan.

Ανάλυση Διακύμανσης ή Διασποράς (ANOVA (analysis of variance))

Οι υποθέσεις που θα διερευνήσουμε είναι οι παρακάτω:

H_0 : Δεν υπάρχει διαφορά στους μέσους όρους $\rightarrow \mu_1 = \mu_2 = \mu_3$

H_1 : Υπάρχει διαφορά στους μέσους όρους

ANOVA					
Intention					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	54290	9	6.03	4.23	0
Within Groups	1154235	809	1.43		
Total	1208525	818			

Table 50

Το F στην περίπτωση μας $F(9,809)=4,228$, όπου 9 και 809 είναι οι βαθμοί ελευθερίας (ή df) των between groups και within groups.

Το p με βάση το Significance έχουμε τους εξής περιορισμούς:

αν $p > 0,05$ δεν μπορούμε να απορρίψουμε την H_0

αν $p < 0,05$ απορρίπτουμε την H_0 και δεχόμαστε την H_1

Σε περίπτωση που δεχτούμε την H_1 πρέπει να ελέγξουμε και σε ποια συγκεκριμένη κατηγορία προκύπτει η μεγαλύτερη διαφορά.

Στην περίπτωση μας $p = 0,000$ δηλαδή $p < 0,05$ άρα απορρίπτουμε την H_0 και δεχόμαστε την H_1 .

Intention			
Tukey HSD			
Profession	N	Subset for alpha= 0.05	
		1	2
Ένοπλες Δυνάμεις / (Μόνιμο προσωπικό)	6	3.89	
Δημόσιος Υπάλληλος	114		5.74
Ιδιωτικός Υπάλληλος	339		5.84
Σώματα Ασφαλείας	4		5.96
Φοιτητής-τρια	87		6.05
Οικιακά	15		6.07
Άνεργος	92		6.08
Συνταξιούχος	21		6.17
Ελεύθερος Επαγγελματίας / (Αυτοαπασχολούμενος)	133		6.23
Άλλο	8		6.79
Sig.		1000	0.36
Means for groups in homogeneous subsets are displayed			
a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 14.336			
b. The group sizes are unequal. The harmonic mean of the group size is used. Type I error levels are not guaranteed.			

Table 51

Από τα εξαγόμενα δεδομένα του πίνακα προκύπτει η διαπίστωση ότι τα άτομα που εργάζονται στις ένοπλες δυνάμεις σημειώνουν σημαντικό χαμηλό μέσο όρο, συγκριτικά με τα υπόλοιπα επαγγέλματα, ως προς την πρόθεση τους για....

5. Συμπεράσματα

Σύμφωνα με τα δεδομένα που συλλέχθηκαν από την εξαγόμενη έρευνα δείγματος 819 καταναλωτών, η καινοτομία που παρουσιάζει το σχεδιαζόμενο και χρησιμοποιούμενο μοντέλο της στατιστικής έρευνας, έγκειται στο γεγονός ότι για πρώτη φορά στην βιβλιογραφία, συνδυάζονται τρεις διαφορετικές θεωρίες προκειμένου να εξεταστούν οι παρακινητικοί παράγοντες για τον τρόπο που αντιμετωπίζουμε και συμπεριφερόμαστε στα μη ανθρώπινα ζώα.

Χρησιμοποιήθηκαν πολλαπλές αναλύσεις γραμμικής παλινδρόμησης για δοκιμές και επαλήθευση. Στον πρώτο έλεγχο, εξαρτημένη μεταβλητή ήταν η στάση απέναντι στα ζώα και ανεξάρτητες μεταβλητές ήταν η πίστη σε έναν δίκαιο κόσμο και η ηθική ταυτότητα. Στον δεύτερο έλεγχο, η πρόθεση αγοράς ήταν η εξαρτημένη μεταβλητή και ο αντιληπτός έλεγχος συμπεριφοράς, οι υποκειμενικοί παράγοντες και η στάση απέναντι στα ζώα ήταν ανεξάρτητες μεταβλητές. Στον τρίτο έλεγχο, η πραγματική συμπεριφορά ήταν η εξαρτημένη μεταβλητή και η πρόθεση αγοράς ήταν η ανεξάρτητη μεταβλητή. Επιπλέον, οι ερωτηθέντες χωρίστηκαν σε ομάδες βάσει των διατροφικών τους συνηθειών σε *vegan* και *non vegan*. Ως *vegan* ορίζονται οι ερωτηθέντες που δεν καταναλώνουν κρέας, ψάρια και οποιοδήποτε ζωικό παράγωγο, και ως *non vegan* όσοι καταναλώνουν κάτι από αυτά ή και όλα αυτά. Ο έλεγχος των τριών υποθέσεων εξετάστηκε σε τρία δείγματα, πρώτον στο συνολικό δείγμα, δεύτερον στο δείγμα των *non vegan* καταναλωτών και τρίτον στο δείγμα των *vegan* καταναλωτών.

Το εύρημά μας ότι η πίστη σε έναν δίκαιο κόσμο φαίνεται να μην επηρεάζει την στάση απέναντι στα ζώα ήταν ενδιαφέρον, διότι κάτι παρόμοιο δεν έχει αναφερθεί σε άλλη έρευνα (Dalbert, 1999,2001; Lipkus et al., 1996; Sutton & Douglas, 2005). Εξίσου ενδιαφέρον παρουσίασε το εύρημα ότι ούτε η ηθική ταυτότητα φαίνεται να επηρεάζει την στάση απέναντι στα ζώα, υπόθεση η οποία στις μέχρι τώρα έρευνες επαληθευόταν (Aquino, McFerran, and Laven 2011; Reed, Aquino, and Levy 2007). Ως προς τους *non vegan* ερωτηθέντες αυτή η διαπίστωση μπορεί να δικαιολογηθεί από το γεγονός της πιο ανθρωποκεντρικής αντίληψης από την οποία διακατέχονται όσον αφορά την ηθική ταυτότητα.

Στην έρευνά μας εξετάστηκε το πόσο ο αντιληπτός έλεγχος συμπεριφοράς, οι υποκειμενικοί παράγοντες και η στάση απέναντι στα ζώα φαίνεται να επηρεάζουν την πρόθεση αγοράς. Και οι τρεις παράγοντες φάνηκε να μην επηρεάζουν την πρόθεση αγοράς τόσο για τους *vegan* ερωτηθέντες όσο και για τους *non vegan*. Ο αντιληπτός έλεγχος συμπεριφοράς, οι υποκειμενικοί παράγοντες και η στάση απέναντι στο υπό εξεταζόμενο υποκείμενο παίζει καθοριστικό ρόλο στην πρόθεση των καταναλωτών σε μεγάλο αριθμό ερευνών (Maichum, Parichatnon, Peng (2016), Ajzen (2015), Armittage, Conner (2001), Chan, Lau (2008), Kalafatis, Pollard, East, Tsogas (1999).

Στην έρευνά μας, η πρόθεση αγοράς φαίνεται να μην εξηγείται και να μην επηρεάζεται από την πραγματική συμπεριφορά απέναντι στα ζώα τόσο για τους *vegan* ερωτηθέντες όσο και για τους *non vegan* ερωτηθέντες. Στην πλειοψηφία των μέχρι τώρα ερευνών φαίνεται να πηγάζει θετική συσχέτιση της πραγματικής συμπεριφοράς ως προς την πρόθεση αγοράς.(Costa & McCrae, 1985; Goldberg, 1993).

Μέσα από τον στατιστικό έλεγχο αποδείχθηκε ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ των *vegan* και *non vegan* ως προς την στάση τους ως προς τα ζώα, την πίστη σε έναν δίκαιο κόσμο, την ηθική ταυτότητα, τον αντιληπτό έλεγχο συμπεριφοράς, την πρόθεση

αγοράς, τις δωρεές, τις αγορές και τις επιρροές, η οποία δικαιολογείται από το διαφορετικό τρόπο που αντιμετωπίζουν και φέρονται στα ζώα.

Ενδιαφέρον στην έρευνα παρουσιάζει η ανάλυση των αποτελεσμάτων για το αν θεωρούν οι ερωτηθέντες ότι τα ζώα φαγητού και τα ζώα συντροφιάς αντιμετωπίζονται με δίκαιο τρόπο από τους ανθρώπους. Όσον αφορά τα ζώα φαγητού οι vegan ερωτηθέντες θεωρούν ότι κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει, καθώς τα έμβια όντα μετατρέπονται σε φαγητό, αλλά οι vegan δηλώνουν ουδέτερη στάση ως προς την δήλωση. Αντιθέτως, ως προς τα ζώα συντροφιάς και τον δίκαιο τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται, παρατηρούμε σύγκλιση άποψης από τους vegan και τους non vegan ερωτηθέντες, δηλώνοντας πως ούτε συμφωνούν αλλά και ούτε διαφωνούν με αυτή την δήλωση. Η διαφορετική τοποθέτηση των vegan ως προς τις δυο κατηγορίες ζώων (ζώα φαγητού και συντροφιάς) και τον δίκαιο τρόπο συμπεριφοράς ως προς αυτά, υποδηλώνει την ουδετερότητα τους ως προς την αντίληψη ότι τα ζώα μπορούν να αποτελούν συντροφιά των ανθρώπων.

Αναφορικά με το γεγονός ότι η χρήση των ζώων ως τροφή, ένδυση κτλ και κατά πόσο επιτείνει την καταστροφή του όζοντος, την λειψυδρία, την εξάντληση των πληθυσμών θαλάσσιων ζώων, τις νεκρές ζώνες στις θάλασσες, την αποψίλωση τροπικών δασών, την αποδάσωση του πλανήτη, την ερημοποίηση των εδαφών, την εξάντληση της βιοποικιλότητας και την κλιματική αλλαγή και οι δύο ομάδες (vegan και non vegan ερωτηθέντες) φαίνεται να γνωρίζουν και να συμφωνούν απόλυτα πλειοψηφικά με αυτήν την παραδοχή. Οι non vegan ερωτηθέντες μόνο για την καταστροφή του όζοντος απάντησαν κατά πλειοψηφία πως δεν γνωρίζουν αν επιτείνεται από την χρήση των ζώων. Παρ' όλη την επίγνωση για τις επιπτώσεις της χρήσης των ζώων, δεν αποτελεί ισχυρό κίνητρο ώστε να μην την υποστηρίζουν.

Περιορισμοί και περαιτέρω έρευνα

Τα ευρήματα, ωστόσο, πρέπει να ερμηνευθούν κάτω από ένα συγκεκριμένο πλαίσιο περιορισμών. Πρώτον, η χώρα που διεξήχθη η έρευνα η Ελλάδα, και θα σημείωνε μεγάλο ενδιαφέρον να εξεταστεί αν τα αποτελέσματα μας ισχύουν και σε άλλες χώρες, όπου κατοικούν άνθρωποι με τελείως διαφορετική ιδιοσυγκρασία, η οποία ενδεχομένως διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην καταγραφή των αποτελεσμάτων. Επιπλέον, η Ελλάδα είναι μια χώρα στην οποία η παράδοση της και η θρησκεία είναι άμεσα συνδεδεμένη με τον δευτερεύοντα ρόλο των ζώων συγκριτικά με τους ανθρώπους και με την χρήση τους και εκμετάλλευσή τους σε κάθε γιορτή. Κάποια μελλοντική έρευνα θα έπρεπε να αξιολογήσει την σημασία των ευρημάτων στην αναπαραγωγή της έρευνας σε άλλες τοποθεσίες χωρών με διαφορετικές ή παρόμοιες πολιτιστικές, οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες. Για παράδειγμα, θα είναι ιδιαίτερα χρήσιμο να συγκρίνουμε τα αποτελέσματα μεταξύ ανεπτυγμένων και αναπτυσσόμενων χωρών, χαμηλού και υψηλού πολιτισμικού πλαισίου, καθώς και καταπιεστικών και δημοκρατικών πολιτικών και κοινωνικο-οικονομικών συστημάτων.

Βιβλιογραφία

Abrams, 1994; Giles & Johnson, 1987; Hinkle & Brown, 1990; Hogg, 1992; Turner, Hogg, Oakes, Reicher, & Wetherell, 1987).

Ajzen, 2001: Ajzen, I. (2001). Construction of a standardized questionnaire for the Theory of Planned Behavior.

Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179–211

Ajzen I. (2008), “Consumer attitudes and behaviour”, *Handbook of Consumer Psychology*, pp. 525-548, New York: Lawrence Erlbaum Associates

Ajzen I., (2015), “The theory of planned behaviour is alive and well and not ready to retire: a commentary on Sniehotka, Plesciau and Araujo-Soares”, Vol.9, No.2, pp. 131-137

Anderson, J. R. (1983). *Cognitive science series. The architecture of cognition*. Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

Aquino, K., & Reed, A., II. (2002). The self-importance of moral identity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 83(6), 1423–1440.

Armitage, C. J., & Conner, M. (2001). Efficacy of the theory of planned behaviour: A meta-analytic review. *British Journal of Social Psychology*, 40(4), 471–499.

Armitage C.J., Conner M., (2001), “Efficacy of the theory of planned behaviour: A meta-analytic review”, *British Journal of Social Psychology*, 40, pp. 471-499

Armitage J.C., Conner M., (1999), “The theory of planned behaviour: Assessment of predictive validity and ‘perceived control’.” *British Journal of Social Psychology*, 38, pp.35-54

Armitage C.J., Conner M., (2001), “Efficacy of the theory of planned behaviour: A meta-analytic review”, *British Journal of Social Psychology*, 40, pp. 471-499

Bagozzi, Richard P. Joham Baumgartner, and Youjae Yi 1988. “An Investigation into the Role of Volitions as Intervening Variables in the Attitude-Behavior Relationship.”

Bandura A., (1977), “Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioural change”, *Psychological Review*, Vol. 84, pp. 191-215

Bandura, A. (1989). Social cognitive theory. In R. Vasta (Ed.), *Annals of child development*. Vol.6. Six theories of child development (pp. 1-60). Greenwich, CT: JAI Press.

Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. W H Freeman/Times Books/ Henry Holt & Co.

Bandura A., & Jourden, F. J. (1991), “Self-regulatory mechanisms governing social comparison effects on complex decision making, *Journal of Personality and Social Psychology* 60, 941-951

Bandura, A. (1998). Personal and collective efficacy in human adaptation and change. In J. G. Adair, D.

- Bègue, L. & Bastounis, M. (2003). Two spheres of belief in justice. Extensive support for the bidimensional model of Belief in Just World. *Journal of Personality*, 71, 435-463.
- Benton, T. 1998, "Why are Sociologists Nature-Phobes?" paper to the Centre for Critical Realism Conference – After Postmodernism: Critical Realism
- Blackburn, R., 1996. *Emotional Intelligence*: Ebscohost
- Blasi, A. (1983). Moral cognition and moral action: A theoretical perspective. *Developmental Review*, 3(2), 178–210.
- Blasi, A. (1984). Moral identity: Its role in moral functioning. In W.M. Kurtines & J.J. Gewirtz (Eds.), *Morality, moral behavior and moral development* (pp. 128-139). New York, NY: John Wiley and Sons.
- Cazaux G. , *Beauty and the Beast: Animal abuse from a non-speciesist criminological perspective*, 1999)
- Dalbert, C. (2001). *The justice motive as a personal resource: Dealing with challenges and critical life events*. New York: Kluwer Academic/Plenum.
- Detert, J. R., Treviño, L. K., & Sweitzer, V. L. (2008). Moral disengagement in ethical decision making: A study of antecedents and outcomes. *Journal of Applied Psychology*, 93(2), 374–391.
- Dzewaltowski, D. A., Noble, J. M., & Shaw, J. M. (1990). Physical activity participation: Social cognitive theory versus the theory of reasoned action and planned behavior. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 11, 252-269.
- Eagly A.H., Chaiken S., (1993), "The psychology of attitudes", Orlando, FL: Harcourt Brace Jovanovich College
- Epstein, S., Lipson, A., Holstein, C., & Huh, E. (1992). Irrational reactions to negative outcomes: Evidence for two conceptual systems. *Journal of Personality and Social Psychology*, 62, 328–339.
- Fielding, N., Lee, R. M., & Blank, G. (Eds.) (2008) *The SAGE Handbook of Online Research Methods*. London: SAGE Publications, Ltd.
- Fishbein, M., & Ajzen, I. (1975). *Belief, Attitude, Intention, and Behavior: An Introduction to Theory and Research*.
- Fox, M.A. (2010). *Anthropocentrism*. Santa Barbara, California : Greenwood Press
- Eckersley (1992: 51)
- (Francione, *Animal Rights Theory and Utilitarianism: Relative Normative Guidance*). Regan, 1998)
- Francione, Gary. 1996. *Rain without Thunder: The Ideology of the Animal Rights Movement*. Philadelphia: Temple University Press.
- Francione, Gary. "Animal Welfare Regulation, "Happy Exploitation," And Speciesism - Animal Rights: The Abolitionist Approach." *Animal Rights: The Abolitionist Approach*
- Furnham, A. (2003). Belief in a just world: Research progress over the past decade. *Personality and Individual Differences*, 34, 795–817.

- Gorsuch R.L., Ortberg J., (1983), "Moral obligation and attitudes: Their relation to behavioural intentions", *Journal of Personality and Social Psychology*, 44(5), pp. 1025-1028
- Haidt, J. (2001). The emotional dog and its rational tail: A social intuition-ist approach to moral judgment. *Psychological Review*, 108, 814 – 834.
- Hardy, S. A. (2006). Identity, reasoning, and emotion: An empirical comparison of three sources of moral motivation. *Motivation and Emotion*, 30(3), 205–213.
- Hills, A. (2005). *Do animals have rights?* Cambridge : Icon Books. (Beirne, Animal rights, animal abuse and green criminology, 2007).
- Kant (1785) *Grundlegung zur Metaphysik der Sitten*, στο I. Kant Werkausgabe τόμος IV, Wilhelm Weischedel (επιμ.), Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1977.
- Kihlstrom, J. F., & Klein, S. B. (1994). The self as a knowledge structure. In R. S. Wyer, Jr. & T. K. Srull (Eds.), *Handbook of social cognition*:
- Lerner, M. J. (1980). *The belief in a just world: A fundamental delusion*. New York: Plenum Press.
- Lerner, M. J. (1998). The two forms of belief in a just world. In L. Montada & M. J. Lerner (Eds.), *Responses to victimizations and belief in a just world* (pp. 247–269). New York: Plenum Press.
- Lerner, M. J., & Goldberg, J. H. (1999). When do decent people blame victims? The differing effects of the explicit-rational and implicit-experiential cognitive systems. In S. Chaiken & T. Trope (Eds.), *Dual process theories in social psychology* (pp. 627–640). New York: Guilford Press.
- Lerner, M. J. (1977). The justice motive: Some hypotheses as to its origins and forms. *Journal of Personality*, 45, 1–52.
- Lerner, M. J., & Miller, D. T. (1978). Just world research and the attribution process: Looking back and ahead. *Psychological Bulletin*, 85, 1030 – 1051.
- Linzey, D.W. 1998. *The Mammals of Virginia*. McDonald & Woodward Publishing Company. Blacksburg, V
- Maes, J. (1998c). Immanent justice and ultimate justice: Two ways of believing in justice. In L. Montada & M. J. Lerner (Eds.), *Responses to victimizations and belief in a just world* (pp. 9 – 40). New York: Plenum Press.
- Miller, D. T. (1977). Altruism and threat to a belief in a just world. *Journal of Experimental Social Psychology*, 13, 113–124.
- Nisbett, R. E., & Wilson, T. D. (1977). Telling more than we can know: Verbal reports on mental processes. *Psychological Review*, 84, 231–259.
- Ortberg, J. (1983). Moral obligation and attitudes: Their relation to behavioral intentions. *Journal of Personality and Social Psychology*,
- Peonidis, «Kant's not so Bad Speciesism», στο *Animal Ethics, Past and Present Perspectives*, E. D. Protopapadakis (ed.), Berlin: Logos Verlag, 2012, 141).
- Regan, Tom. 1985. *In Defence of Animals*, Urbana, IL: University of Illinois Press.
- Rogers E. M., (1962), "Diffusion of Innovations" , The Free Press of Glencoe, New York

- Ryder, R. D. (1998) "Speciesism", in Bekoff, M. & Meaney, C. A. (eds.) *Encyclopaedia of animal rights and animal welfare*, Chicago: Fitzroy Dearborn, p. 320.
- Ryder, Richard D. 1989. "Between the Species" . Oxford: Blackwell.
- Singer, P. (2002). *Animal Liberation* . New York: HarperCollins
- Singer, P. (1993). *Practical Ethics*. Cambridge: Cambridge University Press
- Sparks, P., & Shepherd, R. (2002). The role of moral judgments within expectancy-value-based attitude-behavior models. *Ethics and Behavior*,
- Younis, J., & Yates, M. (1999). Youth service and moral-civic identity: A case of everyday morality. *Educational Psychology Review*, 11, 361–376
- Zanna, M. P., & Rempel, J. K. (1988). Attitudes: A new look at an old concept. In D (Ε. Δ. Πρωτοπαπαδάκης, «Δικαιώματα των ζώων: Υπάρχει κάτι τέτοιο;», στο *Περί ζώων, Με λογική και συναίσθημα*, επιμ. Α. Α. Λυδάκη & Γ. Ν. Μπασκόζος, Αθήνα: Ψυχογιός, 2011, 299.)

Ερωτηματολόγιο

The items of the Theory of Planned Behaviour		
→ Moral identity (Υπόθεση H1)		Reference
1	1. Θα με έκανε να αισθάνομαι καλά να είμαι ένα άτομο που διαθέτει αυτά τα χαρακτηριστικά.	BAquino και Reed (2002). Οι Chowdhury και Fernando (2014)
2	2. Το να έχω αυτά τα χαρακτηριστικά δεν είναι ένα σημαντικό μέρος του ποιος είμαι εγώ. *	
3	3. Θα ντρεπόμουν να είμαι ένα άτομο που έχει αυτά τα χαρακτηριστικά. *	
4	4. Το να έχω αυτά τα χαρακτηριστικά δεν είναι πραγματικά σημαντικό για μένα. *	
5	5. Επιθυμώ έντονα να έχω αυτά τα χαρακτηριστικά. *	
→ Η πίστη σε έναν δίκαιο κόσμο (Υπόθεση H2)		Reference
6	6α. Αισθάνομαι ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει τα ζώα συντροφιάς με δίκαιο τρόπο. *	Lipkus et αϊ. (1996)
7	6β. Αισθάνομαι ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει τα ζώα φαγητού με δίκαιο τρόπο. *	
8	7α. Αισθάνομαι ότι τα ζώα συντροφιάς παίρνουν αυτό που τους αξίζει. *	
9	7β. Αισθάνομαι ότι τα ζώα φαγητού παίρνουν αυτό που τους αξίζει. *	
10	8α. Αισθάνομαι ότι οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν τα ζώα συντροφιάς με τον σεβασμό που τους αξίζει. *	

11	8β. Αισθάνομαι ότι οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν τα ζώα φαγητού με τον σεβασμό που τους αξίζει. *	
→ Συμπεριφορά(Υπόθεση H3)		Reference
12	9. Νιώθω άνετα με την ιδέα της χρήσης των ζώων ως τροφή των ανθρώπων *	Leonidou and Skarmeas (2017)
13	10. Νιώθω άνετα με την ιδέα της χρήσης των ζώων ως θέαμα και διασκέδαση των ανθρώπων. *	
14	11. Νιώθω άνετα με την ιδέα της χρήσης των ζώων ως ένδυση και υπόδηση των ανθρώπων. *	
15	12. Νιώθω άνετα με την ιδέα της χρήσης των ζώων για εκπαιδευτικούς λόγους. *	
16	13. Νιώθω άνετα με την ιδέα της χρήσης των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για ιατρικούς λόγους. *	
17	14. Νιώθω άνετα με την ιδέα της χρήσης των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για μη ιατρικούς λόγους (π.χ. για τρόφιμα, καλλυντικά, απορρυπαντικά). *	
→ Υποκειμενικός κανόνας (Υπόθεση H4)		Reference
18	15. Οι περισσότεροι άνθρωποι που είναι σημαντικοί για μένα πιστεύουν ότι πρέπει να κάνω κάτι εναντίον της χρήσης των ζώων ως τροφή των ανθρώπων. *	Han et al. (2015)
19	16. Οι περισσότεροι άνθρωποι που είναι σημαντικοί για μένα πιστεύουν ότι πρέπει να κάνω κάτι για την χρήση των ζώων ως θέαμα και διασκέδαση των ανθρώπων. *	
20	17. Οι περισσότεροι άνθρωποι που είναι σημαντικοί για μένα πιστεύουν ότι πρέπει να κάνω κάτι για την χρήση των ζώων ως ένδυση και υπόδηση των ανθρώπων. *	

21	18. Οι περισσότεροι άνθρωποι που είναι σημαντικοί για μένα πιστεύουν ότι πρέπει να κάνω κάτι για την χρήση των ζώων για εκπαιδευτικούς λόγους. *	
22	19. Οι περισσότεροι άνθρωποι που είναι σημαντικοί για μένα πιστεύουν ότι πρέπει να κάνω κάτι για την χρήση των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για ιατρικούς λόγους. *	
23	20. Οι περισσότεροι άνθρωποι που είναι σημαντικοί για μένα πιστεύουν ότι πρέπει να κάνω κάτι για την χρήση των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για μη ιατρικούς λόγους (π.χ. για τρόφιμα, καλλυντικά, απορρυπαντικά). *	

Αντιληπτός έλεγχος συμπεριφοράς (Υπόθεση H5)		Reference
24	21. Εάν θέλω, έχω την ευκαιρία να λάβω αγοραστικές αποφάσεις οι οποίες επηρεάζουν την χρήση ζώων ως τροφή των ανθρώπων. *	Han et al. (2015)
25	22. Εάν θέλω, έχω την ευκαιρία να λάβω αγοραστικές αποφάσεις οι οποίες επηρεάζουν την χρήση ζώων ως θέαμα και διασκέδαση των ανθρώπων. *	
26	23. Εάν θέλω, έχω την ευκαιρία να λάβω αγοραστικές αποφάσεις οι οποίες επηρεάζουν την χρήση ζώων ως ένδυση και υπόδηση των ανθρώπων. *	
27	24. Εάν θέλω, έχω την ευκαιρία να λάβω αγοραστικές αποφάσεις οι οποίες επηρεάζουν την χρήση ζώων για εκπαιδευτικούς λόγους. *	
28	25. Εάν θέλω, έχω την ευκαιρία να λάβω αγοραστικές αποφάσεις οι οποίες επηρεάζουν την χρήση ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για ιατρικούς λόγους. *	
29	26. Εάν θέλω, έχω την ευκαιρία να λάβω αγοραστικές αποφάσεις οι οποίες επηρεάζουν την χρήση ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για μη ιατρικούς λόγους (π.χ. για τρόφιμα, καλλυντικά, απορρυπαντικά). *	

Attitude (Υπόθεση H6)		Reference
30	27. Μου αρέσει η ιδέα της προστασίας των ζώων από την χρήση τους για τροφή των ανθρώπων.	Leonidou and Skarmeas (2017)
31	28. Μου αρέσει η ιδέα της προστασίας των ζώων από την χρήση τους ως θέαμα και διασκέδαση των ανθρώπων. *	

32	29. Μου αρέσει η ιδέα της προστασίας των ζώων από την χρήση ως ένδυση και υπόδηση των ανθρώπων. *	
33	30. Μου αρέσει η ιδέα της προστασίας των ζώων από την χρήση τους για εκπαιδευτικούς λόγους. *	
34	31. Μου αρέσει η ιδέα της προστασίας των ζώων από την χρήση τους για την διεξαγωγή πειραμάτων για ιατρικούς λόγους. *	

35 32. Μου αρέσει η ιδέα της προστασίας των ζώων από την χρήση τους για την διεξαγωγή πειραμάτων για μη ιατρικούς λόγους (π.χ. για τρόφιμα, καλλυντικά, απορρυπαντικά). *

Intention (Υπόθεση H6)		Reference
36	33. Κάνω χρηματικές δωρεές σε ομάδες ή οργανώσεις που επιδιώκουν την κατάργηση της χρήσης των ζώων ως τροφή των ανθρώπων. *	Kumar and Pansari (2016)
37	34. Κάνω χρηματικές δωρεές σε ομάδες ή οργανώσεις που επιδιώκουν την κατάργηση της χρήσης των ζώων ως θέαμα και διασκέδαση των ανθρώπων.	
38	35. Κάνω χρηματικές δωρεές σε ομάδες ή οργανώσεις που επιδιώκουν την κατάργηση της χρήσης των ζώων ως ένδυση και υπόδηση των ανθρώπων. *	
39	36. Κάνω χρηματικές δωρεές σε ομάδες ή οργανώσεις που επιδιώκουν την κατάργηση της χρήσης των ζώων για εκπαιδευτικούς λόγους. *	
40	37. Κάνω χρηματικές δωρεές σε ομάδες ή οργανώσεις που επιδιώκουν την κατάργηση της χρήσης των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για ιατρικούς λόγους. *	

41 38. Κάνω χρηματικές δωρεές σε ομάδες ή οργανώσεις που επιδιώκουν την κατάργηση της χρήσης των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για μη ιατρικούς λόγους (π.χ. για τρόφιμα, καλλυντικά, απορρυπαντικά). *

Purchases (Υπόθεση H6)		Reference
45	42. Προτιμώ να αγοράζω από εταιρείες που δεν χρησιμοποιούν τα ζώα ως θέαμα και διασκέδαση των ανθρώπων (π.χ. δεν προσφέρουν εκδρομές στον ζωολογικό κήπο ως εταιρικό δώρο). *	

46	43. Προτιμώ να αγοράζω από εταιρείες που δεν χρησιμοποιούν ζώα για εκπαιδευτικούς λόγους. *	Kumar and Pansari (2016)
47	44. Προτιμώ να αγοράζω από εταιρείες που δεν χρησιμοποιούν τα ζώα για την διεξαγωγή πειραμάτων για ιατρικούς λόγους. *	
48	45. Προτιμώ να αγοράζω από εταιρείες που έχουν πιστοποίηση σχετικά με την απουσία πειραματισμού στα ζώα. *	

References (Υπόθεση H6)		Reference
50	47. Προτρέπω φίλους και γνωστούς να συμμετάσχουν στην προσπάθεια για την κατάργηση της χρήσης ζώων ως τροφή των ανθρώπων. *	Kumar and Pansari (2016)
51	48. Προτρέπω φίλους και γνωστούς να συμμετάσχουν στην προσπάθεια για την κατάργηση της χρήσης των ζώων ως θέαμα και διασκέδαση των ανθρώπων. *	
52	49. Προτρέπω φίλους και γνωστούς να συμμετάσχουν στην προσπάθεια για την κατάργηση της χρήσης των ζώων ως ένδυση και υπόδηση των ανθρώπων. *	
53	50. Προτρέπω φίλους και γνωστούς να συμμετάσχουν στην προσπάθεια για την κατάργηση της χρήσης των ζώων για εκπαιδευτικούς λόγους. *	
54	51. Προτρέπω φίλους και γνωστούς να συμμετάσχουν στην προσπάθεια για την κατάργηση της χρήσης των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για ιατρικούς λόγους. *	
55	52. Προτρέπω φίλους και γνωστούς να συμμετάσχουν στην προσπάθεια για την κατάργηση της χρήσης των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για μη ιατρικούς λόγους. *	

Influence(Υπόθεση H6)		Reference
56	53. Συζητώ ενεργά με φίλους και γνωστούς για την χρήση των ζώων ως τροφή των ανθρώπων. *	Kumar and Pansari (2016)
57	54. Συζητώ ενεργά την χρήση των ζώων ως θέαμα και διασκέδαση των ανθρώπων. *	

58	55. Συζητώ ενεργά την χρήση των ζώων ως ένδυση και υπόδηση των ανθρώπων. *	
59	56. Συζητώ ενεργά την χρήση των ζώων για εκπαιδευτικούς λόγους. *	
60	57. Συζητώ ενεργά την χρήση των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για ιατρικούς λόγους. *	
61	58. Συζητώ ενεργά την χρήση των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για μη ιατρικούς λόγους (π.χ. για τρόφιμα, καλλυντικά, απορρυπαντικά). *	

Παράρτημα Α. Ερωτηματολόγιο στα ελληνικά

Ανάλυση στάσεων και καταναλωτικών συμπεριφορών των Ελλήνων σχετικά με τα μη ανθρώπινα ζώα

Αγαπητοί/ές

συμμετέχοντες/ουσες,

Οι πληροφορίες που συλλέγονται μέσω του ερωτηματολογίου θα χρησιμοποιηθούν για την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Ανάλυση στάσεων και καταναλωτικών συμπεριφορών των Ελλήνων σχετικά με τα μη ανθρώπινα ζώα». Μέσος χρόνος συμπλήρωσης: οκτώ (8) λεπτά.

Οι ερωτήσεις ζητούν καθαρά την προσωπική σας άποψη και, ως εκ τούτου, δεν υπάρχουν σωστές και λάθος απαντήσεις. Οι απαντήσεις σας σε όλες τις ερωτήσεις είναι ανώνυμες και εμπιστευτικές, και θα χρησιμοποιηθούν μόνο ομαδοποιημένες για τους σκοπούς της έρευνας.

Δεδομένου ότι μέσω του ερωτηματολογίου συλλέγονται και υπόκεινται σε επεξεργασία προσωπικά δεδομένα, ισχύει ο ευρωπαϊκός Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (GDPR) 2016/679. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι προαιρετική και μέσω της συμμετοχής σας δηλώνετε υπεύθυνα ότι συναινείτε στην επεξεργασία των προσωπικών σας δεδομένων. Η συλλογή και η επεξεργασία των απαντήσεων γίνεται σύμφωνα με τον ισχύοντα Νόμο περί ευαίσθητων δεδομένων (ΓΚΠΔ), βλ. Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (www.dpa.gr).

Το παρόν ερωτηματολόγιο, καθώς και οι πληροφορίες που εμπεριέχονται σ' αυτό, αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία και προστατεύονται από τους νόμους περί πνευματικής ιδιοκτησίας της Ελλάδας και απαγορεύεται να αντιγράφονται ή να χρησιμοποιούνται από τρίτους για οποιονδήποτε σκοπό και χωρίς τη ρητή έγγραφη άδεια των ερευνητών.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συμμετοχή σας!
Ερευνήτρια: Σοφία Δέρβου, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια
Επιβλέπουσα Καθηγήτρια, Υπεύθυνη Προστασίας Δεδομένων: Αναστασία Ψειρίδου, Καθηγήτρια
Επίκ.
ΤΟΠΑ: pseiridis@panteion.gr Πάντειο Πανεπιστήμιο, Μάιος 2020.

Παρακάτω παρατίθενται ορισμένα χαρακτηριστικά που μπορεί να περιγράφουν ένα άτομο: Παροχή φροντίδας, ενσυναίσθηση, αίσθηση δικαίου, φιλικότητα, γενναιοδωρία, διάθεση βοήθειας/αλληλεγγύη, εργατικότητα, ειλικρίνεια και ευγένεια. Το άτομο με αυτά τα χαρακτηριστικά μπορεί να είσαστε εσείς ή θα μπορούσε να είναι κάποιος άλλος. Για μια στιγμή, φέρτε στο μυαλό σας το είδος του ατόμου που έχει αυτά τα χαρακτηριστικά. Φανταστείτε πώς θα σκεφτόταν, πώς θα αισθανόταν και πώς θα ενεργούσε αυτό το άτομο. Όταν έχετε μια σαφή εικόνα του τι θα ήταν αυτό το άτομο, παρακαλώ υποδείξτε μας πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με καθεμία από τις παρακάτω δηλώσεις.

1. Θα με έκανε να αισθάνομαι καλά να είμαι ένα άτομο που διαθέτει αυτά τα χαρακτηριστικά. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

2. Το να έχω αυτά τα χαρακτηριστικά δεν είναι ένα σημαντικό μέρος του ποιος είμαι εγώ. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

3. Θα ντρεπόμουν να είμαι ένα άτομο που έχει αυτά τα χαρακτηριστικά. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

4. Το να έχω αυτά τα χαρακτηριστικά δεν είναι πραγματικά σημαντικό για μένα. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

5. Επιθυμώ έντονα να έχω αυτά τα χαρακτηριστικά. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

Ενότητα 2

Σε ό,τι ακολουθεί αναφερόμαστε σε δύο κατηγορίες ζώων, αυτά που χρησιμοποιούνται για τροφή και στα ζώα συντροφιάς.

6. 6α. Αισθάνομαι ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει τα ζώα συντροφιάς με δίκαιο τρόπο. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

7. 6β. Αισθάνομαι ότι ο κόσμος αντιμετωπίζει τα ζώα φαγητού με δίκαιο τρόπο. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

8. 7α. Αισθάνομαι ότι τα ζώα συντροφιάς παίρνουν αυτό που τους αξίζει. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

9. 7β. Αισθάνομαι ότι τα ζώα φαγητού παίρνουν αυτό που τους αξίζει. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

10. 8α. Αισθάνομαι ότι οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν τα ζώα συντροφιάς με τον σεβασμό που τους αξίζει. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

11. 8β. Αισθάνομαι ότι οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν τα ζώα φαγητού με τον σεβασμό που τους αξίζει. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

Ενότητα 3

12. Νιώθω άνετα με την ιδέα της χρήσης των ζώων ως τροφή των ανθρώπων *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

13. Νιώθω άνετα με την ιδέα της χρήσης των ζώων ως θέαμα και διασκέδαση των ανθρώπων. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

14. Νιώθω άνετα με την ιδέα της χρήσης των ζώων ως ένδυση και υπόδηση των ανθρώπων. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

15. Νιώθω άνετα με την ιδέα της χρήσης των ζώων για εκπαιδευτικούς λόγους. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

16. Νιώθω άνετα με την ιδέα της χρήσης των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για ιατρικούς λόγους. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

17. Νιώθω άνετα με την ιδέα της χρήσης των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για μη ιατρικούς λόγους (π.χ. για τρόφιμα, καλλυντικά, απορρυπαντικά). *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

18. Οι περισσότεροι άνθρωποι που είναι σημαντικοί για μένα πιστεύουν ότι πρέπει να κάνω κάτι εναντίον της χρήσης των ζώων ως τροφή των ανθρώπων. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

19. Οι περισσότεροι άνθρωποι που είναι σημαντικοί για μένα πιστεύουν ότι πρέπει να κάνω κάτι για την χρήση των ζώων ως θέαμα και διασκέδαση των ανθρώπων. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

20. Οι περισσότεροι άνθρωποι που είναι σημαντικοί για μένα πιστεύουν ότι πρέπει να κάνω κάτι για την χρήση των ζώων ως ένδυση και υπόδηση των ανθρώπων. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

21. Οι περισσότεροι άνθρωποι που είναι σημαντικοί για μένα πιστεύουν ότι πρέπει να κάνω κάτι για την χρήση των ζώων για εκπαιδευτικούς λόγους. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

22. Οι περισσότεροι άνθρωποι που είναι σημαντικοί για μένα πιστεύουν ότι πρέπει να κάνω κάτι για την χρήση των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για ιατρικούς λόγους. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

23. Οι περισσότεροι άνθρωποι που είναι σημαντικοί για μένα πιστεύουν ότι πρέπει να κάνω κάτι για την χρήση των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για μη ιατρικούς λόγους (π.χ. για τρόφιμα, καλλυντικά, απορρυπαντικά). *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

Ενότητα

24. Εάν θέλω, έχω την ευκαιρία να λάβω αγοραστικές αποφάσεις οι οποίες επηρεάζουν την χρήση ζώων ως τροφή των ανθρώπων.

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

25. Εάν θέλω, έχω την ευκαιρία να λάβω αγοραστικές αποφάσεις οι οποίες επηρεάζουν την χρήση ζώων ως θέαμα και διασκέδαση των ανθρώπων. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

26. Εάν θέλω, έχω την ευκαιρία να λάβω αγοραστικές αποφάσεις οι οποίες επηρεάζουν την χρήση ζώων ως ένδυση και υπόδηση των ανθρώπων. *

Na επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1 2 3 4 5 6 7

1 = διαφωνώ απολύτως ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 7 = συμφωνώ απολύτως

27. Εάν θέλω, έχω την ευκαιρία να λάβω αγοραστικές αποφάσεις οι οποίες επηρεάζουν την χρήση ζώων για εκπαιδευτικούς λόγους. *

Na επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1 2 3 4 5 6 7

1 = διαφωνώ απολύτως ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 7 = συμφωνώ απολύτως

28. Εάν θέλω, έχω την ευκαιρία να λάβω αγοραστικές αποφάσεις οι οποίες επηρεάζουν την χρήση ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για ιατρικούς λόγους.

29. Εάν θέλω, έχω την ευκαιρία να λάβω αγοραστικές αποφάσεις οι οποίες επηρεάζουν την χρήση ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για μη ιατρικούς λόγους (π.χ. για τρόφιμα, καλλυντικά, απορρυπαντικά). *

Na επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1 2 3 4 5 6 7

1 = διαφωνώ απολύτως ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 7 = συμφωνώ απολύτως

Ενότητα 6

30. Μου αρέσει η ιδέα της προστασίας των ζώων από την χρήση τους για τροφή των ανθρώπων. *

Na επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1 2 3 4 5 6 7

1 = διαφωνώ απολύτως ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 7 = συμφωνώ απολύτως

31. Μου αρέσει η ιδέα της προστασίας των ζώων από την χρήση τους ως θέαμα και διασκέδαση των ανθρώπων. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

32. Μου αρέσει η ιδέα της προστασίας των ζώων από την χρήση ως ένδυση και υπόδηση των ανθρώπων. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

33. Μου αρέσει η ιδέα της προστασίας των ζώων από την χρήση τους για εκπαιδευτικούς λόγους. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

34. Μου αρέσει η ιδέα της προστασίας των ζώων από την χρήση τους για την διεξαγωγή πειραμάτων για ιατρικούς λόγους. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

35. Μου αρέσει η ιδέα της προστασίας των ζώων από την χρήση τους για την διεξαγωγή πειραμάτων για μη ιατρικούς λόγους (π.χ. για τρόφιμα, καλλυντικά, απορρυπαντικά). *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

36. Κάνω χρηματικές δωρεές σε ομάδες ή οργανώσεις που επιδιώκουν την κατάργηση της χρήσης των ζώων ως τροφή των ανθρώπων. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

37. Κάνω χρηματικές δωρεές σε ομάδες ή οργανώσεις που επιδιώκουν την κατάργηση της χρήσης των ζώων ως θέαμα και διασκέδαση των ανθρώπων. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

38. Κάνω χρηματικές δωρεές σε ομάδες ή οργανώσεις που επιδιώκουν την κατάργηση της χρήσης των ζώων ως ένδυση και υπόδηση των ανθρώπων. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

39. Κάνω χρηματικές δωρεές σε ομάδες ή οργανώσεις που επιδιώκουν την κατάργηση της χρήσης των ζώων για εκπαιδευτικούς λόγους. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

40. Κάνω χρηματικές δωρεές σε ομάδες ή οργανώσεις που επιδιώκουν την κατάργηση της χρήσης των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για ιατρικούς λόγους. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

41. Κάνω χρηματικές δωρεές σε ομάδες ή οργανώσεις που επιδιώκουν την κατάργηση της χρήσης των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για μη ιατρικούς λόγους (π.χ. για τρόφιμα, καλλυντικά, απορρυπαντικά). *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

Ενότητα 8

42. Προτιμώ να αγοράζω από εταιρείες που παράγουν μόνο προϊόντα χωρίς ζωικά συστατικά (τρόφιμα, είδη ένδυσης, κ.λπ.). *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

43. Προτιμώ να αγοράζω από εταιρείες που αυξάνουν συστηματικά μέσα στο χρόνο τον αριθμό των vegan προϊόντων που προσφέρουν. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

44. Προτιμώ να αγοράζω από εταιρείες που δεν χρησιμοποιούν τρόφιμα ζωικής προέλευσης στις εγκαταστάσεις τους (π.χ. στις εταιρικές εκδηλώσεις το catering είναι vegan, στην καντίνα της εταιρείας υπάρχουν μόνο vegan επιλογές). *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

45. Προτιμώ να αγοράζω από εταιρείες που δεν χρησιμοποιούν τα ζώα ως θέαμα και διασκέδαση των ανθρώπων (π.χ. δεν προσφέρουν εκδρομές στον ζωολογικό κήπο ως εταιρικό δώρο). *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

46. Προτιμώ να αγοράζω από εταιρείες που δεν χρησιμοποιούν ζώα για εκπαιδευτικούς λόγους. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1 2 3 4 5 6 7

1 = διαφωνώ απολύτως ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 7 = συμφωνώ απολύτως

47. Προτιμώ να αγοράζω από εταιρείες που δεν χρησιμοποιούν τα ζώα για την διεξαγωγή πειραμάτων για ιατρικούς λόγους. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1 2 3 4 5 6 7

1 = διαφωνώ απολύτως ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 7 = συμφωνώ απολύτως

48. Προτιμώ να αγοράζω από εταιρείες που έχουν πιστοποίηση σχετικά με την απουσία πειραματισμού στα ζώα. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1 2 3 4 5 6 7

1 = διαφωνώ απολύτως ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 7 = συμφωνώ απολύτως

49. Παρακαλούμε να αξιολογήσετε την εγκυρότητα των παρακάτω πιστοποιήσεων ή δηλώσεων για διεξαγωγή πειραμάτων.

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

[illegible]

συμμετάσχουν στην προσπάθεια για την κατάργηση της χρήσης ζώων ως τροφή των ανθρώπων. *

Na επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

[illegible]

51. Προτρέπω φίλους και γνωστούς να συμμετάσχουν στην προσπάθεια για την κατάργηση της χρήσης των ζώων ως θάμα και διασκέδαση των ανθρώπων. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

[illegible]

52. Προτρέπω φίλους και γνωστούς να συμμετάσχουν στην προσπάθεια για την κατάργηση της χρήσης των ζώων ως ένδυση και υπόδηση των ανθρώπων. *

Na επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

[illegible]

53. Προτρέπω φίλους και γνωστούς να συμμετάσχουν στην προσπάθεια για την κατάργηση της χρήσης των ζώων για εκπαιδευτικούς λόγους. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

[illegible]

54. Προτρέπω φίλους και γνωστούς να συμμετάσχουν στην προσπάθεια για την κατάργηση της χρήσης των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για ιατρικούς λόγους. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

55. Προτρέπω φίλους και γνωστούς να συμμετάσχουν στην προσπάθεια για την κατάργηση της χρήσης των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για μη ιατρικούς λόγους. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

56. Συζητώ ενεργά με φίλους και γνωστούς για την χρήση των ζώων ως τροφή των ανθρώπων. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

57. Συζητώ ενεργά την χρήση των ζώων ως θέαμα και διασκέδαση των ανθρώπων. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

58. Συζητώ ενεργά την χρήση των ζώων ως ένδυση και υπόδηση των ανθρώπων. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

59. Συζητώ ενεργά την χρήση των ζώων για εκπαιδευτικούς λόγους. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

60. Συζητώ ενεργά την χρήση των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για ιατρικούς λόγους. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

61. Συζητώ ενεργά την χρήση των ζώων για την διεξαγωγή πειραμάτων για μη ιατρικούς λόγους (π.χ. για τρόφιμα, καλλυντικά, απορρυπαντικά). *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
1 = διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	7 = συμφωνώ απολύτως

Δημογραφικά Στοιχεία

62. Ηλικία *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Κάτω των 18
- ☐ 18-25
- ☐ 26-35
- ☐ 36-45
- ☐ 46-55
- ☐ 56-65
- ☐ Άνδρας
- ☐ Γυναίκα
- ☐ Άλλο

63. Φύλο *

64.Οικογενειακή κατάσταση *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Άγαμος-η
- ☐ Έγγαμος-η ή σε σύμφωνο συμβίωσης
- ☐ Διαζευγμένος-η
- ☐ Χήρος-α

65.Εθνικότητα *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Ελληνική
- ☐ Αλβανική
- ☐ Βουλγαρική
- ☐ Ρουμανική
- ☐ Πακιστανική
- ☐ Γεωργιανή
- ☐ Ουκρανική
- ☐ Βρετανική
- ☐ Κυπριακή
- ☐ Άλλο: _____

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Αθήνα και Αττική
- ☐ Μεγάλο αστικό κέντρο (Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ηράκλειο Κρήτης, Λάρισα, Βόλος)
- ☐ Άλλο αστικό κέντρο ή πρωτεύουσα νομού
- ☐ Κωμόπολη
- ☐ Χωριό ή αγροτική περιοχή
- ☐ Διαμένω εκτός Ελλάδος
- ☐ Άλλο: _____

71. Τον τελευταίο χρόνο έχω καταναλώσει έστω και μία φορά: *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- ☐ Κρέας (λευκό ή κόκκινο κρέας – γαλοπούλα, κοτόπουλο, μοσχάρι, χοίρο, αρνί, κατσίκι)
- ☐ Γαλακτοκομικά
- ☐ Αυγά από κότες ή άλλα πουλινικά
- ☐ Προϊόντα μέλισσας (π.χ. μέλι, πρόπολη, γύρη, κερί, βασιλικός πολτός)
- ☐ Ψάρια
- ☐ Αυγά ψαριών (π.χ. χαβιάρι, αυγοτάραχο)
- ☐ Μαλάκια (π.χ. χταπόδι, σουπιά, καλαμάρι, θράψαλο, σαλιγκάρι)
- ☐ Οστρακόδερμα (π.χ. αστακός, καβούρι, καραβίδα, γαρίδα)
- ☐ Οστρακοειδή (π.χ. μύδια, χτένια, στρείδια, αχιβάδες, γυαλιστερές, κυδώνια)
- ☐ Κανένα από τα παραπάνω

72. Συμβίωση/Συνύπαρξη με τα ζώα (Συμπληρώστε όσα ισχύουν)

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- ☐ Ζω με ένα (ή και παραπάνω) ζώο συντροφιάς, από το οποίο δεν αντλώ κάποια χρησιμότητα (π.χ. για αυγά, γάλα, κρέας, χρήματα, κ.λπ.)
- ☐ Εγώ ή η οικογένειά μου εκτρέφω ζώα (συντροφιάς ή φαγητού) από τα οποία αντλώ κάποια χρησιμότητα (π.χ. αυγά, γάλα, κρέας, χρήματα, κ.λπ.)
- ☐ Φροντίζω/Περιθάλπω αδέσποτα ζώα συστηματικά
- ☐ Έχει τύχει περιστασιακά να φροντίσω αδέσποτα ζώα

73. Η χρήση ζώων για φαγητό, ένδυση, κ.λπ. επιτείνει:

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

	Την καταστροφή του όζοντος	Την λειψυδρία	Την εξάντληση των πληθυσμών θαλασσιών ζώων	Τις νεκρές ζώνες στις θάλασσες	Την αποψίλωση τροπικών δασών	Την αποδάσωση του πλανήτη	Την ερημοποίηση των εδαφών	Την εξάντληση της βιοποικιλότητας	Την κλιματική αλλαγή
Διαφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Διαφωνώ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Δεν συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Συμφωνώ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Συμφωνώ απολύτως	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Δεν γνωρίζω	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

74. Πόσο θετικά βλέπετε την ιδέα του να είναι κανείς vegan; (ο/η vegan δεν χρησιμοποιεί ζώα για τροφή, ένδυση/υπόδηση, ψυχαγωγία, ή οποιονδήποτε άλλον σκοπό).

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7	
Πολύ αρνητικά	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Πολύ θετικά

75.Αν
βλέπετε

θετικά την ιδέα του να είναι κανείς vegan και δεν είστε ήδη vegan, παρακαλούμε αν θέλετε να μας αναφέρετε ποιος είναι ο βασικός λόγος που σας έχει αποτρέψει.

Ελεύθερο κείμενο.

